

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 75 — CENA 6 din

Kranj, torek, 25. septembra 1990

stran 3

Če vlada ne bo zaščitila družbene lastnine, bo razlaščenim ostalo malo

Kranjska gora, Planica, 22. septembra - V soboto sta bili v Kranjski gori dve slovensnosti. Eno so pripravili ob odprtju 1100 metrov dolge nove vršiške obvoznice, drugo pa ob novem turistično rekreativnem centru Relax. Oba projekta sta velika pridobitev kranjskogorskega turizma, ki ga je po besedah slavnostnih govornikov treba dograjevati predvsem ob zasebnih pobudih, pa tudi ob povezavi s športom, kot je na slovensosti ob otvoritvi Odprtega prvenstva Jugoslavije v lokostrelstvu v Planici poudaril dr. Marjan Rožič. Treh slovensosti so se poleg številnih turističnih delavcev in domačinov udeležili tudi predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brdar, predsednica izvršnega sveta Rina Klinarjeva in številni drugi gostje. ● V. Stanovnik, foto: G. Šinik

Sedemdeset let kranjske tovarne Sava

Sava je navajena na mednarodni preprih

Kranj, 22. septembra - S slavnostno sejo delavskega sveta v prostorijah kranjske skupščine je kranjska tovarna Sava proslavila visok jubilej - sedemdesetletnico prve jugoslovanske tovarne gumijevih izdelkov. Slavnostni govornik je bil Milan Kučan, predsednik predsedstva Republike Slovenije, med gosti pa so bili tudi podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger, predsednik gospodarske skupščine Tomaž Košir in predstavnik Semperita dr. Seitner.

Uvodoma je spregovoril glavni direktor Save Viljem Žener, ki je dejal, da je Sava že dolgo v počasju na mednarodni preprih, vendar ob prehodu v tržno gospodarstvo prav tako preobrala notranjo krizo. Napovedal je, da se bo s tovarno avtopnev-

matike Sava-Semperit vključila v koncern Continental, ki bo z dodatnim investiranjem v počasje proizvodnje dosegel v njej večinski delež. Sava pa bo tako vključena v družbo, ki predstavlja četrto velesilo gumaarske industrije na svetu.

Slavnostni govornik na proslavi 70-letnice kranjske Save je bil Milan Kučan, predsednik predsedstva Slovenije. Foto: J. Cigler

Kranj - Dvorana kranjske Gimnazije je bila v nedeljo zvečer skoraj pretesna za vse, ki so hoteli slišati koncert Akademskoga pevskega zabora France Prešeren Kranj, ki se je že na začetku letosnje pevske sezone predstavil z novim programom. Vendar pa je bil koncert še posebej privlačen, ker je pevce vodil znameniti švedski zborovski dirigent Eric Ericson. Mojster zborovskega poustvarjanja je tri dni na Brdu pri Kranju vodil zborovski seminar za okoli sto slovenskih zborov, pri tem pa so mu pomagali kranjski pevci, s katerimi je pripravljal koncertni program. APZ France Prešeren Kranj se je pod njegovim vodstvom predstavil tudi na koncertu v Velenju, danes pa s koncertom v Slovenski filharmoniji dirigent Ericson zaključuje svoje gostovanje pri nas. ● L. M. - Foto: Gorazd Šinik

Denacionalizacija

Čeprav so predvolilne Demosove obljube, da je treba moralno in materialno popraviti povojne krivice, predvsem pa ljudem vrniti razlaščeno, zaplenjeno ali kako drugače vzeto premoženje, izgledale kot "vaba za volilce", pa je zdaj vse bolj jasno, da ne gre samo za obljube. Slovenska vlada naj bi namreč že do konca leta pripravila za skupščinsko obravnavo prvi zakon, pri tem pa naj bi, kot smo slišali na petkovem pogovoru o denacionalizaciji v Kranju, dala prednost kmetijskim zemljiščem in gozdovom.

Če so bili nacionalizacija in drugi ukrepi povojne revolucionarne oblasti ideološko-politično dejanje za preobrazbo pomembnega dela zasebne lastnine v državno in kasneje v družbeno, je denacionalizacija ena od poti, kako bi v procesu "lastnjenjenja" gospodarsko neučinkovite družbene lastnine prišli do lastnine z imenom in priimkom. Ker v preobrazbi družbene lastnine postajajo lastniki tudi ljudje z edino kvaliteto, da so bili v pravem trenutku na pravem mestu, je človeško pravico,

da se vzporedno s privatizacijo izpelje tudi denacionalizacija, in da se nasilno razlaščenim in oškodovanim vrne nekdanje premoženje, se jim izplača odškodnina v denarju ali v obliki obveznic, se vzpostavi delničarsko-upravljalско razmerje... Ker je država doslej zaščitila pred razprodajo le družbeno lastnino, s katero razpolagajo občine in republika, ne pa tudi lastnine podjetij in drugih družbenopravnih oseb, je predvsem med razlaščenimi ali kako drugače oškodovanimi precejsnja negotovost, koliko premoženja jim bo še ostalo.

Denacionalizacija ne bo preprosto dejanje. Ne samo zato, ker gre po nekaterih ocenah za 200.000 razlaščenih v Sloveniji in za veliko število različnih primerov, ampak tudi zato, ker ob lastninski prekupeci in ob "poslu stoljetja" za advokate in vse, ki bodo reševali lastninska vprašanja, ne bo mogoče doseči absolutne pravičnosti. Če bodo eni zadovoljni, bodo drugi nejedoljni... ● C. Zaplotnik

V četrtek bo seja republiške skupščine

Slovenija uveljavlja svoje zakone

O vsebini nove slovenske ustave tokrat še ne bo govora, zato pa bodo osrednja točka dnevnega reda dopolnila k slovenski ustavi in ustavni zakon za izvedbo teh dopolnil. Z njimi Republika Slovenija uveljavlja primarnost republiške ustave nad zvezno in pristojnosti pri obrambi.

Kranj, 25. septembra - Seja se bo začela ob desetih in po današnjih informacijah iz skupščine predlogov za spremembe in razširitve dnevnega reda. Ker je dosedanja razprava v skupščinskih telesih in poslanskih klubih prinesla dokaj različne poglede na zasnovno nove slovenske ustawe, skupščina o tem gradivu ne bo razpravljala.

Dopolnila k slovenski ustavi in ustavni zakon pa bodo sprejeti. Pomembnejših ugovorov doslej ni bilo in Republika Slovenija bo odrekla veljavnost vsem tistim določbam zvezne ustawe in zveznim zakonom, ki so v nasprotju s slovensko ustawo in zakonodajo, za nove, sprejetje po deklaraciji o suverenosti Republike Slovenije (2. julija), pa bo potrebno poseb-

no soglasje republiške skupščine. Predvsem se izločujejo zakoni in predpisi s področja obrambe, kjer bo Slovenija imela odslej glavno besedo, tudi pri imenovanju komande teritorialne obrambe, kar je sedaj v Sloveniji problem in kar je bilo konec tedna tudi predmet polemike med dr. Jožetom Pučnikom in Milanom Kučanom.

Med zanimivostmi četrtekove seje bosta nedvomno predlagani zakoni o amnestiji (obveznosti skupščine do stavke zapornikov na Dobu) in odgovor na interpelacijo glede odgovornosti republiškega sekretarja za pravosodje Rajka Pirnat v primeru vplivljanja na predsednico slovenskega vrhovnega sodišča Francko Strmole - Hlastec.

Zanesljivo pa skupščina ne bo mogla mimo aktualnih do-

godkov v Sloveniji in Jugoslaviji. Socialisti utegritejo pozvati skupščino, naj se opredeli do izjav Jovića in Markovića ter sodelovanja dr. Drnovška na sejah zveznega predsedstva, vprašanja pa najavljajo tudi nekatere druge stranke. Skupščinski četrtek bo torej zanimiv. ● J. Košnjek

Poslanska ura

Kranj, 25. septembra - Kranjske politične stranke so do bile prostore v nekdajnjem Hotelu Evropa v Kranju, Poštna ulica 3. Vse stranke skušajo utrditi stalne vezi med vodstvi strank, odborniki in poslanci ter volilci. Kranjska Slovenska demokratična zveza uvaja novost - poslansko uro. Ta bo vsak ponedeljek med 19. in 20. uro v sejni sobi Demosa v 4. nadstropju, telefon 26-622. V tem času bodo na vprašanja odgovarjali strankini funkcionarji, poslanci in odborniki. ● J. K.

V petek med 14. in 15. uro so delavci organov za notranje zadeve s splošno opozorilno stavko podprli zahteve policijskega sindikata Slovenije po uskladitvi osebnih dohodkov z določbami 3. poglavja Zakona o delavcih v državni upravi. Kljub stavki so se bili policijski pripravljeni odzvati, če bi bila ogrožena varnost ljudi ali njihovega premoženja. Na Gorenjskem je ura minila dokaj mirno, nekaj zastojev je bilo le na mejnih prehodih. ● H. J., slika K. Premru

Pogovor o denacionalizaciji

Če vlada ne bo zaščitila družbene lastnine, bo razlaščenim ostalo malo

Vlada naj bi prvi zakon o vračanju razlaščenega ali kako drugače odvzetega premoženja pripravila za skupščinsko obravnavo že do konca leta. Prednost naj bi dali kmetijski zemljini gozdovom.

Kranj, 21. septembra - Stranke kranjskega Demosa so v petek zvezcer pripravile pogovor o denacionalizaciji. Da je bila tema aktualna, je pokazala že številna udeležba in polno zasedena velika skupščinska dvorana. Na vprašanja udeležencev, med katerimi so prevladovali po vojni razlaščeni občani ter ljudje, ki jim je oblast prizadela krivice, so odgovarjali Vitomir Gros, kranjski župan in predsednik republiške komisije za preobrazbo družbene lastnine, Karel Erjavec, sekretar za občno upravo občine Kranj, ter predstavnika Društva lastnikov razlaščenega premoženja dr. Edo Pirkmajer in Tone Podgoršek.

Potem ko je pravnik Karel Erjavec nanihal predpise, na

Karel Erjavec je povedal, da je določene primere mogoče rešiti že zdaj, še pred sprejetjem nove zakonodaje. Zakon o upravnem postopku omogoča razveljavitev odločbe in vrnitev premoženja ob treh izpolnjenih pogojih: če se ugotovi, da je šlo za kršitev materialnega zakona; če z vrnitvijo soglaša tudi tisti, ki razpolaga s to lastninou, in če s tem ne prizadene nekoga tretjega.

mogoče, ker je država revna in za to nima dovolj denarja, tretji živijo v nevoščljivosti in v bojazni, da ne bi vračanje premoženja povzročilo novih socijalnih razlik. Dr. Pirkmajer je na pomisleke "odgovoril" s stališči društva. Kar zadeva bojanen, da bi lastninska prekucija povzročila nove krivice, je dejal, da te v glavnem niso mogoče, ker je večina razlaščenega premoženja zdaj družbena lastnina. Je država dovolj bogata, da bo "odškodovala" razlaščene in vse druge, ki jim je tako ali drugače vzel ali zaplenila premoženje? V društvu lastnikov razlaščenega premoženja zagovarjajo stališče, da je država odgovorna za plačilo odškodnine in da tega ne more jamčiti s proračunom, ampak s premoženjem, ki je nastalo iz razlaščenega premoženja. Po mnjenju Dr. Pirkmajera je tudi bojanen pred prevelikimi socijalni razlikami odveč, ker ima država na voljo dovolj ukrepov, predvsem pa davčni sistem.

Ker je bilo ljudem premoženje odvzeto na različne načine

krat, ko so jemali. Kar zadeva obdobje, za katero bi veljalo popravljanje krivic, v društvu zagovarjajo stališče, da ne bi smeli postavljati zgornje meje in da bi morali popraviti vse krivice, ki so bile storjene po vojni, predvsem v prvih letih, in delno tudi med vojno.

Tone Podgoršek: "Pri denacionalizaciji bomo upoštevali več načel: načelo pravnega egalitarizma, načelo pravčnosti, poštenosti, korektnosti državnih organov, prednosti in jamstva, načelo vsem razlaščenim vrnilti vse premoženje in po pravi vrednosti."

ki naj bi ga vrnili razlaščenim lastnikom, ostalo bolj malo.

Gostje so v pogovoru z udeleženci okroglo mize tudi precej razmišljali o tem, kakšen naj bi bil zakon, ki bi urejal denacionalizacijo in sploh materialno popravljanje povojskih krivic. Večina je soglašala s predlogom, da bi moral biti zakon dovolj širok, uporaben za številne različne primere in tak, da bi dopuščal različne variante. O tem, kako širok naj bi bil krog ljudi, ki bi bili upravičeni do vračila premoženja ali odškodnine, pa so bila mnogica bolj različna. Kranjski odvetnik Stanislav Klep je na podlagi dolgoletnih izkušenj iz sod-

Vitomir Gros je dejal, da ob primerih, ko razmišljajo o prodaji Litostroja Kruppu ali komu drugemu, ni nobene logike, zakaj industrijske lastnine ne bi vrnili domaćim državljanom. Kar zadeva tovarno IBI, gre za dva nekdanja lastnika, ki bosta ob denacionalizaciji verjetno zahtevala del "v naravi" ali delnico v tovarni.

(z nelegalnimi in nezakonitimi posegi, s tativnimi ali na podlagi zakonov), problema ne bo mogoče rešiti na hitro in z enkratno potezo, ampak bo treba pripraviti enega ali več zakonov in doseči, da bo o teh zakonih v skupščini vsaj minimalno soglasje strank, je dejal dr. Pirkmajer in v nadaljevanju nanihal načela, za katera se v procesu denacionalizacije zavzemata Društvo lastnikov razlaščenega premoženja. V društvu sodijo, da naj se razlaščenim vrne tisto premoženje (zemlja, hiša, stanovanje, gozd...), ki jim je bilo odvzeto, in da naj se postopek denacionalizacije vodi vzporedno s privatizacijo družbene lastnine. O tem, kako izpeljati denacionalizacijo, je za zdaj že več modelov, eden med njimi predvideva, da bi iz vsega družbenega premoženja vzel del, ki bi ga namenili za "odškodovanje" nekdanjih lastnikov. Pri vračanju ne bi smelo biti omejitev, kot jih ni bilo ta-

niške prakse zagovarjal predlog, da bi bilo treba omejiti krog upravičencev na nekdanje lastnike razlaščenega ali kako drugače odvzetega premoženja ter na njihove dediče iz prvega dnevnega reda, večina pa je menila, da omejitve ne bi bile pravilne. **Vitomir Gros** se je vprašal, le zakaj ne bi dedovali tudi vnuiki, če pa si lastnino pridobivajo "strukture", ki za to nimajo moralne in materialne pravice ne kakšnegakoli lastninskega dednega stika.

Ker je tudi v kranjski občini precej lastnikov razlaščenega premoženja, so v Kranju že pred poldrugim mesecem na pobudo Društva oblikovali pripravljalni odbor za ustavovitev podružnice. Kot so povedali na petkovem pogovoru, imajo svoje prostore v nekdanjem hotelu Evropa na Poštni ulici 3.

• C. Zaplotnik, slike: G. Šink

Ustanovili sindikat nezaposlenih

V četrtek, 13. septembra, je bil ustanovljen sindikat nezaposlenih in socialno ogroženih Slovenije.

To je organizacija vseh tistih, ki ne vedo, kako bo jutri z njihovo zaposlitvijo in preživetjem.

Organizirati in razviti nameravamo naslednje dejavnosti: pravni nasveti, posredovanje in pomoč pri iskanju začasne zaposlitve, na splošni ravni pa bomo spremljali politiko zaposlovanja ter zakonodajo s področja varstva brezposelnih in ogroženih.

V prvi vrsti pa želimo organizirati nezaposlene in jih aktivirati pri reševanju lastnih problemov.

Za ustanovno skupino Andrej Magajna

Politični shod slovenske demokratične zveze

Kranjski izvršilni odbor Slovenske demokratične zveze se je v ponedeljek zbral na rednem delovnem sestanku, tokrat prvič v novih prostorih v nekdanjem hotelu Evropa.

Kranj, 20. oktobra — Stranka se pripravlja na volilni zbor članov, zato so obravnavali novo organizacijsko shemo kranjske SDZ. V Kranju bo zaživila mladinska inicijativa (MLIN), političko kranjskega zabora Slovenske demokratične zveze pa bo med posameznimi zbori članov posle določil Svet Slovenske demokratične zveze Kranj. Na volilnem zboru bodo sprejeli tudi svoj statut.

Pri obravnavi delovnega gradiva za slovensko ustavo je prišlo do razprave predvsem po vprašanjih razmerja med parlamentom (državni zbor po novem), vlado in predsedstvom (predsednikom) ter pri odnosu do manjšin. Člani izvršilnega odbora SDZ Kranj so se zavzeli za parlamentarni sistem z dokaj formalno vlogo predsednika, narodnostnim manjšinam pa je treba zagotoviti kar največji obseg pravic. Tudi bo na našo vstopnico med evropske države. Pokončna država Slovenske države je tudi največja podpora slovenski manjšini, te vloge jugoslovanska zunanja politika ne more (noč?) opravljati. Poždravili so določilo zadnjega, 164. člena ustave, ki pomeni dokončno prekinitev z jugoslovansko skupnostjo. V soboto, 29. septembra, bo Slovenska demokratična zveza organizirala politični shod z družbenim srečanjem: SLOVENIJA, MOJA DRŽAVA.

O usodnih odločitvah pred samostojno Slovenijo bodo govorili: dr. France Bučar, dr. Dimitrij Rupel, dr. Rajko Pirnat, dr. Peter Vencelj, Janez Janša, Tone Peršak, dr. Marko Kos, Mojca Šifrer, Igor Omerza, Marijan Cerar, Spomenka Hribar, Rudi Seligo. Shod bo ob 15. uri, na Šmarjetni gori nad Kranjem. Oktobra pa pripravljajo dvodnevni seminar za vse občinske odbore SDZ iz Slovenije.

Slovenska demokratična zveza je na zadnjih volitvah dobila kar precej predstavnikov občinskih in republiških organizacij. Kot način komuniciranja svojih predstavnikov javnostjo uvažajo zanimivo novost — poslansko uro. Vsak zacetek tedna bodo v nekdanjem hotelu Evropa na voljo poslanci Slovenske demokratične zveze v republiški in občinski skupščini. Sprejemali bodo predloge, vprašanja in kritike občanov in predstavljali svoje delo javnosti. Poslanska ura Slovenske demokratične zveze Kranj bo vsak ponedeljek od 19. do 20. ure v sejni sobi Demosa Kranj (Pošta 3 - nekdanji hotel Evropa, IV. nadstropje, telefon 26-662).

Javnosti so naslovili naslednje sporočilo:

NOČEMO:

- živeti v državi, ki izganja mednarodne mirovne poslance;
- sklepati samomorilskih gospodarskih povezav po »bizantinskih« pravilih;
- pošiljati mladi fantov služit vojsko v kraje, iz katerih bežijo celo tamkajšnji prebivalci;
- »uživati« slovesa države, ki oskrbuje z orožjem največje mednarodne zločince;
- sprejeti vloge evropskega »bantustana«, kamor razviti izvajajo le še zastarelo in ekološko sumljivo tehnologijo ter mednarodne teroriste;
- biti prvi med nerazvitimi, ker je bolje biti zadnji med razviti;
- živeti v državi, ki ni sposobna zaščititi svojih manjšin po svetu;
- živeti v državi, ki nasilno združuje

ŠEST NARODOV

ŠTIRI JEZIKE

TRI RELIGIJE

DVE PISAVI

ENO KOSOVO

- živeti v državi, v kateri se smeji le še njen predsednik;
- živeti v državi, v kateri so vsi enaki, le da so nekateri še bolj enaki;
- živeti v državi, kjer v mirnem času civilnim osebam sodijo vojaška sodišča v tujem jeziku;
- živeti v državi, ki uporablja neobjavljene pravne predpise;
- živeti v državi, ki zoper legalno izvoljene državne poslanke razpisuje tiralice.

ZATO: JUGOSLAVIJA — NE HVALA! Za IO SDZ Kranj Andrej Šter

Tretja seja občinske skupščine Jesenice

V sredo, 26. septembra, bo skupna seja zbora združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zborna Skupščine občine Jesenice. Na tej bodo obravnavali predlog za podelitev občinskih priznanj 1. avgusta za leto 1990, predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine Jesenice ter predlog o spremembah in dopolnitvah Začasnega poslovnika Skupščine občine Jesenice.

M. A.

CELOVEC
DOMGASSE 4
Tel.: 9943-463-55400

1. NASLOV ZA FOTO PROFESIONALCE

FOTO WANDERER

25 let fare na Primskovem

Nova stara cerkev

Primskovo - Prejšnjo nedeljo so Primskovljani z otvoritvijo prenovljene cerkve in s svečano mašo, ki jo je vodil nadškof dr. Alojzij Šuštar, svečano proslavili 25-letnico svoje župnije. Cerkev, katere zavetnica je Marija Vnebovzeta, je bila sicer zgrajena leta 1729, vendar je danes njen starost (razen po pozno baročnem stilu) težko ugotoviti. Z obnovo, tako znotraj kot zunaj, je danes cerkev resnično prava lepotica in ne le pomemben kulturno zgodovinski spomenik.

Za veliko noč, potem ko so pridobili vsa potrebna dovoljenja, so začeli obnovno cerkev in njenе okolice. Cerkev je zunaj in znotraj prepleškana, narejena je bila nova fasada na zvoniku in cerkveni ladji, opravljenih pa je bilo tudi nekaj drugih del, ki so se pokazala za potrebna: zamenjana je bila stara električna napeljava zunaj in znotraj cerkve, na novo so izolirali cevi za centralno kurjavjo, v cerkvi pa so zamenjali tudi nekaj radiatorjev, spet so uredili dotrajani strelovod na zvoniku, vsa okna imajo nowe, pločevinaste police, tlakovali pa so tudi prostor okrog cerkve ter uredili reflektorje, ki ponoči osvetljujejo "lepotico ob Jezerski cesti".

"Zahvaliti se moramo vsem faranom, ki so za obnovo cerkve prostovoljno prispevali denar, predvsem pa vsem tistim, ki so jo s svojim delom tudi prenavljali. Domači električarji so vse deli okrog električne napeljave opravili zastonj, priključili pa so tudi nov lestenc, ki smo ga kupili pred kratkim. Vsa dela pa so bila opravljena v skladu z navodili Zavoda za naravno in kulturno dediščino," je ob tej priložnosti povedal župnik primskovske fare Franc Godec, ki je na Primskovem nekaj več kot dve leti. Primskovljani pravijo, da že dolgo niso imeli tako skrbnega župnika.

"Imamo željo, da bi cerkvene zvonove priključili na javno električno napeljavno, saj je elektrika kar velik strošek za župnijo, razmišljati pa velja tudi o širitev cerkve, saj je vedno več ljudi, ki prihajajo k bogoslužju," je končal župnik Franc Godec. ● Igor Kavčič, foto: Katja Premru

Mednarodni dan gluhih

Jesenice - Medobčinsko društvo slušno prizadetih Kranj letos praznuje 35 let delovanja, 29. septembra, ko bo v Mariboru praznovanje mednarodnega dneva gluhih, pa naj bi se srečanja udeležili tudi gluhi in slušno prizadeti z Gorenjskega. V jeseniški občini so slušno prizadeti tudi zelo zadovoljni, ker jim je društvo invalidov odstopilo svojo pisarno. V pisarni na Titovi 65 na Jesenicah lahko gluhi zdaj vsako sredo od 10. do 12. ure kupijo baterije za slušni aparat (izjemoma tudi od 16. do 18. ure, ko deluje društvo invalidov). Sicer pa bo sestanek vseh slušno prizadetih iz jeseniške občine 18. septembra ob 16. uri v sejni sobi družbenih dejavnosti (nasproti gasilskega doma). V Kranju so uradne ure za člane društva slušno prizadetih vsak ponedeljek od 16. do 18., ob sredah od 9. do 12. in 14. do 16. in ob petkah od 9. do 12. ure. Takrat je članom na voljo tudi strokovni delavec, dobijo pa lahko tudi tolmača. Za člane društva invalidov Jesenice pa tale informacija: Društvo vabi člane 1. oktobra na letovanje v Rabcu. Cena letovanja je zelo ugodna. Prijave sprejemajo v pisarni društva vsako sredo od 16. do 18. ure. ● (az)

Kranj - V petek je bila v Šorlijevem naselju svečana počastitev 20-letnice tamkajšnjega potrošniškega centra. V Živilinem Marketu so poleg že ustaljenih akcijskih prodaj ob petkih, tokrat za okrog 40 odstotkov znižali cene tehničnemu blagu, ozimnicu, cenejši pa so bili tudi mesni izdelki ter sladkarje, v mesnici so v dveh dneh prodali toliko mesa kot ga drugače v štirinajstih dneh, znižanja so bila tudi po 40 odstotna, po 17. uri pa se je do zadnjega koticka napolnil tudi bife, kjer so krajani ob živi glasbi tudi zaplesali. Predsednik KS Ivan Jelen je podelil svečana priznanja vsem štirim enotam, ki delujejo v okviru PC Šorlijevo naselje. Naj na koncu omenim še Marijo Pavič, Miro Rogelj, Marijo Vrtačnik in Ani Dolenc, ki so, prva v bifeju, ostale pa v marketu, vseh teh dvajset let ostale zveste prebivalcem Šorlijevega naselja. ● I. K., Foto: K. P.

Sejem na Dovjem

Dovje - V nedeljo, 31. oktobra, bo prizadetna sekacija, ki deluje na Dovjem v okviru kulturnega društva Jaka Rabič, pripravila že drugi sejem. Sekcija skrbi za ohranitev starih ljudskih običajev na Dovjem. Med drugimi zanimivimi in dobro obiskanimi prireditvami so se lani odločili, da takoj kot nekoč pripravijo sejem sredi vasi. Na sejem, ki bo imel tudi svoj glasbeno-zabavni del, vabijo poleg domačinov tudi obiskovalce iz drugih gorenjskih krajev. ● D. S.

Krajevna skupnost Trboje

Javna razsvetjava, trgovina, mrliske vežice...

Trboje, 22. septembra - Precej prireditev se je v Trbojih zvrstilo pred mesecem dni, ko so krajani praznovali praznik svoje krajevne skupnosti. Letos je bilo še posebej slovesno, saj so praznovali 100-letnico šole in 65-letnico kulturnega društva (po nekaterih virih celo 90-letnico), tako so sklop prireditev poimenovali kar Teden kulture. V osnovni šoli je bila razstava "Šola nekoč in danes", kjer je sodeloval tudi šolski muzej iz Ljubljane, dramska skupina KUD Simon Jenko je nastopila z dvema predstavama Čudež in Modra ogrlica, imeli so slavno akademijo, Trbojski večer, osnovnošolci so se pomerili v nogometu in krosu, gasilsko društvo pa je imelo "sektorsko gasilsko vojo". Pred kakima dvema letoma so po vasi uredili telefonsko omrežje, v tem srednjoročnem načrtu pa so na vrsti javna razsvetjava, nova trgovina, mrliske vežice...

Za telefonsko omrežje so krajani poskrbeli sami, saj so za to prispevali precej lastnih sredstev, pa tudi dovode za telefonski kabel so kopali sami. Skoraj štiri leta so čakali na zeleno luč s strani pristojnih organov, ko so le-to dobili, je po štirih mesecih, v kar 120 od okrog 130 hišah zazvonil telefon.

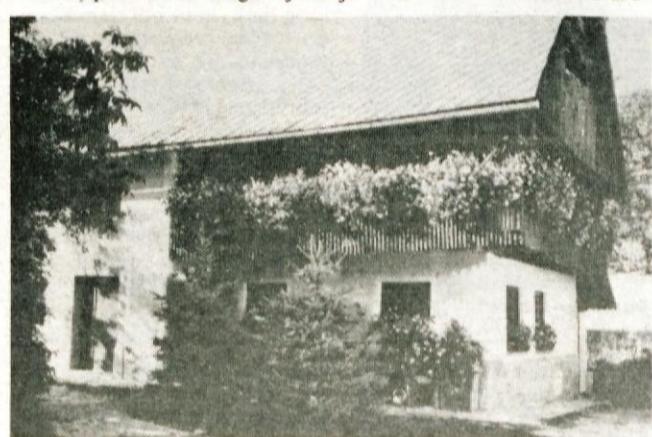
"Prva zadeva, ki jo je potrebno urediti, je gradnja ja-

vne razsvetljave v nekaterih delih vasi. Na občini so nam zato dodelili okrog 110.000 dinarjev, kar pa je za ureditev razsvetljave v treh ulicah, v katerih so že stanovalci zbrali nekaj sredstev, premalo, potrebujemo namreč še okrog 200.000 dinarjev. Res je, da se zadeva najbrž že malo vleče, sedaj je zadeva v fazi nakupa materiala in upam, da bomo izgradnjo javne razsvetljave

Najstarejša in vendar lepa

Besnica - Najstarejša hiša v Besnici v kranjski občini je stara že skoraj 250 let. Hišno ime je pri Banku, sicer pa je to domačija Sušnikovih in v njej zdaj živi z družino (zraven pa ima tudi že novo hišo) po starosti drugi najstarejši od štirih sinov - Janez z dru-

žino. Ima pa še tri brate. Starejši je Valentin, mlajša od Janeza pa sta Marjan in Miha. Tako kot je nasploh na hišah v Besnici povsod veliko rož, jih ima tudi domačija pri Banku, v Zgornji Besnici 14. Ko smo se z Janezom in njegovo ženo Marico pogovarjali o častitljivih starosti Sušnikove domačije, sta povedala, da ima hiša dve letnici. Na vhodnem portalu je letnica 1897, v hiši, na lesenem stropu, pa je vklesana letnica 1744. Sicer pa je Janezova skrb poleg službe tudi gospodarjenje na domačiji, Maricina pa so (med drugim) tudi rože. ● A. Ž.

V nedeljo v Gradu pri Cerkljah

"Krompirjev dan"

Grad pri Cerkljah - V nedeljo, 30. septembra, popoldne bo Ciril Zupin, gostilničar iz Grada pri Cerkljah spet priredil tekmovanje za pridelovalce krompirja. Ko smo ga v nedeljo obiskali, nam je povedal (in tudi pokazal), da je do zdaj 20 pridelovalcev krompirja iz različnih krajev poslalo že več kot 50 različnih nenačavnih krompirjev; pa tudi zelo težkih. Seveda je še vedno čas, da se tudi tisti, ki imajo morda nenavadni ali težak krompir, vključijo v tekmovanje, ki se bo začelo v nedeljo ob 14. uri v Okrepčevalnici na vasi v Gradu pri Cerkljah. Poslane vzorce bo ocenila posebna komisija, pridelovalci pa bodo dobili lepe nagrade, ki so jih prispevali: Turistično društvo Cerkle, Gorenjski glas, Kmečki glas, Revija Moj mali svet, Kmetijska zadruga Cerkle, Živila trgovina Cerkle, Diskont Cerkle, Trgovina Pri Klemenu in Okrepčevalnica na vasi.

Nedeljski "Krompirjev dan" v Gradu pri Cerkljah bo prva prireditev povezana z letošnjimi pridelki. Turistično društvo Cerkle bo namreč prihodnji mesec pripravilo podobno prireditev, vendar za vse pridelke in za pridelovalce iz vse Slovenije.

Janez Pirc

Janko Starc

letos pripeljali do konca," je povedal predsednik KS Trboje, Janez Pirc in nadaljeval, da imajo v novem srednjoročnem obdobju namen zgraditi tudi trgovino in mrliske vežice. Gleda trgovine so v dogovorih z Živili, začeli naj bi v naslednjem letu, medtem ko bo gradnja mrliskih vežic še nekajko počakala, odvisno od finančne zmogljivosti KS.

"Skozi Trboje vsak dan iz Kranja pripelje osem avtobusov z delavskimi in šolskimi vred in že pred časom smo poskušali pri Alpetourju doseči še eno linijo z odhodom iz Kranja okrog 18. ure (med četrto in sedmo uro popoldne namreč ni nobenega avtobusa), gre predvsem za dijake in študente, ki po četrti uri pridejo iz Ljubljane v Kranj, vendar

Težav in problemov imajo v Trbojih torej dovolj, naložge so si zastavili, kako in kdaj jih bodo izpolnili, pa je odvisno od njih samih, pa se od koga drugega, kajne! ● Igor Kavčič, foto: Katja Premru

Zlata poroka na Posavcu

Sobota sredi avgusta je bila za vaščane Posavce pravo praznično doživetje. Ta dan sta zlato poroko praznovala Rezka in Maks Lapova s konca vasi, z njima pa se je veselila vsa vas. Pripravili so jima šrango, kakršne že dolgo ne pomnijo. Tриje zapravljivci so zlatoporočenca, priče in svate popeljali proti Brezjam, sred vasi pa so jim pot zaprli žagarji drv, mlatiči, klekljarice, čebelar s čebeljimi panji, vaška "mojskra", navijkla "cvirna" in kdo ve, kdo vse še. Nič ni pomagalo, zlatoporočenca sta morala z vozo in se pogajati, kot pred petdesetimi leti, mladi harmonikar Klemen Stern iz Gorič pa je ves čas mnogoč vneto igral na voz. Ni kar tako lahko šlo s tole šrango. Kar lep čas sta Tomanova Janez in Mojca žagala tisto drevo sred poti, Justinov Vinko in Šmidov Rudi sta vso slamo omlatila, da je Tomanova Tatjana komajda sproti pometala. Šmidov Štefan je čisto na tanko koso sklepal, Frelihova Slavka je pridno šivala, njen Anton pa je pridno čebelar in obiral satje. Kranjevi Viki so kleklji na punklju v rokah letali kot za stavo, Šmidova Rozalija pa je še bolj pridno navijala "cvirn" na klekeljne, kajti brez nje Vika ne bi mogla nobene "ribce" napraviti. No, da so svate in vaščani lahko zdržali tako šrango, sta skrbeli Justinova Tončka in Tomanova Marjanca, ki sta pridno stregli in ponujali domače dobre. Ko so se vendarle dogovorili za odkup, je gospodar šranga Franc Toman ukazal odstopiti in spustiti svate naprej. Vseh narodnosti so bili in slišati je bilo govorice od primorske, italijanske, do angleške, holandske. Dvajset let Lapova namreč oddajata turistične sobe in ob njunem prazniku so se ju spomnili tudi njuni gostje.

Nad tolikšno pozornostjo sta bila Lapova zlatoporočenca kar ganjena. Dobro se držita, oba. Rezki je 70, Maksu pa 74 let a ju je samo ljubo zdravje in dobra volja. Oba sta bila v narodnih nošah, sin Janez, ki je postal doma, jima ju je kupil za zlato poroko. Veliko lepega pa tudi težkega sta preživelata v teh petdesetih letih. Najtežje je bilo, ko sta hišo delala, pravita in ko so otroci po svetu odhajali. Hčerka Meta živi v Avstraliji, Neža pa v Avstriji. In kdaj je bilo najlepše? Ata Maks pravi, da takrat, ko je prišla svoboda, mama pa, ko so se otroci možili in ženili. Zdaj pa želite le zdravja. Enako jima želijo tudi vaščani in njuni gostje. ● D. Dolenc

Dobrodelni koncert za zdravje otrok

Pomembno je dovolj zgodaj odkriti okvare otroških kolkov

V Zdravstvenem domu Kranj trenutno najbolj potrebujejo sonde pri ultrazvoku za pregledovanje otroških kolkov. Z zgodnjim odkritjem okvar na njih lahko preprečijo kasnejšo invalidnost.

Kranj, septembra - Konec tedna bo na Gorenjskem sejmu veliki koncert, katerega izkupiček je namenjen kranjskemu zdravstvu. Viskokrevntna sonda, s katero pri ultrazvoku odkrivajo okvare otroških kolkov, stane 84 tisoč dinarjev.

»Ultrazvok že imamo, potrebne so nam dodatne sonde za snemanje otroških kolkov,« nam je povedala rentgenologinja dr. Ana Slobodanka Čop, ki se ukvarja tudi z ultrazvočnimi pregledi. »Te smo doslej pregledovali z rentgenom, vendar slednji ne pokaze mehkih dežev kolka, vrh vsega lahko ultrazvočne preglede brez škode večkrat ponavljamo. Na ultrazvoku si lahko takoj prvi dan

rojstva ogledamo kolke, ali se morda ne nagibajo k anomalijam ali pa jim kaže normalen razvoj. Ko kolk slikamo z rentgenom, pa že zakosteneva, kar je lahko že prepozno za preprečitev okvare.«

Dr. Aleš Paternoster, pediatr iz Zdravstvenega doma Kranj, pa dodaja: »V Marioru imajo že dolgo urejeno, da novorojenec z ultrazvokom pregledajo kolke. Če nam uspe-

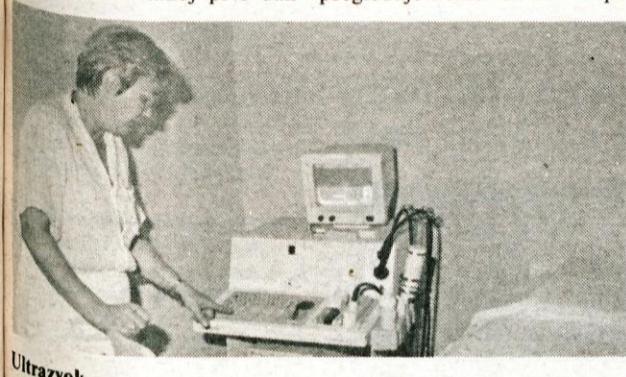
Dr. Ana Slobodanka Čop

Dr. Aleš Paternoster

z akcijo kupiti sondu, ki manjka našemu ultrazvoku za pregled kolkov, si bomo lahko tako rekoč že v porodnišnici privoščili pregled otroških kolkov, nato v otroških dispanzerjih nadzirali njihov razvoj, motene primere pa bi prevzeli na skrb pediatri in otroški rentgenologi. Doslej smo le malo kolkov poslali na rentgensko slikanje, pač pa smo se zanašali večidel na klinično sliko. Toda skrbijo nas "klinično nemi" kolki, kjer pri kliničnem pregledu ni opa-

ziti znakov okvar. Kakih deset primerov na leto odkrijemo, da se kolki ne razvijajo normalno. Pomembno je čim zgodnejše odkrivanje nepravilnosti, ki jih je moč odpraviti s pravilnim povijanjem in ortopedskimi hlačkami. Pri večini to zadošča, nekaterim pa sta potrebna bodisi mavec bodisi operacija. Naj še omenim, da je "spiritus agens" ultrazvočnih pregledov kolkov naša ortopedinja dr. Tatjana Veličković.« ● D. Z. Žlebir, Foto: Jure Cigler

Ultrazvok

Problemska okrogla miza na tednu jeseniških upokojencev:

Dodajajmo življenje letom

Namen okrogle mize, ki je otvorila teden jeseniških upokojencev, je tudi letos s svojo dejavnostjo in problemi seznaniti tisto družbeno skupnost, ki lahko kakorkoli pripomore k reševanju problemov šest članske upokojenske populacije. Tokrat je bil poudarek na socialno zdravstveni problematiki.

Jeseniska društva upokojencev so že lani sklenila v svoj temen vključiti nekaj novega in odločili: so se za okroglo mizo, na kateri so tistemu delu družbene skupnosti, ki je največ v stikih z upokojenci, predstavili svojo dejavnost in probleme. Domenili so se, da bo tema okroglo mize letos ožja in da se bodo posvetili socialno zdravstveni problematiki starejših občanov v občini Jesenice s poudarkom na možnem delovanju v pomoči s strani šestih društiev.

Na letošnjo okroglo mizo je Zveza društev upokojencev občine Jesenice poleg predstavnikov svojih šestih društev povačila tudi predstavnike Centra za socialno delo, Zdravstvenega doma, občinskih upravnih organov, republiške Skupnosti pokojninskega in invalidskega

zavarovalanja in Zveze kulturnih organizacij, ki je bila tudi pokroviteljica celotnega tedna upokojencev. Janko Burnik, predsednik Zveze društev upokojencev, pravi, da so z udeležbo kar zadovoljni, pogrešali so le več predstavnikov občinskih upravnih organov in samoupravljalnici del republiške pokojninske skupnosti.

Uvod v okroglo mizo sta pripravila Božo Pogačar s Centrom za socialno delo in dr. Novak, specialist medicine dela in direktor Zdravstvenega doma. Prvi je opisal oblike socialne pomoči, ki jih center nudi, in navedel tudi podatke o tem, koliko starejših ljudi je vanje vključenih, drugi pa je spregovoril o zdravstveni problematiki starejših občanov. V dobrini neprizakovano aktivni razpravi, ki je sledila uvodnima na-

stopoma, je skoraj vsak udeleženec okroglo mize prispeval predloge za izboljšanje socialno zdravstvene pomoči. Predstavniki društev so posebej poudarili veliko pripravljenost, da po svojih močeh in po strokovnih napotkih pomagajo. Sodelujoči na okrogli mizi so se dogovorili, da bo Zdravstveni dom pripravil podrobno analizo v zvezi s svojim delom, Center za socialno delo pa bo s pomočjo društev pripravil pregled težjih primerov starejših občanov, ki sami ne zaprosijo za pomoč. V krajevnih skupnostih, kjer najbolje poznajo vse primerne, bodo organizirali skupine upokojencev, ki bodo vsem pomoči potrebnim aktivno pomagali. Ob zaključku okroglo mize so se tudi domenili, da bo osrednja tema okroglo mize naslednje leto telesno-kulturna aktivnost.

Janko Burnik je povedal, da

se v času po volitvah predstavniki društev še niso uspeli srečati z novo občinsko oblastjo in da čutijo potrebo, da se

predvsem z njimi pogovorijo o svojem delu in problemih. Če do srečanja ne bo prišlo prej, bodo vodilne občinske može povabili na svojo volilno skupščino.

V zvezi z dosedanjimi in letošnjimi tednom upokojencev je njihov predsednik povedal, da bodo nadaljevali z dosedanjim konceptom spletja športnih tekmovanj in kulturnih prireditev, ki v ospredje postavlja družbenost. Letos je iz predvidenega programa odpadla folklorno-pevska prireditev na Javorinu, saj je bilo veliko pevcev odsončnih. S pevci in pevovodji imajo tudi sicer precej težav, saj jih vedno manjka. ● T. Jurjevec, Foto: K. Premru

poldrugim letom k podobni potezi spodbudil več kot sto darovalcev. Tudi tokrat upajo, da se bodo ljudje odzvali klicu po pomoči. Denar za kardiogramski zbirajo na žiro računu Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj 51500-603-30372 (geslo: za zdravega otroka).

Kot poudarja prof. dr. Marko Lavrič, direktor BGP, bolnišnica ni velika, toda to je pravzaprav prednost, saj pacient tod ni številka, temveč človek, ki mu skušajo pri najboljih močeh pomagati. Pomanjkanje udobja v bolnišnici, ki nima denarja za adaptacijo, skušajo nadomestiti s prijaznostjo, dobro nego, kar najboljšo hrano, s sproščenim rezimom obiskov v bolnišnici, skratka z vsem, kar pomaga k počutju in pospeši okrevanje. ● D. Ž.

prvimi so spoznali smisel navzočnosti očeta pri porodu, pa bivanja otroka pri materi po porodu.

Kranjska porodnišnica ima 104 bolnišnice postelje in 46 postelje za novorojenčke. Tu se rodi približno 2000 otrok na leto, večina Gorenjev, dobro imo bolnišnice pa je privabilo tudi porodnice iz Ljubljane, Domžal, Kamnika in drugih krajev Slovenije.

Najsi je bolnišnica še tako

POMISEL

Dobrotniki

Dobrodelne akcije so se nam sčasoma nekako usedle v srce, čeprav smo se še predlani nemara nezaupljivo zmrdovali nad njimi. Morda nismo preveč verjeli, da bi služile še čemu drugemu, razen dobremu imenu darovalca, oziroma razbremenitvi njegovih davčnih obveznosti. Če dobro pomislimo, ob osnovnem cilju dobrodelnih akcij, dobrodelnosti namreč, niti z gornjima ciljema nič narobe. Nekdo se je pač odločil, da bo na svojstven način vlagal v lastno propagando, oziroma da bo namesto državi denarce raje odrinil revnim, socialnim ali zdravstvenim ustanovanjem. V prihodnosti, ki nam obeta velike razlike v imovitosti med ljudmi, bo še več ljudi, ki se bodo hoteli za svoje zemeljsko bogastvo odkupiti z dobrimi deli ali si z njimi na svoj način postaviti spomenik.

Toda vrnimo se k osnovnemu namenu dobrodelnosti. Kar pomnim, ljudje namesto cvetja na grob ali daril ob dnevu žena darujejo Onkološkemu inštitutu. Majhna, drobna darila, ki ustavljajo v denarnem smislu prav gotovo ne pomenijo veliko, v moralnem pa veliko, saj utrujejo v ljudeh prepričanje, da so storili nekaj dobrega. Žal obdarovancem moralni del dobrodelnosti ne odtehta materialnega, kajti pri njih gre navadno za povsem konkretno potrebo: morda invalidni otrok potrebuje ortopedski pripomoček, morda porodnišnica nov inkubator, morda bi bolnišnica z novim, sodobnejšim aparatom lažje kljubovala odkrivanju hude bolezni. Toda denar za te razmeroma drage cilje se ne nateče takoj hitro, razen če akcija ni medijsko sijajno domišljena, če ne gre za razstavo ali koncert širokega obsegata, ali če akciji ne načeljuje izjemno priljubljena in zaupanja vredna medijska osebnost. Za vse ostale pa velja, da je potreben realen cilj. Neprenehoma se mi vrača na misel ena neuspehl akcija za medicinsko aparaturom, za katero naj bi se odrekali ob dnevu žena pred nekaj leti. Zbrali so tako malo denarja, da o aparatu kajpada niso mogli niti sanjati, kupili so nekaj cenejšega, a zdravstveni ustanovi prav tako potrebnega, tako da so pred darovalci za silo upravili svoj cilj. Toda zaradi nevšečnosti okoli akcije česa takega prav gotovo ne bodo kmalu ponovili. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Izlet v Medijske toplice

Društvo sladkornih bolnikov iz Kranja vabi v soboto, 6. oktobra, člane in svojce na enodnevni izlet v Medijske toplice (kopanje in kosilo) in ogled Limbarske gore. Prijave in informacije pri blagajnici v čakalnici diabetične ambulante v Zdravstvenem domu Kranj, v torek, četrtek in petek dopoldne.

Piknik v domu oskrbovancev

Bil je lep sončen dan, ko smo se zbrali na pikniku v Domu oskrbovancev Albina Drolca v Potočah nad Preddvorom. Ta delovni kolektiv res lepo skrbi za svoje varovance. Znajo prisluhniti njihovim željam, zato so na srečanje povabili tudi svojce. Po pozdravnem nagovoru tovariša Bojana Križaja in direktorja Petra Starca so vsem postregli z jedačo in pijačo. Pridelili so tudi tombolo s prav lepimi dobitki, vmes pa nas je zabaval harmonikar s pevko, tudi citre niso manjkale. Prav lepo je bilo videti srečne obrazje oskrbovancev v svojcev. Kolektivu tega doma pa gre vsa pohvala. ● D. V.

Višje socialnovarstvene pomoči

Republiški odbor za usklajevanje programov socialnega varstva je na predlog Republiškega sekretariata za zdravstveno in socialno varstvo sklenil, da se v naslednjih dveh mesecih zvišajo socialnovarstvene pomoči in prispevki. Tako bodo višje družbene pomoči otrokom, in sicer s 1. oktobrom za 18 odstotkov. Najvišji znesek tega gotovinskega izplačila bo tako znašal 815,40 dinarja in najnižji 108,60 dinarja. Edini vir sredstev za preživljjanje se s 1. novembrom zvišuje za 30 odstotkov, tako da bo znašal 2.340 dinarjev. Za prav toliko, 30 odstotkov, se z novembrom zvišuje tudi, da bodo s 1. oktobrom višji tudi prispevki staršev v vrtcih in zavezance v socialnih zavodih.

Zaposleni - nezaposleni

Informativni bilten Republiškega sekretariata za zdravstveno in socialno varstvo navaja zaskrbljujoč podatek o nezaposlenosti v Sloveniji. Po navedbah Ekonomskega inštituta Pravne fakultete je bil junija letos v Sloveniji na 19 zaposlenih v družbenem sektorju en delavec, ki išče zaposlitev. V Jugoslaviji pride na skoraj vsakega petega delavca, zaposlenega v družbenem sektorju, ena oseba, ki išče zaposlitev.

Zavarovalna skupnost Triglav
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST
Oldhamska 2, Kranj

Obveščamo vse občine oz. naše zavarovance z območja občine Škofja Loka, da bomo s 1. 10. 1990 preselili naše predstavništvo v Škofje Loke v Dom ZZB NOV, Kidričeva c. 1, pritliče, Škofja Loka, tel.: 064/620-196.

Uradne ure za stranke bodo vsak delavnik od 7. do 14. ure, ob sredah od 7. do 16. ure.

Ogled poškodovanih avtomobilov bo vsako sredo v času od 7.30 do 11. ure.

Priporočamo se za vaš obisk v našem novem predstavništvu, kjer vam bomo lahko posredovali sklenitev vseh vrst zavarovanj, posredovali prijavljanje škod in vam nudili vse potrebne informacije v zvezi z vašimi zavarovanji in uveljavljanjem pravic iz teh zavarovanj.

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo zbira denar

Za zdravega otroka

Kranj, septembra - Pod gesлом »Za zdravega otroka« v kranjski Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo se znova lotujejo akcije za nakup novih aparatur. Potem ko so uspešno zaključili akcijo za inkubator, zdaj nameravajo kupiti dva kardiotorografija, aparata, ki merita srčne utripe pri še nerojenih otrocih. Medtem ko bodo enega dobili s posojilom zavarovalnice, bo drugi sad dobrodelnosti.

V kranjski porodnišnici, ustanovljeni pred 35 leti v vili na Gašteju, od leta 1964, pa v sedanjih prostorih, se je doslej rodilo 70.000 otrok, zdravilo približno 75.000 žensk, opravili pa so tudi okoli 100.000 operacij. Znana je bila po porodih v hipnozni, programiranih porodilih, obračanju otrok pri nepravilnih legih v maternici, po skrbi za dojenje, rojstvu četverčkov in uspehih v zgodnjem odkrivanju raka na maternici. Med

na dobrem glasu, se ni izognila težavam, ki tarejo slovensko zdravstvo. Že lep čas se borijo za preživetje tako kot vse bolnišnice, le da je njih še toliko bolj prizadel sistem indeksiranja, ker so se dolga leta obnavšali varčno in racionalno pri zaposljanju. Zadnja leta je zaradi denarnih težav težko obnavljati zlasti dragi medicinsko opremo in aparature, ki so jih zaradi tega pogosto kupovali z darovi podjetij in posameznikov. Prof. dr. Marko Lavrič je ondan na tiskovni konferenci omenil pobudnika ene takih akcij obrtnika Rada Berganta, porodnišnici je daroval tudi Ivan Kramberger, ki je pred

Na podlagi 12. člena odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/78), komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka

RAZ PISUJE**PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1990**

Občanom, podjetjem, drugim organizacijam, skupnostim in društvom, se podeljujejo naslednja priznanja:

1. VELIKA PLAKETA za dolgoletno, izredno uspešno družbeno pomembno delo ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena, ali ki so prispevali k vsespolnemu napredku, razvoju ter ugledu občine.
2. MALA PLAKETA za večletno uspešno družbeno pomembno delo, za zgledne uspehe in požrtvovalnost pri delu, za požrtvovalnost in hrabrost pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri drugih humanitarnih dejanjih in akcijah, kar je prispevalo k ugledu in napredku občine.
3. NAGRADA za pobude, dejanja ali dosežene uspehe, ki so prispevali k napredku občine, kraja delovne in druge organizacije oziroma društva.
4. PISMENO PRIZNANJE za vzgledno delo, ki je v korist družbene skupnosti, ali za delo in uspešno sodelovanje v organih občinske ali lokalne samouprave, delovnih organizacijah in društvih.

Predlog za podelitev priznanj lahko posredujejo podjetja, druge organizacije, skupnosti, društva, politične organizacije, organi občinske skupščine in občani.

Predlogi za priznanja morajo biti pisni in podrobno obrazloženi. Predlog zbirka komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Škofja Loka, Poljanska c. 2, do 20. oktobra 1990.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROŠKA 5 64000 KRAJN
TEL (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

MIHA NAGLIČ

**Življenje in delo
ljudskega poslanca
Antona Peternela - Igorja**

Za kmeta in za komunizem

Take so bile seveda razmere tedaj, sedaj pa je stvar marsikje iz različnih vzrokov in novih pridobitev (nove ceste in poti) povsem drugačna, marsikje pa so žal opustili in prenehali izkorističati večje površine pašnikov in košenice.

Ker se takšni moji predlogi in zahteve kljub dokajšnji podpori drugih poslancev niso dovolj upoštevali, sem to vprašanje obširneje opisal in obrazložil ter to gradivo na svoje stroške razposlal skupno s predlogom resolucije za rešitev tega vprašanja oziroma te vprašanj svojim številnim prijateljem in znancem — ljudskim poslancem, da bi pripravili razpravo o kmetijstvu in gozdarstvu na seji Ljudske skupščine. Razprava o predlagani resoluciji in aktualnih problemih kmetijstva in gozdarstva je bila zelo živahnina in tudi dokaj ostra. Predlog resolucije je podpisalo od skupno 120 poslancev republiškega zabora kar 61 ljudskega poslancev tega zabora, poleg tega pa 20 poslancev iz zabora proizvajalcev od skupnih 80. Po tej razpravi je predsednik izvršnega sveta umaknil predlagano gradivo zaradi dopolnilne proučitve in vsaj delnega upoštevanja določenih predlogov in zahtev. Zatem sem tudi jaz umaknil svoj predlog resolucije, ki pa ga še vedno hranim v svojem arhivu. Predloga s podpisi nisem izročil za skupščinski arhiv zato, da ne bi kdo od podpisnikov imel nevšečnosti in škodljivih posledic. Te sem na neki način tako le občutil jaz.

Eno pomembnejših mojih poslanskih dolžnosti in aktivnosti sem opravil potem še leta 1959. Tedaj sem se spopadel z vprašanjem nepravilne in znatno previsoke obdavčitve kmetov, še posebej v hribovitih območjih Slovenije. Tedaj se je s prevedbo košenici in pašnikov v kategorijo travnikov, čeprav v nizki vrednostni razred, računsko zelo povečal katastrski dohodek s teh površin in s tem tudi odmera davkov iz kmetijstva, kar je prizadelo predvsem kmete v hribovitih predelih. Tedaj so me iz raznih hribovskih krajev vabili na zbole volivcev z namenom, da bi to vprašanje proučili in da bi se potem zavzel za ustrezno rešitev. Katastrski dohodek in s tem odmera davkov sta od primera do primera zelo nihala, pač odvisno od velikosti površin košenic in pašnikov posameznika. V povprečju pa se je odmera davka povečala znatno več v hribovitih predelih kot v ravninskih. Problem je še povečalo dejstvo, da so bile marsikje znatne površine košenic in pašnikov že zarašcene z gozdom, sprememb kulture pa lastniki niso prijavili pristojnim katastrskim uradom, da bi spremembe vpisali v kataster.

Jesenski izlet naročnikov in ljubiteljev Gorenjskega glasa

Jesen je in spet je pred nami izlet za naročnike in prijatelje Gorenjskega glasa. Pripravila ga je agencija Kompasa iz Kranja. Na pot se bomo odpravili v soboto, 6. oktobra, in sicer na Sveti goro - Goriska brda - Števerjan. Cena izleta je 500 dinarjev, odhod avtobusa pa bo iz Kranja (hotel Creina) ob 7. uri, povratek bo v večernih urah - kot običajno.

Seznam izrebanih naročnikov bomo objavili v petki številki. Danes objavljamo program izleta, kot so ga pripravili pri Kompassu:

Vožnja po Selški dolini do Petrovega brda, odkoder se bomo spustili v skoraj 30 km dolgo Baško grapo, kjer prebivajo preprosti, pošteni in dobri ljudje z neuničljivim humorjem in s svojsko govorico - mešanico narečja nekdanjih prebivalcev in nemških priseljencev. Ustavili se bomo pri domačinu Ivanu, pri katerem se bomo okrepčali z odličnim domaćim sirom, s pršutom in tolminskim želodcem. Skozi Most na Soči bomo prispevali v turistično živahen kraj Kanal in si ogledali galerijo slikarja Rika Debenjaka, tak pred solkanskim mostom pa se bomo začeli vzpenjati na Sveti goro, 450 let staro slovensko romarsko pot. Ogledali si bomo baziliko, v muzeju pa prisluhnili razlagi kustosa, ki nam bo predložil zgodovino krvavih bitk in ofenziv soške fronte.

Nova cesta po pobočju Sabotina nam bo skrajšala pot do etnografsko zanimive vasice Šmartno, kjer nas čakajo primorske specialitete: mineštra, kotleti, repa polenta; kosi lo bomo zalili v Poldetovi kleti z briškim tokajem in refoskom. Po ugodni ceni bo vino tudi naprodaj. Skozi »staro« Gorico, kjer je lahko tudi krajši postanek, se bomo napotili v Števerjan, najmanjšo občino goriške pokrajine. Čez Podgoro in Pevmo nas bo vinska cesta pripeljala k našim gostiteljem in vinogradnikom, ki pridelujejo vrhunska vina in zasitenia vina z oznako collio. V vinski kleti gospoda Alojza (Luigija) bomo poskusili beli in sivi pinot, sauvignon in renski rizling. Da bi se nam v glavi ne zvrstelo prehitro, bomo segli tudi po okusni paštašuti in domačih klobasah. V večernih urah se bomo nato po najkrajši poti odpeljali proti domu.

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

**Če lahko mirnega sreca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobrì poti:**

- 1 Vaša varnost so zavarovani in prihranki pred inflacijo.
- 2 Vsako leto se povečujejo.
- 3 Z vašim partnerjem zagotavlja varnost življenskim si vzajemno skupnega življenja.
- 4 Ko se vám dobite dodatna miren začetek rodi otrok, sredstva za novega življenja.
- 5 Zagotovili ste šolanje sredstva za otrok.
- 6 Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne sredstva razumne odločitve.
- 7 Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

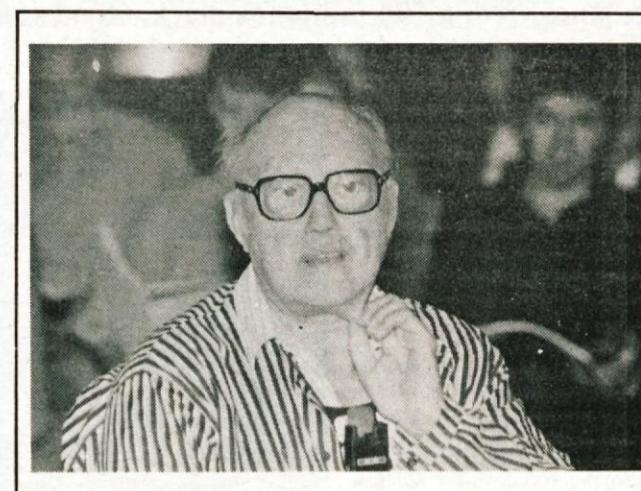
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Švedski gost - Eric Ericson

ČAR ZBOROVSKEGA PETJA

Kranj - Čeprav so dogovori o gostovanju znamenitega švedskega zborovskega dirigenta Erica Ericsona trajali najmanj tri leta, pa je nadvise zaposleni gost šele letos spomladni našel v svojem koledarju prosto obdobje - in prišel v Slovenijo. Znanstvo s Tomažem Faganelom, zborovodjem kranjskega Akademskega pevskega zbara France Prešeren, srečevala sta se na simpozijih za zborovsko glasbo v tujini, je bilo odločilno.

Minuli vikend je Eric Ericson preživel na Brdu pri Kranju, kjer je potekal zborovodski seminar. Če namreč pride na obisk takšna osebnost s področja zborovske glasbe, je seveda treba priložnost izkoristiti; Zveza kulturnih organizacij Slovenije, ki bila eden od organizatorjev obiska, je zato povabilna na javne vaje, ki jih je mojster imel s kranjskim pevskim zborom, okoli sto slovenskih zborovodij. Na seminar pa so prišli tudi nekateri zborovodje iz zamejstva - iz Avstrije in Italije in celo neki navdušen glasbenik iz Münchna. Ime Erica Ericsona je pač na zborovskem področju tako znano, da priložnosti ne gre izpustiti iz rok. Dvainsedemdesetletni zborovski dirigent je seveda že deset let upokojen, tako da se ves čas posveča seminaremu delu na tečajih in simpozijih ter gostuje pri uglednih pevskih zborih po vsem svetu.

Kot eden največjih poznavalcev zborovske glasbe v svetu govorite preizkušate doma tudi nekatera spoznana drugih?

Prav ta zbor je ponesel sloves švedskega zborovskega petja po svetu, posnetke, plošče smo

Kot eden največjih poznavalcev zborovske glasbe v svetu govorite preizkušate doma tudi nekatera spoznana drugih?

"Seveda je koristno spoznavati delo in izkušnje drugih. Toda pri tem se je kot povsod treba varovati direktnega posnemanja. Ko gre za kulturo zborovskega petja neke dežele, je seveda treba upoštevati njen avtentičnost; seveda pa je treba petje tudi bogatiti z nekaterimi elementi, za katere menimo, da bi nam našo kulturo petja pomagali bolje izraziti."

Ali imajo vaši amaterski pevski zbori tudi kaj finančnih problemov?

"Povsod je za šport veliko več denarja kot pa za petje. Naši amaterski pevski zbori imajo nenehne finančne bitke, izjema so seveda radijski zbori. Vsi drugi iščejo sponzorje za svoje programe, za gostovanja. Kaže, da je enako v pretežni večini del. Toda, če je zbor kvalitetni, je lažje. Zato je treba nenehno dvigati kvaliteto, le tako se zborovsko petje lahko uveljavlja. In za to se nenehno tudi sam po svojih močeh trudim."

V treh seminarjih dneh z vmesnimi predavanji ste "izpili" tudi koncertni program s kranjskimi apezejevci. Kakšno je vaše mnenje zdaj po prvem koncertu?

"Kar trdo smo delali. Posebej pa občudujem pevce, da znajo ob tako pičlem času za pripravo, pravi trenutek - na koncertu - dati od sebe najboljše, kar znajo. Zame je bila še posebej zanimiva izkušnja s slovenskim delom koncerta, saj poprej te glasbe nisem poznal, jezik za vašo posebno intonacijo pa tudi ne. Odhajam z dobrimi vitsi o glasbi vaše dežele."

APZ France Prešeren potuje ta konec tedna na koncertno turnejo na Švedsko. Tudi vas vidi pot domov?

"Še ne. Povabili so me v Španijo, nekaj tednov bom predavatelj v dirigentskem razredu. Potem pa znova kam drugam, saj je moj koledar prepoln. To samo kaže, kako ljudi zanima zborovsko petje in glasba sploh." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šinik

Ali ste pred tem kaj bolje poznali slovensko zborovsko ustvarjalnost?

"Ne bi hotel trdit, da sem poznavalec slovenske ali jugoslovenske zborovske glasbe. Pred leti sem z zborom švedskega radia, ki sem ga vodil tri deset let, nastopil na zagrebškem bienalu zborovske glasbe. V programu smo imeli tudi nekaj vaših skladb. Toda bolje se bom seznanil z vašo zborovsko glasbo še zdaj, ko bom odnesel domov vrsto partitur na vašo glasbo."

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

Na podlagi 12. člena odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/78), komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka

R A Z P I S U J E**PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1990**

Občanom, podjetjem, drugim organizacijam, skupnostim in društvom, se podeljujejo naslednja priznanja:

1. VELIKA PLAKETA za dolgoletno, izredno uspešno družbeno pomembno delo ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena, ali ki so prispevali k vespolščemu napredku, razvoju ter ugledu občine.
2. MALA PLAKETA za večletno uspešno družbeno pomembno delo, za zgledne uspehe in požrtvovalnost pri delu, za požrtvovalnost in hrabrost pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri drugih humanitarnih dejanjih in akcijah, kar je prispevalo k ugledu in napredku občine.
3. NAGRADA za pobude, dejanja ali dosežene uspehe, ki so prispevali k napredku občine, kraja delovne in druge organizacije oziroma društva.
4. PISMENO PRIZNANJE za vzgledno delo, ki je v korist družbene skupnosti, ali za delo in uspešno sodelovanje v organih občinske ali lokalne samouprave, delovnih organizacijah in društvih.

Predloge za podelitev priznanj lahko posredujejo podjetja, druge organizacije, skupnosti, društva, politične organizacije, organi občinske skupščine in občani.

Predlogi za priznanja morajo biti pisni in podrobno obrazloženi. Predlog zbirka komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Škofja Loka, Poljanska c. 2, do 20. oktobra 1990.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROŠKA 5 64000 KRAJN
TEL (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

MIHA NAGLIČ

**Življenje in delo
ljudskega poslanca
Antona Peterne - Igorja**

Za kmeta in za komunizem

Take so bile seveda razmere tedaj, sedaj pa je stvar marsikje iz različnih vzrokov in novih pridobitev (nove ceste in poti) povsem drugačna, marsikje pa so žal opustili in prenehali izkorističati večje površine pašnikov in košenice.

Ker se takšni moji predlogi in zahteve kljub dokajnji podpori drugih poslancev niso dovolj upoštevali, sem to vprašanje obširnejše opisal in obrazložil ter to gradivo na svoje stroške razposlal skupno s predlogom resolucije za rešitev tega vprašanja oziroma teh vprašanj svojim številnim prijateljem in znancem – ljudskim poslancem, da bi pripravili razpravo o kmetijstvu in gozdarstvu na seji Ljudske skupščine. Razprava o predlagani resoluciji in aktualnih problemih kmetijstva in gozdarstva je bila zelo živahnih in tudi dokaj ostra. Predlog resolucije je podpisalo skupno 120 poslancev republiškega zebra kar 61 ljudskih poslancev tega zebra, poleg tega pa 20 poslancev iz zebra proizvajalcev od skupnih 80. Po tej razpravi je predsednik izvršnega sveta umaknil predlagano gradivo zaradi dopolnilne proučitve in vsaj delnega upoštevanja določenih predlogov in zahtev. Zatem sem tudi jaz umaknil svoj predlog resolucije, ki pa ga še vedno hranim v svojem arhivu. Predloga s podpisi nisem izročil za skupščinski arhiv zato, da ne bi kdo od podpisnikov imel nevšečnosti in škodljivih posledic. Te sem na neki način tako le občutil jaz.

Eno pomembnejših mojih poslanskih dolžnosti in aktivnosti sem opravil potem še leta 1959. Tedaj sem se spopadel z vprašanjem nepravilne in znatno previsoke obdavčitve kmetov, še posebej v hribovitih območjih Slovenije. Tedaj se je s prevedbo košenici in pašnikov v kategorijo travnikov, čeprav v nizki vrednosti razred, računsko zelo povečal katastrski dohodek s teh površin in s tem tudi odmera davkov iz kmetijstva, kar je prizadeleno predvsem kmety v hribovitih predelih. Tedaj so me iz raznih hribovskih krajev vabili na zbole volivcev z namenom, da bi to vprašanje proučili in da bi se potem zavzel za ustrezno rešitev. Katastrski dohodek in s tem odmera davkov sta od primera do primera zelo nihala, pač odvisno od velikosti površine košenici in pašnikov posameznika. V povprečju pa se je odmera davka povečala znatno več v hribovitih predelih kot v ravninskih. Problem je še povečalo dejstvo, da so bile marsikje znatne površine košenici in pašnikov že zarašcene z gozdom, sprememb kulture pa lastniki niso prijavili pristojnim katastrskim uradom, da bi spremembu vpisali v kataster.

Jesenski izlet naročnikov in ljubiteljev Gorenjskega glasa

Jesen je in spet je pred nami izlet za naročnike in prijatelje Gorenjskega glasa. Pripravila ga je agencija Kompasa iz Kranja. Na pot se bomo odpravili v soboto, 6. oktobra, in sicer na Sveti goro - Goriska brda - Števerjan. Cena izleta je 500 dinarjev, odhod avtobusa pa bo iz Kranja (hotel Creina) ob 7. uri, povratek bo v večernih urah - kot običajno.

Seznam izžrebanih naročnikov bomo objavili v petki številki. Danes objavljamo program izleta, kot so ga pripravili pri Kompasu:

Vožnja po Selški dolini do Petrovega brda, odkoder se bomo spustili v skoraj 30 km dolgo Baško grapo, kjer prebivajo preprosti, pošteni in dobri ljudje z neuničljivim humorjem in s svojsko govorico – mešanico narečja nekdanjih prebivalcev in nemških priseljencev. Ustavili se bomo pri domačinu Ivanu, pri katerem se bomo okreplčali z odličnim domaćim sirom, s pršutom in tolminskim želodcem. Skozi Most na Soči bomo prispevali v turistično živahen kraj Kanal in si ogledali galerijo slikarja Rika Debenjaka, tik pred solkanskim mostom pa se bomo začeli vzpenjati na Sveti goro, 450 let staro slovensko romarsko pot. Ogledali si bomo bazilikovo, v muzeju pa prisluhnili razlagi kustosa, ki nam bo predčil zgodovino krvavih bitk in ofenziv soške fronte.

Nova cesta po pobočju Sabotina nam bo skrajšala pot do etnografsko zanimive vasice Smartno, kjer nas čakajo primorske specialitete: minestra, krotleti, repa polenta; kosilo bomo začili v Poldetovi kleti z briškim tokajem in refoškom. Po ugodni ceni bo vino tudi naprodaj. Skozi »staro« Gorico, kjer je lahko tudi krajši postanek, se bomo napotili v Števerjan, najmanjšo občino goriške pokrajine. Čez Podgoro in Pevmo nas bo vinska cesta pripeljala k našim gostiteljem in vinogradnikom, ki pridelujejo vrhunska in zaschitena vina z oznako collio. V vinski kleti gospoda Alojza (Luigija) bomo poskusili beli in sivi pinot, sauvignon in renski rizling. Da bi se nam v glavi ne zvtelo prehitro, bomo segli tudi po okusni paštašuti in domačih klobasah. V večernih urah se bomo nato po najkrajši poti odpeljali proti domu.

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

**Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobrni poti:**

- 1** Vaša varnost so zavarovani in prihranki pred inflacijo.
- 2** Vsako leto se povečujejo.
- 3** Z vašim partnerjem zagotavlja varnost življenskim si vzajemno skupnega življenja.
- 4** Ko se vám dobiti dodatna miren začetek rodi otrok, sredstva za novega življenja.
- 5** Zagotovili ste šolanje sredstva za otrok.
- 6** Starost vas ne skrbi, ker že danes veste, da boste uživali sadove razumne odločitve.
- 7** Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Švedski gost - Eric Ericson

ČAR ZBOROVSKEGA PETJA

Kranj - Čeprav so dogovori o gostovanju znamenitega švedskega zborovskega dirigenta Erica Ericsona trajali najmanj tri leta, pa je nadvse zaposleni gost šele letos spomladi našel v svojem koledarju prostoto obdobje - in prišel v Slovenijo. Znanstvo s Tomažem Faganelom, zborovodjem kranjskega Akademskega pevskega zabora France Prešeren, srečevala sta se na simpoziju za zborovsko glasbo v tujini, ki je bilo odločilno.

Minuli vikend je Eric Ericson preživel na Brdu pri Kranju, kjer je potekal zborovodski seminar. Če namreč pride na obisk takšna osebnost s področja zborovske glasbe, je seveda treba priložnost izkoristiti; Zveza kulturnih organizacij Slovenije, ki je bila eden od organizatorjev obiska, je zato povabila na javne vaje, ki jih je mojster imel s kranjskim pevskim zborom, okoli sto slovenskih zborovodij. Na seminar pa so prišli tudi nekateri zborovodje iz zamejstva - iz Avstrije in Italije in celo neki navdušen glasbenik iz Münchena. Ime Erica Ericsona je pač na zborovskem področju tako znano, da priložnosti ne gre izpustiti iz rok. Dvainsedemdesetletni zborovski dirigent je seveda že deset let upokojen, tako da se ves čas posveča seminarškemu delu na tečajih in simpozijih ter gostuje pri uglednih pevskih zborih po vsem svetu.

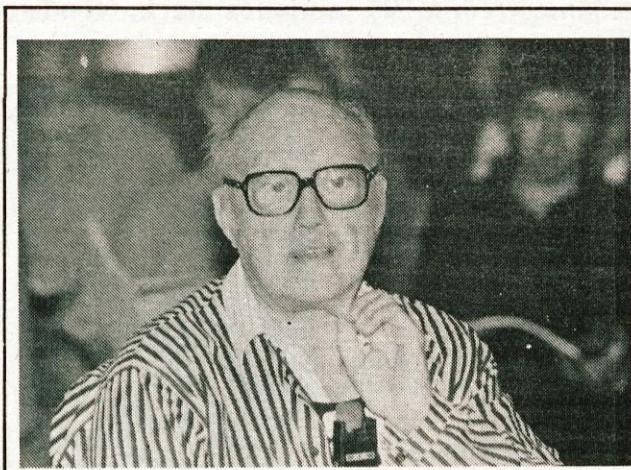
Kot dober poznavalec zborovske glasbe tako v Evropi kot v svetu lahko ocenite, ali je te vrste glasba dovolj cenjena?

"Mislim, da ni. Povsed je sicer zelo veliko pevcev in zborov, tudi pri vas je tako, toda zborovska glasba ni tako cenjena, kot bi moral biti. Zato je vse moje delo, ki ga zdaj opravljam, namenjeno dvigu ravni zborovskega petja. Seveda pa ne mislim, da imajo profesionalni zbori kakšno prednost pred amaterskimi, nasprotno, sem prepričan pristaš amaterskega zborovskega petja. Toda skrivnost uspeha je izobraževanje in le tu je treba iskati odgovore, kdaj in kako naj se zborovska glasba bolj uveljavlji."

Ali ste pred tem kaj bolje poznali slovensko zborovsko ustvarjalnost?

"Ne bi hotel trditi, da sem poznavalec slovenske ali jugoslovanske zborovske glasbe. Pred leti sem z zborom švedskega radia, ki sem ga vodil trideset let, nastopil na zagrebškem bienalu zborovske glasbe. V programu smo imeli tudi nekaj vaših skladb. Toda bolje se bom seznanil z vašo zborovsko glasbo šele zdaj, ko bom odnesel domov vrsto partitur z vašo glasbo."

Pevski zbor švedskega radia, ki ste ga vodili, je bil vsa leta po-

jem za kvaliteto zborovskega petja. Prav ta zbor je ponesel sloves švedskega zborovskega petja po svetu, posnetke, plošče smo

Kot eden največjih poznavalcev zborovske glasbe v svetu govorite preizkušate doma tudi nekatera spoznanja drugih?

"Seveda je koristno spoznavati delo in izkušnje drugih. Toda pri tem se je kot povsed treba varovati direktnega posnemanja. Ko gre za kulturo zborovskega petja neke dežele, je seveda treba upoštevati njen avtentičnost; seveda pa je treba petje tudi bogatiti z nekaterimi elementi, za katere menimo, da bi nam našo kulturo petja pomagali bolje izraziti."

Ali imajo vaši amaterski pevski zbori tudi kaj finančnih problemov?

"Povsed je za šport veliko več denarja kot pa za petje. Naši amaterski pevski zbori imajo nenehne finančne bitke, izjema so seveda radijski zbori. Vsi drugi iščejo sponzorje za svoje programe, za gostovanja. Kaže, da je enako v pretežni večini dežel. Toda, če je zbor kvalitet, je lažje. Zato je treba nenehno dvigati kvaliteto, le tako se zborovsko petje lahko uveljavlja. In za to se nenehno tudi sam po svojih močeh trudim."

V treh seminarjih dneh z vmesnimi predavanji ste "izpili" tudi koncertni program s kranjskimi apezejevci. Kakšno je vaše mnenje zdaj po prvem koncertu?

"Kar trdo smo delali. Posebej pa občudujem pevce, da znajo ob tako pičlem času za pripravo, pravi trenutek - na koncertu - dati od sebe najboljše, kar znajo. Zame je bila še posebej zanimiva izkušnja s slovenskim delom koncerta, saj poprej te glasbe nisem poznal, jezik za vašo posebno intonacijo pa tudi ne. Odhajam z dobrimi vtisi o glasbi vaše dežele."

APZ France Prešeren potuje ta konec tedna na koncertno turnejo na Švedsko. Tudi vas vodi pot domov?

"Še ne. Povabili so me v Španijo, nekaj tednov bom predvajatelj v dirigentskem razredu. Potem pa znova kam drugam, saj je moj koledar prepoln. To samo kaže, kako ljudi zanima zborovsko petje in glasba sploh." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šinik

lahko kupovali tudi pri nas. Koliko je ta nespornejša kvaliteta prišla k popularnosti zborovske glasbe na Švedskem?

"Imel sem srečo, da sem delal v okoliščinah, ko je radio še lahko pomenil izjemno uveljavljanje zborovskega petja. Daneski čas pripada še drugim medijem: televiziji se zdi predvajanje zborovskih nastopov dolgočasno. Vendar pa se je temu tudi možno izogniti. Ko sem predaval zborovsko petje na švedskem konservatoriju, so daje časa pripravljeni televizijsko oddajo in jo potem predvajali v dvanajstih ali štirinajstih delih po petnajst minut. Moram reči, da je bila oddaja lepo sprejeta med ljudmi, moja popularnost je narasla, saj so me poznali celo vsi vozniki taksi-

Eric Ericson je nespornejša vredna osebnost evropskega zborovstva, tako v oživljajujoči tradiciji starejših dob kot v uresničevanju modernih in najnovejših izraznih tendenc. Vodil je dva slovena pevska zborna - moški pevski zbor Orpheus Drängar v Upsali, kar trideset let pa tudi Zbor švedskega radia. Razen tega je predaval več let dirigiranje in zborovstvo na glasbeni akademiji ter vzgojil vrsto uspešnih nadaljevalcev švedske zborovske tradicije. Izjemno obsežna je njegova diskografija, za katero je prejel najvišje nagrade.

Prešernovo gledališče Kranj

PREMIERA HIŠNIKA

Kranj — Otvoritvena predstava nove gledališke sezone. Kot gost bo nastopil Polde Bibič.

Posnetek z vaje za predstavo Hišnika v Prešernovem gledališču. Foto: Jure Cigler

V četrtek, 27. septembra, bo Prešernovo gledališče Kranj premiersko uprizorilo delo Haroola Pinterja Hišnik. Odlčni angleški dramatik bo tokrat prvič uprizorjen v Prešernovem gledališču, ki se je v repertoarnem pogledu prihodnje sezone obrnilo predvsem v tista dramska besedila, ki omogočajo izjemen prostor igralskim kreacijam. Komunikativnost Pinterjeve drame je izrazito tudi v Hišniku. Pinter je mojster dramske atmosfere in navidezno nepomembnih človeških zgodb. Precizen srljiv dialog se preliva iz grotesk-

nega in komičnega v tragičen dramski ritual junakov, ki nekje na obrobju s svojo posebno silovitostjo polnijo prostor in čas.

Po novem prevodu Janka Modra je predstavo režiral Jaša Jamnik, režiser mlajše generacije, ob sodelovanju dramaturginje Martine Bremerc ter scenografa in kostumografa Tomaža Štrucala. Kot interpreti Pinterjevih likov se nam bodo predstavili igralci Polde Bibič, Tine Oman in Matjaž Višnar. Pokrovitelj predstave je Merkur Kranj.

(ar)

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovem gledališču bodo v četrtek, 27. septembra, ob 19.30 uprizorili otvoritveno predstavo sezone - Harolda Pinterja - *HIŠNIK* - za izven. V soboto, 29. septembra, ob 19.30 pa za abonma *sobota I in izven*.

V galeriji Presernove hiše razstavlja avstrijski slikar *Joe Sagberger*. V Mestni hiši pa je še do 30. septembra na ogled razstava *Kranj, ki ga ni več*.

JESENICE - Do konca meseca je v galeriji Kosove graščine na ogled razstava *Gorenjski kraji in ljudje pred prvo svetovno vojno in med obema vojnami*.

V razstavnem salonu Dolik je na ogled *razstava fotografij* članov Foto kino kluba Radovljica.

V Gledališču Tone Čufar bo danes, v torek, ob 19.30 gostoval *sovjetski ansambel Krasnodarske filharmonije* s plesni, pesmimi in glasbo ruskih pokrajin.

VRBA - Prešernova rojstva hiša je odprta vsak dan, razen nedelja, od 9. do 16. ure. Skupine se lahko naročijo na tel. (064) 802 - 092.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan, razen sobote, od 8.30 do 15. ure, ob nedeljah od 12. do 16. ure. Telefon: 802 - 168.

BEGUNJE - V galeriji Avenenik je na ogled razstava *Slovenske knjižne ilustracije*. Ob četrtekih ob 16. uri *Jaka Čop* pripoveduje ob diapozitivih pravljico o Triglavskem Zlatorogu.

RADOVLJICA - Danes, v torek, ob 19.30 bo v radovljški knjižnici *Marjan Marinšek* ob diapozitivih in glasbi posredoval vtiče iz New Yorka, Washingtona, Cleveland, West Virginie z naslovom *Zgodba z zahodne strani*.

TRŽIČ - V galeriji Slovenija razstavlja fotografije *Boštjan Gunčar*.

ORGELSKI KONCERT

Kranj - Jutri, v sredo, ob 20. uri bo v župnijski cerkvi nastopil mladi organist Johannes Strobl iz Salzburga. Predstavl bo dela Muffata, Bacha, Regerja in Haillerja ter tri sonate neznanega slovenskega mojstra iz 18. stoletja.

SPOMINSKA RAZSTAVA

Železniki - Jutri, v sredo, ob 19. uri bodo v Iskrki Železniki odprli spominsko razstavo likovnih del Mirka Polajnarja, slikarja in stalnega člena likovne skupine Iskra. Spomin na prezgodaj umrelga vsestranskega kulturnega delavca bosta s svojim nastopom počastila tudi najboljša mlada jugoslovanska kitarista Uroš Rakovec in Jan Plestenjak.

ISKANJA

Kamnik - V župnijski cerkvi sv. Benedikta v Stranjah pri Kamniku bodo poslej pripravljali kulturna srečanja pod skupnim naslovom Iskanja. Prva prireditev bo že prihodnji petek, 28. septembra, ob 20. uri. Organizatorji so povabili v goste znanega novinarja Silva Terška. Pogovor z gostom bo vodil France Pestotnik. Sodeloval bo tudi mešani pevski zbor France Gačnik iz Stranj. Za glasbeno podobo bo skrbel Krt Dominik. Sponzor srečanja je Industrija pohištva Stol Kamnik.

Razstava fotografij v Doliku

BOGATA RETROSPERKTIVA

Jesenice - V razstavnem salonu Dolik te dni razstavljajo člani Foto kino kluba Radovljica. Za razstavo sta dr. Cene Avguštin in Adi Fink odbrala 57 fotografij štirinajstih avtorjev.

Bogata fotografksa bera članov radovljškega Foto - kino kluba je posebej opazna ob skupinskih retrospektivnih razstavah, kakršna je te dni na Jesenicah. Ob takih priložnostih se spet srečamo z mojstri, ki so s svojimi dosežki predstavljeni in še predstavljajo kvalitetno srč celotne fotografiske skupine. Mednje sodi Jakob Gnilšak, ki je s svojimi zanimivimi kompozicijskimi prijemi, z graditvijo prizorišča v vertikalni smeri, s poudarjanjem prvega plana v sliki, z modernim pojmovanjem predmeta v fotografiji posegel v sam vrh slovenske fotografije in vplival tudi na mlajšo generacijo fotografov. Edvard Gnilšak je predstavnik nekoliko starejše, k slovenski klasiki obrnjene generacije, v katero pa že vdijo elemente novega fotografiskskega stranjana tako v oblikovanju kompozicije (Zima II in III) kot v zanimanju za strukturalno motiviko.

Svet strukturalnih oblik, ki jih sestavljajo nakopičene skupine predmetov ali njihovih delov, privlači tudi Ivana Pipana. V zadnjem času se njegova pozornost obrača v svet starih arhitektur, ki dobivajo ob uporabi različnih svetlobnih efektov drugačen, razpoloženjski prizvod.

Razpoloženje v krajini, ki neredito dobiva kar baladne oblike, nam v svojih fotografijah posreduje Polda Mihael.

Iskanje razpoloženjskosti v krajini je značilno tudi za Zdravko in Joži Lukanc. Zdravko se mu približa s pomočjo poudarjenega prvega plana oziroma lesorezu podobno obdelavo vodne površine, Joži pa z izrazitim chiaro - scuro načinom uporabe svetlobe.

Zimski pejsaž z ograjo, ki spominja na konceptualistične posege v krajino, je delo Janeza Senice. Svetlobno in kompozicijsko izvirna je tudi njegova Vrsta stolov.

Ritmično menjavo svetlih in temnih ploskev, nemalokrat pa tudi fantastično osvetljenih figur uvaja v svoje krajinske prikaze Peter Čadež.

Med prave, čeprav zaenkrat še v tradiciji zasidrane krajinarje, štejemo Tadeja in Mateja Rupla.

Enak interes za krajino kot za figuro kaže Franc Ferjan. Fotografija Zimska krajina z letečima pticama ali temno zorno Njivo vzbujata v gledališču tesnobno razpoloženje in sodita med najboljša dela na razstavi. V figurativni del Ferjanovega opusa se uvršča Krik rekorderja, ki ga lahko uvrstimo med posebno uspele dosežke naše športne fotografije.

Figuralna tematika je značilna tudi za fotografksa prizadavanja Roka Razborška. Njegovi Klovnji so sproščen in neposreden fotografiski zapis.

Edini avtor na razstavi, ki se že vrsto let načrtno ukvarja z barvno fotografijo, je Justi Fink. Njene barvno učinkovite potne impresije s potovanjem po Bližnjem vzhodu skrivajo v sebi eni strani elemente kvalitetne dokumentarne in na drugi strani osebno občutene fotografije. ● Cene Avguštin

Namesto komentarja

Sanacija tovarne športnega orodja Elan v Begunjah

Kranj, 4. junija - Na današnjem zasedanju OLO Kranj sta oba zbora na ločenih sejah razpravljala o predlogu za sanacijo podjetja Elan iz Begunj, ki je bilo s sklepom občinskega ljudskega odbora Radovljica postavljeno pod prisilno upravo.

Po večurni razpravi sta se oba zbora načelno izrekla za sanacijo podjetja in dala poročljivo izjavlo za 65 milijonov dodatnih obratnih sredstev in 24 milijonov investicijskega kredita. Pri tem pa je OLO dal priporome in priporočila za bodoče delo organov delavskega upravljanja podjetja in vodstva podjetja, tako da podjetje ne bi ponovno prišlo v težaven položaj, v kakršnem je zdaj. Podjetje bo v prihodnjih devetih letih moralo odplačevati približno 25 milijonov anuitet letno in bo spričo tega potrebno najbolj smotreno gospodarjenje, da bo podjetje ta bremena zmoglo.

P.S. Objavljamo članek, ki je bil 5. junija 1958 objavljen v Ljudski pravici. Zgodovina se torej ponavlja, poročljivo izjavlo, na kakršno zdaj čaka kranjsko sodišče, so poznali že pred tremi desetletji. V kako hudi krizi je bil Elan, pa pove dejstvo, da je moral kredite odplačevati še devet let.

V kako hudi krizi je zdaj, po vsem, kar smo že slišali na kranjskem sodišču, ni potrebno pripovedovati, čeprav še ni predložil izračuna, kako dolgo bo moral odplačevati dolgove. Slovenska vlada bo nedvomno potrebovala veliko poguma, bolje rečeno denarja. Kako je z denarjem, vemo, manjka ga na vseh koncih in krajih, grenko resnico je glasno zamrmral ugledni zagrebški odvetnik, ki je v razpravnih dvoranih sedel poleg mene: "Ja, ja, vse bi išlo, ak bi vlada imala pare." ● M. V.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Iskra Terminali podpisala dve pomembni pogodbi

Iskra Terminali iz Kranja je te dni z zahodnonemškim Siemensom podpisala pogodbo, po kateri bodo zanj izdelovali telefonske aparate in sicer 500 tisoč letno, pogodba pa velja pet let. Že ob podpisu so dobili prvo naročilo v vrednosti 1,5 milijona mark, izpolnili ga bodo v letošnji zimi. V Iskri Terminali so dosegli za Siemensa priznal za ustrezna partnerja. Pogodba v prvi fazi predvideva proizvodnjo celotnih tiskanih vezij, ki predstavljajo 60 odstotkov vrednosti telefonskega aparata, kasneje pa izdelavo celotnega telefonskega aparata po Siemensovem designu. Iskra Terminali si je s to pogodbo odprla vrata do Siemensovih nabavnih virov, kar bodo lahko izkoristili pri izdelavi naših telefonskih aparatov.

Z berlinsko firmo DeTeWe pa so podpisali pogodbo o skupni proizvodnji visoko inteligentnega malega telekomunikacijskega sistema, prav tako za pet let. DeTeWe bo proizvajal centralno enoto, Iskra pa inteligentne aparate, nadaljevali pa bodo s skupnim razvojem sistema, ki bo poleg telefonije krmitil tudi druge funkcije. Skupne izdelke bodo prodajali v več držav, dogovorili so se, da bo prodajal tisti, ki bo imel na določenem območju večje možnosti in uspeh, kar pomeni, da se bodo sproti dogovarjali o pravicah nastopanja na posameznih trgih.

Oba nemška partnerja se zanimata tudi za kapitalno vlaganje v Iskro Terminali, vendar še tedaj, ko bo lastninsko kapitalno preoblikovan, kar bodo storili, ko bo (slovenska) zakonodaja povsem jasna. Direktor Miroslav Marc je ob tem dejal, da sta pogodbi zelo pomembni za utrditev njihovega podjetja na evropskem trgu, saj jim bo le kvalitetna povezava z evropskimi podjetji omogočila trdo, vendar zanesljivo preživljite.

V Lesu podaljšali moratorij

V Ljubljani so se v petek, 21. septembra, sestali člani upravnega odbora banke Les d.d. in se odločili, da bodo moratorij za izplačilo hranilnih vlog podaljšali do 5. oktobra letos, kar je seveda povezano s prisilno poravnavo, ki za Elan poteka na kranjskem sodišču. Elan je namreč največji dolžnik banke Les.

Posvet o varstvu pri delu

Zavod Republike Slovenije za varstvo pri delu sodelovanjem ljubljanske Univerze pripravlja posvetovanje "Varstvo pri delu in gospodarnost poslovanja", ki bo od 24. do 26. oktobra potekalo na Bledu. Napovedana je udeležba uglednih strokovnjakov, kot sta prof. dr. Janez Milčinski in prof. dr. Anton Trstenjak, sodelovali bodo predstavniki slovenske vlade, posvetovanje pa bo odprt predsednik Lojze Peterle. Posebej zanimiva bo nedvomno zaradi tujih izkušenj na tem področju, saj bodo sodelovali tudi strokovnjaki iz Zahodne Nemčije, Avstrije in Čehoslovaške.

Sedemdeset let kranjske tovarne Sava

Sava se bo s tovarno avtopnevmatike vključila v Continental

Kranjska tovarna Sava je danes vredna 600 milijonov mark, 60 odstotkov premoženja predstavlja stroji in oprema.

Kranj, 22. septembra - Kranjska tovarna Sava je visok jubilej - sedemdesetletnico tovarne praznovala v trenutku, ko se pripravljajo na postopno organizacijsko in kapitalsko preobrazbo. Do konca leta naj bi tovarna avtopnevmatike Sava-Semperit postala mešano podjetje, v katerem naj bi koncern Continental z dodatnim investiranjem imel večinski delež. Vzporedno pripravljajo preoblikovanje Save Commerce v trgovsko podjetje, nemara tudi mešano, ki bo tržilo na domačem in tujem trgu. V podjetja se bodo preoblikovali tudi drugi proizvodni programi, za kapitalsko in deloma tudi funkcionalno povezavo pa bo skrbelo krovno podjetje Sava Kranj.

Kranjska Sava sodi danes po svežih podatkih na 29. mesto na lestvici največjih gumarskih tovarn na svetu in je prva in največja jugoslovanska gumarska tovarna, predstavlja približno četrtnino jugoslovenske gumarske industrije in slabotretjino pnevmatične. Njen izvoz predstavlja približno 30 odstotkov jugoslovenskega izvoza pnevmatike, na tuje pa proda približno 40 odstotkov čiste prodajne vrednosti proizvodnje.

postala ekskluzivni proizvajalec zračnic za koncern Continental.

Pri razgovorih o našem prihodnjem sodelovanju imamo odprta vrata je dejal Dušan Kveder, za povezovanje namreč pridejo v poštev le tovarne, ki so na ustreznih tehničnih ravni, in ki dosegajo ustrezeno produktivnost. V Savi-Semperit namreč prav zdaj zaključujejo investicijo v vrednosti 45 milijonov dolarjev.

Sava je koncepcionalno in poslovno zdrava, ko je Continental pred štirimi leti kupil Semperit, je s tem dobil tudi delež v Savi, zdaj kaže zanimanje za dodatno vlaganje, kar je za Savo izredno pomembno in na vsezdajne tudi priznanje, saj Continental izredno zahteven pri kvaliteti, je dejal Bruno Skumavc.

Začelo se je "Na žametu"

Zelo zanimiva je predvojna zgodovina Save, ki jo velja predstaviti ob njeni 70-letnici, saj veliko pove tudi o njenih mednarodnih povezavah, prav tako s Semperitom in Continentalom. Več kot polovica Savinj sedemdeset let je bila na tak ali drugačen način povezana s Semperitom, je na slovenskih dejal njegov predstavnik dr. Seitner.

V začetku leta 1921 se je družba Atlanta odpovedala pravici in z obrtnim dovoljenjem prenesla na novo družbo Vulkan. Leta 1922 je bilo zaposlenih že 53 delavcev, izdelovali so gumene podpetnike, leta 1923 pa je bila na Dunaju kupila in pridelala nekaj rabljene opreme, hkrati pa tudi pet gumarjev, ki so izučili domače delave.

V zadnjih 45 letih so v Savi produktivnost povečali skoraj osemkrat, merjeno v kilogramih na zaposlenega, k čemur je potrebno dodati, da so visokokakovostni izdelki bistveno lažji. Kolikor je torej delavec pred 45 leti naredil v enem "šihetu", danes naredi v eni ur. Leta 1946 je proizvodnja znašala 775 ton, letos bo dobrih 60 tisoč ton, kar pomeni, da je 78-krat večja. Leta 1946 je bilo v Savi zaposlenih 430 ljudi, letos 4.390, torej 10-krat več. Letna proizvodnja Save je zdaj vredna približno 250 milijonov dolarjev.

Bruno Skumavcu, ki je po štiridesetih letih dela v Savi letos odšel v pokoj, so podelili najvišje Savsko priznanje, zlato plaketo. Foto: J. Cigler

sebni uradnik dr. Milan Podgornik iz Čepovana pri Gorici ter posestnik in trgovec Joško Weber iz Zalega Loga) odločitev sprejeli na sestanku v kranjski kavarni "Na žametu". Takšnega podjetja namreč v Jugoslaviji še ni bilo, tovarna pa naj bi izdelovala predvsem gumenne podpetnike, ki so bili takrat zelo moderni. Direktor nove tovarne gumijevih izdelkov Vulkan je postal družbenik Atlante Franc Šumi, ki je še istega leta na Dunaju kupil in prideljal nekaj rabljene opreme, hkrati pa tudi pet gumarjev, ki so izučili domače delave.

V začetku leta 1921 se je družba Atlanta odpovedala pravici in z obrtnim dovoljenjem prenesla na novo družbo Vulkan. Leta 1922 je bilo zaposlenih že 53 delavcev, izdelovali so gumene podpetnike, leta 1923 pa je bila na Dunaju kupila in pridelala nekaj rabljene opreme, hkrati pa tudi pet gumarjev, ki so izučili domače delave.

V zadnjih 45 letih so v Savi produktivnost povečali skoraj osemkrat, merjeno v kilogramih na zaposlenega, k čemur je potrebno dodati, da so visokokakovostni izdelki bistveno lažji. Kolikor je torej delavec pred 45 leti naredil v enem "šihetu", danes naredi v eni ur. Leta 1946 je proizvodnja znašala 775 ton, letos bo dobrih 60 tisoč ton, kar pomeni, da je 78-krat večja. Leta 1946 je bilo v Savi zaposlenih 430 ljudi, letos 4.390, torej 10-krat več. Letna proizvodnja Save je zdaj vredna približno 250 milijonov dolarjev.

Rojstni datum

Kranjske Save je 22. september 1920, ko je trgovska družba Atlanta iz Ljubljane pri Okrajnem glavarstvu v Kranju prijavila izdelovanje gumijevih izdelkov, ki je v ta namen najela pristavo Zdravka Krnjca. Dodati velja, da so poslovodje Atlante (kranjski trgovec Franc Šumi, ljubljanski posestnik Pavel Cvenkel, za-

delkov zašel v težave. 1. februarja 1925 ga je kupila firma Vladimir Mandulić iz Zagreba, katere lastnika sta bila Semperit in Berson Kautschukgesellschaft. 11. julija 1931 je tovarna dobila ime Semperit, razširili so proizvodni program in povečali število zaposlenih, na začetku leta je bilo zaposlenih 158 delavcev, konec leta pa že 510. Obseg proizvodnje pa so s 400 ton v letu 1930 povečali na 1.335 ton v letu 1938.

Podjetje je leta 1939 ponovno zašlo v težave, polovicno delnic je kupil Continental Gummiwerke A.G. iz Hannovera. Spremenilo se je ime tovarne, ki se je poslej imenovala Jugoslovanska tvornica gume, družba z.o.z. Kranj. Leto kasneje je Continental odkupil še drugo polovicno delnic in postal edini lastnik tovarne. Obrat so znatno razširili, začeli so izdelovati veloplašče, velozračnice, vse vrste cevi, gumirane tkani in ter vrsto stiskanih in konfekcioniranih izdelkov, konec leta 1940 pa tudi lahke avtomobilске gume, vendarle do začetka okupacije, ko so bili stroji poslaní nazaj v Nemčijo.

Zaradi dolgov kupcev je imela Sava ob polletju rdeče številke, izguba je znašala 140 milijonov dinarjev, računovodstvo so namreč odpisali terjatve do kupcev, za katere upajo, da bodo uspeli izterjati, kar je seveda spremenilo poslovni pravni Franc Balanč, finančni direktor Save. Seveda pa je prodajno tveganje večje, trenutno dvomesecno vrednost prodaje s strani kupcev nimajo plačane. Z uravnoteženo devizno bilanco pa so odproni proti precenjenemu dinarju.

Proizvodnjo skušamo obdržati na čim višji ravni, kar je savsko pravilo v vseh kriznih razdobjih, saj je tveganje manjše kot zastoj tovarne in pokritvanje fiksnih stroškov, ki prineše mrtilo, padec produktivnosti, ljudje postanejo nervozni, pravni Franc Balanč, finančni direktor Save. Seveda pa je prodajno tveganje večje, trenutno dvomesecno vrednost prodaje s strani kupcev nimajo plačane. Z uravnoteženo devizno bilanco pa so odproni proti precenjenemu dinarju.

"Prevečkrat se zdaj spogledujemo tudi z dejstvom, da sta podjetništvo in podjetniški duh sankcionirana z rizikom in izgubo lastnine. Nam, in ne samo nam, pa je tveganje še tiste, kar je po svoje razumljivo, saj se kot ekonomsko manj razviti nismo mogli izogniti izkoriscenju. Ta prostor tudi ne prenese oziroma se ni navzel tekmovalnosti, privočljiv je poraženec, še zlasti če izgubi lastnino. Ne prenaša resnice, da svet današnjega kapitala ni svet enostavne blagovne proizvodnje, ampak svet multinacionalnih korporacij, v katerem si je Coca-Cola privočila spremeniti olimpijski rek "Važno je sodelovati" v "Važno je zmagoati". Zato tudi ne želi postati del produkcionskega dela zahoda, ker si največkrat v svojih predstavah želi biti le del njegovega potrošniškega sistema. O tem, kako je nam riziko še vedno tuj, kaže tudi podatek, da je med 9.190 podjetji, kolikor jih je v gospodarstvu konec julija našla statistika v Sloveniji, kar 7.776 takih z omejeno odgovornostjo, to je z odgovornostjo, ki ne prenese nekaj starih milijard," je med drugim dejal Milan Kučan, slavnostni govornik na proslavi 70-letnice Save.

Rezultati poskusa pridelovanja koruze v Škofji Loki

Pri poznih sortah je tveganje preveliko

Kmetijska zadruga Škofja Loka oz. njena svetovalna služba izvaja že več let proizvodno-demonstracijske poskuse z različnimi poljsčinami in travnodeteljnimi mešanicami. Sedaj, ob zaključku rastne sezone, so znani rezultati takega poskusa pridelovanja koruze.

Poskus smo opravili na kmetiji Janka Žontarja v Sv. Duhu pri Škofji Loki, pri tem pa poskušali ugotoviti, kateri hibridi koruze so za pridelovanje na območju Škofje Loke in Sorškega polja najprimernejši. Žlahtnenje koruze je pri nas dobro razvita dejavnost, zato so na trgu vedno novi hibridi, ki jih je zaradi zelo različnih pogojev pridelovanja potreben preizkusiti v konkretnih razmerah določenega območja. Za poskus smo se odločili tudi zato, da bi kmetje videli in sami ocenili posamezne hibride koruze ter se tako lažje odločali, kakšno seme bodo kupili v naslednjem sezoni.

V torek, 18. septembra, smo pripravili ogled poskusa razgovor o tehnologiji pridelovanja. Udeležba kmetov je bila dobra, kar kaže na to, da se zavedajo pomembnosti uporabe kvalitetnega semena, primerne za njihove razmere.

Pri odločitvi, katero hibride bomo izbrali za setev, moramo upoštevati naslednje kriterije:

- rodnost hibrida,
- talne razmere; za težko tla priporočamo 3 x hibride (imajo v imenu oznako TC),
- način rabe pridelka: za siliranje uporabljamo za razred poznejše hibride.

Posamezni hibridi koruze se razlikujejo med seboj tudi po tem, da imajo poltrdinke (PT) in trdinke (T), ki imajo izbočeno zrnna steklastega izgleda hitrejši razvoj v mladosti, pozneje pa počasneje oddajajo vlago - počasneje zorijo.

V poskusu smo ocenjevali zrelost posameznega hibrida koruze, skupni pridelek zelenih mase in pridelek surovih storžev z ličjem vred. Na območju Sorškega polja naj bi po priporočilih strokovnjakov sadili za siliranje koruso FAO razreda 350-380, kar se je pokazalo pravilno

Rezultati demonstracijskega poskusa pridelovanja različnih hibridov koruze

hibrid	FAO razred	tip zrna	zrelost po zadoksu	skupni pridelek surovih storžev z ličjem t/ha	pridelek surovih storžev %	OPOMBA	
BC 4821	430	Z	85	61,5	20,0	mehka voščena zrelost	
ZPSK 42	420	Z	85	80,0	26,2	mehka voščena zrelost	
ZPDC 448	440	Z	83	60,0	18,9	zgodnja voščena zrelost	
MEDIMUREC 38	380	Z	79	67,7	23,8	pozna mlečna zrelost	
ZPSK 37t	370	PT	87	56,9	20,0	trda voščena zrelost	
PIONEER MIRNA	330	Z	87	63,1	23,1	trda voščena zrelost	
PIONEER DEA	290	PT	91	43,1	16,6	zrno težko prelomimo	
BC 278	270	Z	91	52,3	21,5	41,1	zrno težko prelomimo
BC 264	260	Z	91	43,7	16,9	38,7	zrno težko prelomimo
OSSC 247	350	Z	87	61,8	23,8	38,5	trda voščena zrelost

Z = zobanka
PT = poltrdinka

tudi v tem poskusu. Poznejši hibridi dajo praviloma tudi boljše pridelke, zato kmetje želijo saditi tudi hibride iz začetka FAO razreda 400. Pokazalo se je, da ob ugodnih rastnih razmerah sicer dozorijo do voščene zrelosti, vendar je tveganje veliko. Strokovno je namreč opravičljivo saditi hibride koruze, ki 80 odstotkov zanesljivo dozorijo. To pomeni tveganje, da ko-

Suša julija in avgusta je slabo vplivala na rast koruze, posebej še na plitvih, peščenih tleh. Posledica je slabša oploditev, zato so storži na vrhu v večji ali manjši meri brez zrnja, kar zmanjšuje pridelek povprečno za 10 odstotkov. Rastline koruze so prizadete tudi v rasti, tako da ocenjujemo, da bo skupni pridelek manjši za 15 - 20 odstotkov. Škoda je večja na slabše gojenih in slabše oskrbovanih posevkih.

Bo kranjska vlada ukinila prispevek za kmetijstvo?

Eden od članov kranjskega izvršnega sveta je na predzadnji seji dal pobudo, da bi ukinili prispevek za pospeševanje pridelave hrane in za zagotavljanje oskrbe in da bi tako vsaj delno razbremeni preveč obremenjeno gospodarstvo. Izvršni svet je o pobudi na kratko razpravljal tudi na zadnji seji, na kateri je bilo slišati nekaj različnih mnenj: od tega, da sklada ne bi smeli ukiniti in da bi morda bilo treba razmisliši le o drugačnem načinu njegovega finančiranja (z denarjem od dajatev na uvoz hrane oz. kmetijskih pridelkov), pa do menja, da bi ga moralni ukiniti, če gre denar za zadruge in za družbeno kmetijstvo; sicer pa je vlada sklenila, da bo o pobudi razpravljal, ko bo dobila na mizo podrobno poročilo o tem, kako se denar zbira, za koliko denarja gre in za kaj se porablja.

Glavni argument pri pobudi za ukinitev prispevka naj bi bilo dejstvo, da industrija posluje z izgubo, kmetijstvo pa kaže pozitivne rezultate. Argument je na precej majavih tleh, predvsem zato, ker iz poslovanja treh kmetijskih zadrug (Sloga, Naklo, Cerkelj) in M-Kmetijstva Kranj še ni mogoče sklepati, da kmetijstvo posluje pozitivno. Kaj pa kmetije? Ne spominjam se, da bi kmetije - in te v kranjski občini prevladujejo - kdaj pripravile "periodične ali zaključne račune", da bi se kdo kdaj sploh vprašal, kako poslujejo, ali niso nemara zaradi težkih gospodarskih razmer številne med njimi prav tako v izgubi, kot so, denimo, tudi prenekatera kranjska podjetja. Ker je živinoreja na Gorenjskem in v kranjski občini glavna kmetijska dejavnost, navedimo podatek, ki kaže, da se tudi na kmetijah ne "cedita med in mleko": po izračunih Kmetijskega inštututa Slovenije so stroški prireje kilograma goveda na povprečnih kmetijah, ki se po produktivnosti lahko primerjajo s sosednjimi, 35 dinarjev za kilogram, odkupna cena pa je po zadnjem podatku samo 25 dinarjev. Pri mleku je razlika sicer manjša, vendar iz meseca v mesec večja. Pa ne gre le za igro števil. Že od nekdaj velja načelo, da je za kmetijstvo dobro tedaj, ko gre tudi industriji in ostalem gospodarstvu dobro. Če je zdaj industrija v težavah, bržkone velja, da njeni usodi bolj ali manj deli tudi kmetijstvo.

Ker osnovne živiljenjske hrane ni mogoče primerjati s telefoni, računalniki in drugim "blagom", kmetijstvo v nobeni razviti državi ni povsem prepričeno tržnim zakonitostim, ampak povsod razvijajo nekakšen "omejeni trg", na katerem ima s svojimi ukrepi in denarjem zelo pomembno vlogo država. Ali je denimo bogati Švica treba razvijati lastno kmetijstvo, ko bi vendarle lahko kupila dovolj hrane v tujini? Načelno ji ne bi bilo treba, pa vendar: prav Švica in še številne druge države zbirajo velike denarje in ga usmerjajo v lastno kmetijstvo: ne samo zato, da bi imele lastno hrano v primeru svetovnih političnih ali vojnih nevarnosti, ampak tudi zato, ker ne gre samo za litre in kilogram in ker kmet ni samo pridelovalec, ampak je (naj bi bil) tudi krajinar, ekolog...

Ce bi pri nas ukinili prispevek za kmetijstvo, s tem pa tudi sklad za pospeševanje kmetijstva, pomeni, da bi naredili korak nazaj od Evrope, v katero si tako zelo želimo, in da bi ponovno zaostriši nekatere probleme, ki tudi z zdajšnjo politiko pospeševanja kmetijstva niso povsem rešeni. Za kaj gre? Nesporočeno je, da je pridelovanje hrane v hribovskih območjih zaradi težjih naravnih okoliščin težje kot nekje na ravnom in da je razliko v pridelovalnih stroških treba pokriti - ali z razlikami v odkupnih cenah, z regresi iz kmetijskih skladov, kako drugače. In če gre ob tem tudi za vsenaroden interes ohraniti hribovska območja poseljenja, po krajino pa negovan, potem je tudi to treba plačati. Razlogov, ki govorijo proti ukinitvi skladov, pa je še več: eden med njimi je tudi ta, da ima država s tovrstnim skladom možnost spodbujanja ali zavirjanja določene kmetijske dejavnosti, ovisno od tega, ali gre pri določenih pridelkih za presežke ali za primanjkljaje.

Ogovor na vprašanje, kmetijski sklad - da ali ne, je jasen: država takšen sklad potrebuje, več je dvomonov o tem, za kaj se namenja in kako učinkovito se porablja. Veliko dvomonov izhaja že iz tega, da je oblast v preteklosti pri razdeljevanju tako zbranega denarja dajala prednosti družbenemu kmetijstvu, da se je denar namenjal tudi za pokrivanje izgub, ki s pospeševanjem kmetijstva niso imele dosti skupnega, da se je delil drobnjakarsko in včasih bolj pod mizo kot na podlagi nekaj javnih meril... ● C. Zaplotnik

Klasične ozimnice letos ne bo

Kranj, 21. septembra - Kakšna je bila letošnja letina krompirja, kolikšna je odkupna cena in cena za ozimnico, kako je z odkupom in uvozom krompirja - o tem in še o nekaterih drugih vprašanjih smo se pogovarjali z Janezom Šumijem, direktorjem Gorenjske kmetijske zadruge in predsednikom odbora za krompir pri Poslovni skupnosti za sadje, krompir in vrtnine Slovenije.

Kolikšna je letošnja odkupna cena poznegra krompirja?

"V Sloveniji je cena enotna - 3,50 dinarja za kilogram, v Vojvodini, oziroma Srbiji in v Bosni, kjer je suša zmanjšala pridelek, pa je 5 dinarjev."

Je cena dobra ali slaba?

"Če upoštevamo kupno moč prebivalstva in podjetij ter dejstvo, da je mogoče uvoziti cenejši krompir, kot je naš, potem je cene na dokaj dobra. To velja predvsem za tiste, ki so dosegli nadpovprečne hektarske pridelke oz. pridelali na hektar več kot 25 ton. Gorenjska kmetijska zadruga je, naprimjer, zaprosila za ponudbo nizozemskega proizvajalca in pred nedavnim dobila odgovor, da lahko dobi krompir, do-

MEŠETAR

V prodajalni kmetijske zadruge Škofja Loka na Trati so nam povedali, da se cene umetnih gnajil in krmil spreminjajo od pošiljke do pošiljke in da jih zato nima smisla pisati. Uspeло pa nam je zvesteti cene za nekatere druge kmetijske izdelke, pridelke in materiale.

vrsta materiala	enota	cena (pridelka)	(v din)
krompir za ozim.	kg	5,00	
- desirée	kg	4,80	
najpajalnik Šebenik	kg	42,00	
meter za živino	kos	531,50	
kosir 2/1	kos	129,00	
roč za koso	kos	43,10	
roč za sekiro	kos	108,50	
rinka za bika	kos	16,00	
		177,40	

★ ★ ★

Mleko (v trgovini) se je v enem letu realno podražilo. Analiza, ki je sicer zaradi časovne odmikanjenosti že nekoliko izgubila na vrednosti, namreč kaže, da je bilo junija lani mogoče v Sloveniji za povprečno plačo kupiti 933 litrov, junija letos pa le 723 litrov. To pa, na primer, ne velja za kruh in za jedilno olje. Lani junija je Slovenec s povprečno plačo lahko kupil 467 kilogramov kruha (iz mokre tip 850), letos pa že 542 kilogramov. Pri olju je razlika še večja, letos junija ga je bilo mogoče s povprečno slovensko plačo kupiti domala 29 odstotkov več kot lani.

Po koliko so gnojila iz tovarne INA Kutina? Cene, ki jih navajamo, so proizvajalceve cene, od katerih je odštet regres, vendar brez vračunanih prevoznih izdatkov in trgovskih marž. Veljavjo za gnojilo, pakirano v nolvinila.

★ ★ ★

Kolegij direktorjev kmetijskih zadrug so na nedavnem sestanku podprt pripravljanju republike

v zvezni grupaciji za krompir za to nismo dali soglasja, ker menimo, da je krompirja dovolj doma in da ga je treba pravilno prerazporediti."

Kolikšni so bili letošnji pridelki poznegra krompirja?

"V Sloveniji smo pridelali povprečno 15 ton na hektar, na Gorenjskem, odvisno od sorte, 18 do 21 ton, v ožji Srbiji samo 5 ton na hektar, v Vojvodini 8 ton, v Bosni 7 ton. Razlog za tako nizke pridelke ni samo suša, gre tudi za problem nizke strokovnosti. V Sloveniji in na Hrvatskem je bil pridelek dokaj dober, nasadi so bili zdravi, zato tudi ni problemov z gnitjem."

Po koliko je krompir za ozimico?

"Letos klasične ozimnice ne bo: ljudje ga bodo zaradi pošnjanja denarja kupovali bolj sproti pa tudi vloga sindikata se je spremenila. V Gorenjski kmetijski zadrugi ga prodajamo v 30-kilogramskih vrečah po 5,50 dinarja za kilogram, v 10-kilogramskih pa po 5,70 dinarja."

Odkupne cene krompirja v Jugoslaviji so različne, v Sloveniji celo nižje kot na jugu. Ali to kaj vpliva na odkup?

v zvezni grupaciji za krompir za to nismo dali soglasja, ker menimo, da je krompirja dovolj doma in da ga je treba pravilno prerazporediti."

Po koliko so gnojila iz tovarne INA Kutina? Cene, ki jih navajamo, so proizvajalceve cene, od katerih je odštet regres, vendar brez vračunanih prevoznih izdatkov in trgovskih marž. Veljavjo za gnojilo, pakirano v nolvinila.

★ ★ ★

Kolegij direktorjev kmetijskih zadrug so na nedavnem sestanku podprt pripravljanju republike

ste vrečke po 20, 40 oz. 50 kilogramov.

vrsta gnojila	cena (v din)

<tbl_r cells="2" ix="1" maxcspan="1" maxrspan="1

Anton Erlah, trener ženske ekipe KK Kranj

Cilj: republiške prvakinje

Nova sezona 1990-91 v prvi republiški ženski košarkarski ligi se začne 6. oktobra. V tej ligi igrajo tudi košarkarice košarkarskega kluba Kranj. Boj za prvaka v končnici prvenstva bo trd in zgrisen. Favorizirane ekipe so Ilirija (Ljubljana), Odeja Marmor iz Škofje Loke in Kranj. Želja in cilj ekipe Kranja je, da bi v novi sezoni postale republiške prvakinje. Prvak je nato avtomatično že član I B zvezne košarkarske lige. Kakšni so načrti ekipe Kranja nam je povedal poklicni trener Anton Erlah. Njegov pomemben je Peter Jakše.

Ekipa Kranja je mlada. Katere igralke so v ekipo prišle in katere so prenehale igrati? Kdaj ste začeli s pripravami?

»S pomočnikom Petrom imamo res mlado ekipo. Iz ekipe Rogaške je k nam pristopila ena najboljših skakačic I. B ZKL Mojca Ciglar, iz Bara pa je prišla mlada perspektivna igralka Mirjana Šušić, sestra Sušića, ki igra v članskem moštvu Triglav. V ekipi so še Anka Zrnič, Daria Gartner, Goranka Žnidar, Divna Brkič, Dika Hodžaj, Alenka Podrekar, Simona Čufar, Marjana Kump in Vesna Gerbaš. Občasno bodo v ekipi še kadetinje Tina Lesar, Vesna Franko in Branka Jerkič. Od lanske ekipe so aktivno prenehale igrati Mirjana Šoštarčič, Mojca Horvat, Andreja Rakovec in Janja Merlak. S treningi smo začeli 6. avgusta na stadionu Stanka Mlakarja in v dvorani na Planini. Dvakrat dnevno so tako nabirali kondicijo in moč. Nato smo s pripravami nadaljevali po načrtu. Vmes smo odigrali tudi tri turnirje Alpe-Adria, pri nas na Planini, v Veli Gorici (Hrvaška) in v Rogaški Slatini. Na dveh so naše igralke pokazale dopadljivo igro in bile dvakrat druge. Za začetek v ligi bomo konec meseca imeli še vikend priprave, verjetno v Tolminu.«

Vaše želje po uvrstitvi?

Favoriti za prvaka smo Ilirija, Odeja Marmor in mi. Res je to mlada ekipa ter ima pravi pristop do same igre in treninga. Torej ni bojazni, da ne bi uspeli tako, kot smo načrtovali. Startali bomo na prvo in drugo mesto v ligi. V končnici pa se bodo nato borili za republiškega prvaka. Če nam bo to uspelo, bo to pika na i. Tako bi se v sezoni 1991-92 spet avtomatično vrnili v I. B ZVL.● D. Humer

Tudi na Gorenjskem šahovska šola za pionirje in mladince

Dogovor v četrtek v Lescah

Kranj, 25. septembra - Republiški šahovski trener, mednarodni mojster Iztok Jelen v svojem programu načrtuje tudi organizacijo regionalnih šahovskih šol za boljše pionirje in mladince, ki bi bili kandidati za republiško šolo za perspektivne šahiste. Gorenjska šola naj bi bila vsako drugo ali tretjo soboto, vodil pa naj bi jo izkušen šahist, tudi s pedagoškim znanjem. Izvršni odbor Šahovske zveze Gorenjske je sklenil organizirati tako šolo. Vodil bi jo mojster FIDE Rudi Osterman, pomagal pa naj bi mu tudi drugi mojster FIDE Vojko Mencinger. Šola naj bi bila ob sobotah zjutraj v Družbenem centru v Lescah. Šahovska zveza Gorenjske zato vabi vse zainteresirane predstavnike klubov, mentorje po šolah in starše obetavnih šahistov na sestanek, ki bo v četrtek, 27. septembra, ob 18. uri v Družbenem centru v Lescah. Na sestanku bo govorila o udeleženjih šole, višini delnega samofinanciranja, urniku šole in stvareh, da bo šola nemoteno potekala. ● J. K.

Balinanje

Radovljčani zmagujejo

Radovljica, 21. septembra - Balinarji Radovljice so se udeležili izredno kakovostnega turnirja na Reki. Razen domačih klubov sta iz Slovenije sodelovala BK Šiška iz Ljubljane in Radovljica. Radovljčani so igrali odlično, premagali vse nasprotnike. V finalu so premagali domačo ekipo Turnič s 13 : 4 in bili deležni simpatij domačega občinstva. Za Radovljčane so igrali Rebec, Uran, Domanevšček in Tonejc. Če bodo Radovljčani še naprej v takih formah, lahko resno posežejo v boj za uvrstitev v prvo zvezno balinarsko ligo, kar je tudi njihov cilj. ● J. R.

Balinarji na Godešiču

Sportno društvo Kondor z Godešiča je priredilo balinarsko tekmovanje za posameznike. Med 20 balinarji je zaslzeno zmagal Miha Krajnik, ki je v finalu premagal Pavla Krajnika. Tretji je bil Iztok Avguštin, četrti pa Igor Pintar. Na Godešiču pa se je pripravljajo na prvenstvo dvojk, ki bo organizirano v počastitev krajevnega praznika. ● J. Štarman

Nove razsežnosti akcije Podarim - dobim

Za slovenske zmage!

Akcija Smučarske zveze Podarim - dobim, s katero je bila v zadnjih šestih letih zbrana večina sredstev za delo naših smučarjev, bo letos pomagala tudi ostalim slovenskim vrhunskim športnikom.

Ljubljana, 20. septembra - Čeprav je bilo že nekaj časa slišati, da bo letošnja akcija Podarim - dobim drugačna kot vsa dosedanja leta, so jo prvič uradno predstavili v okviru minulega sejma Marketing klub 90 na Gospodarskem razstavništvu v Ljubljani. Poglavitna novost je, da letošnja marketinška akcija ne bo več zbiral denarja samo za smučarje, ampak so jo razširili v nacionalni projekt in je namenjena slovenskim vrhunskim športnikom. Tako naj bi denar, zbran seveda z nakupom kartic vseh ljubiteljev športa, že letos dobili tudi: Tomo Česen, Borut Bilač, Marjana Lužar, Lojze Kolman, Jernej Abramčič, Rajmond Debevec, Robert Krašovec, Milan Janša, Jure Zdovc pa tudi mlada Kranjčanka Barbara Mulej.

"Letošnja akcija Podarim - dobim je velika motivacija nas vseh, tekmovalcev in trenerjev. Z zadovoljstvom ugotovljamo, da so dosedanje priprave preko poletja potekale po načrtih in z optimizmom pričakujemo tekmovalno sezono. Res je, da nas je nesreča naše mlade skakalne ekipe na Českem globoko pretresla, in da je nastala vrzel v naši mladi skakalni vrsti, vendar mislim, da moramo tužiti to prebroditi in nas moramo spodbuditi, da bomo z delom cimprej nadoknadi vrzel. S tem bodo naši skakalci, pa tudi ostali tekmovalci, tako alpski smučarji, kot tekači in biatlonci, tudi v prihodnje posegali po najvišjih dosežkih. Mislim, da bomo o ciljih za letošnjo sezono še govorili, saj imamo vsi svetovna prvenstva, tako alpske kot nordijske discipline in biatlon. Cilje imamo visoko začasnje v seveda vemo, da denar nujno potrebujemo in ga je brez akcije Podarim - dobim nemogoče dobiti," je na četrtek predstaviti novega koncepta športne propagandne ak-

Samo letos so slovenski športniki osvojili na evropskih in svetovnih prvenstvih 16 medalj (zlatih, srebrnih in bronastih).

cije, ki jo je pripravila Smučarska zveza Slovenije, povedal direktor klasičnih reprezentanc Lojze Gorjanc.

Tom Levovnik iz Zveze lesnokulturnih organizacij Slovenije pa je po predstavitvi ostalih vrhunskih športnikov, ki bodo letos poleg smučarjev deležni denarja akcije Podarim - dobim, med drugim dejal: "Naš osnovni cilj vključuje ostalih športnikov, da bi jim zagotovili še boljše pogoje za priprave in nastope. Zavedamo se, da s sredstvi, ki bi jih v tej fazi dobili od akcije Podarim -

dobim, ne moremo pokrivati v celoti programov, vendar upamo in si želimo, da bomo v prihodnjem razporeditvijo in s še boljšimi rezultati, ki jih bodo ti športniki dosegali, zagotovili večji delež sredstev in še boljše pogoje. Naš cilj v letošnjem letu je animirati tudi druge športnike, da bodo spoznali, da je z vrhunskimi športnimi rezultati moč doseči afirmacijo znotraj slovenskega prostora. To pa je tudi zelo pomembno, saj vemo, da so smučarji zelo popularni, z njimi pa se lahko izenačijo tudi ostali športniki."

Tako prijubljena akcija Podarim - dobim dobiva nove razsežnosti, Slovenci pa bomo s svojim prispevkom za vse športne panoge gotovo dokazali, da nismo le narod smučarjev, temveč tudi dobrih atletov, veslačev, alpinistov, teniških igralcev... da držimo pesti ZA SLOVENSKO ZMAGE. ● V. Stanovnik

Nogomet

Alpina in Visoko vodita

Kranj, 25. septembra - V slovenskih nogometnih ligah so upoštevajoč tekme sobotnega in nedeljskega kola odigrali 6 oziroma 5 kol. V slovenski ligi je Naklo doma premagal Žalcane s 4 : 0, v območni članski ligi sta Sava in Triglav zgubila, Jeseničani pa so doma premagali Slavijo Papir iz Vevč, v slovenski mladinski ligi je Britof premagal Vevčane s 3 : 2, v območni mladinski ligi pa sta Triglav in Jesenice zgubila.

Dolgojemo izide gorenjske nogometne lige in tekmovanja za pokal Jugoslavije na območju Gorenjske. Tekme zadnjega kola niso upoštevane. **Gorenjska liga - člani A, 3. kolo:** Bitnje : Polet 0 : 4, Creina : Britof 2 : 1, Alpina : Trboje 7 : 1, Tržič : Lesce 0 : 1, Mavčiče : Zarica 2 : 2, Bled : LTH 1 : 0; vrstni red po 3. kolu: Alpina 5, Bled 5, Creina 5, Zarica 4 itd.; **člani B, 3. kolo:** Kokrica : Podgorje 0 : 3 b.b., Velesovo : Šenčur 1 : 1, Kondor : Preddvor 1 : 1, Visoko : Hrastje 1 : 0, Grintavec : Podbrezje 0 : 1; vrstni red: Visoko 6, Šenčur 5, Kondor 4, Velesovo 4, Preddvor 3; **kadeti - 2. kolo:** Jesenice : Naklo 8 : 0, Tržič : Britof 5 : 0, Šenčur : Creina 0 : 8; **mladinci 2. kolo:** Visoko : Bled 3 : 3, Lesce : Naklo 14 : 0 (prekinjeno), Creina Primskovo : Tržič 4 : 2, Bitnje : Zarica 2 : 8; **pionirji 2. kolo:** Bled : Jesenice 2 : 6, Lesce : Tržič 3 : 2, Creina : Naklo 5 : 0, Velesovo : Visoko 3 : 5, Triglav A : Triglav B 8 : 1, LTH : Alpina 1 : 5, Hrastje : Šenčur 8 : 1, Zarica : Sava 3 : 1, Bitnje : Mavčiče 0 : 2; **I. kolo tekmovanja za pokal Jugoslavije - člani:** Alpina : Sava 0 : 1, Grintavec : Bled 2 : 5, Podbrezje : Triglav 0 : 2, Bitnje : Kokrica 6 : 2, Kondor : Jesenice 2 : 5, Polet : Visoko 0 : 2, Zarica : Naklo 1 : 5, Podgorje : Creina 0 : 5, Trboje : LTH 1 : 4, Lesce : Tržič 4 : 1, Britof : Mavčiče 1 : 2, Šenčur : Velesovo 2 : 1; **mladinci:** Bled : Sava 2 : 5, Mavčiče : Tržič 6 : 2, Visoko : Jesenice 0 : 3 p.f., Creina : Triglav 0 : 4, Alpina : Trboje 6 : 0, Naklo : Lesce 4 : 8 in LTH : Zarica preloženo. ● R. Antolin

V nedeljo skoki v Kranju

Kranj, 25. septembra - Smučarska zveza Slovenije in SK Triglav iz Kranja prirejata v nedeljo, 30. septembra, ob pol desetih na Gorenji Savi, na 65-metrski skakalnici, poletno prvenstvo v skokih na plastiki za starejše pionirje in meddrščveno tekmo za mlajše mladince. Prijava bodo sprejemali do 9. ure, med 9. in 10. uro pa bo trening. Žrebanje številk bo ob 10. uri. ● J. J.

Obvestilo ŠD Vodovodni stolp

Sportno društvo Vodovodni stolp Kranj obvešča člane, da pričenja z rednimi treningi v strelnjanju z zračno puško in v šahu po enakem razporedu, kot je bil pretekel sezona. **Šah bo vsak petek ob 17. uri, strelnjanje pa vsak torek in četrtek prav tako ob 17. uri.**

Obenem vabimo vse krajane, ki bi se želeli vključiti v rekreacijo, da se prijavijo na sedež društva v vrtcu Janina vsak ponedeljek od 16. do 18. ure. Če bo dovolj prijav, bomo pričeli z rekreacijo novembra.

Prav tako vabimo vse krajane, ki niso vključeni v športne aktivnosti, bi pa to želeli, da se prav tako lahko vpisujejo v tečajsko, balinarsko, strelsko, šahovsko, košarkarsko in druge sekcije prav tako vsak ponedeljek v vrtcu Janina.

Festival košarke 90

Kranj, 23. septembra - Tokrat je Festival košarke 90 organiziral KK Kokra Lipje. Na turnirju bi morale sodelovati ekipe Gradine Pula, Ježice iz Ljubljane, Triglava iz Kranja in organizator Kokra Lipje. Košarkaši Gradine so odpovedali udeležbo, zato se je igralo po sistemu vsak z vsakim. **Rezultati - Triglav : Ježica 80:48 (44:20), Kokra Lipje : Ježica 71 : 69 (62:62) (29:35), Triglav : Kokra Lipje 88:52 (40:29). Vrstni red - 1. Triglav, 2. Kokra Lipje, 3. Ježica.** Vse tekme so vodili Majce, Geltar, Kovačič in Premrl. ● V. S.

Tržiške novice

Gorski tek na Javornik - Športno društvo Lom je organiziralo pod pokroviteljstvom GT Šport iz Tržiča II. gorski tek na Javornik. Proga je bila dolga 8 kilometrov, imela je 600 metrov visinske razlike, teklo pa je 48 tekmovalk in tekmovalcev. Tekaci so bili razdeljeni v pet starostnih skupin, najhitrejši pa je bil Klemen Dolenc iz Radovljice, ki je progro pretekel v 45 minutah in 23 sekundah in zboljšal star rekord za pol minute. Med članicami je zmagal Andreja Grašič, med mlajšimi veterani Marjan Zupančič, med članiki Klemen Dolenc, med mlajšimi veterani Srečo Pirman in med starejšimi veterani Janez Ambrož.

Zmagal Stane Valjavec - Tržiški šahisti so odigrali redni meščeni hitropotezni turnir. Med 14 šahistami je zmagal Stane Valjavec z 10 točkami pred Andrejem Locem, Simonom Rabičem in Martinom Aljančičem, ki so zbrali 9 točk. Pavel Loc pa jih je zbral 8.

Prvi teniški zmagovalci znani - Teniški klub Tržič je organiziral občinsko prvenstvo za članice in veterane. Igralo je 30 igralk in igralcev. Med članicami je zmagala Greta Pešar (Križe), med veterani nad 60 let Janez Kališnik (Društvo upokojencev), med veterani od 45 do 60 let Stefan Jakšič (OS Križe) in med veterani od 35 do 45 let Janez Slapar (Pristava). ● J. Kikel

Radovljško prvenstvo v kegljanju

Radovljica, 25. septembra - Zveza telesokulturnih organizacij Radovljica razpisuje občinsko delavsko prvenstvo v kegljanju, ki bo predvidoma od 6. oktobra dalje na kegljišču v hotelu Jelovica na Bledu. Kegljači in kegljačice bodo razdeljeni v tri skupine: do 40 let in nad 40 let ter registrirani tekmovalci. Vsak bo imel na voljo 53 lučajev (3 poskusne, 25 na polno in 25 na čiščenje). Prijavnina za kegljača je 35 dinarjev, prijava pa sprejemata ZTKO Radovljica (telefon 75-350) še jutri. ● J. K.

V Škofji Loki

Tudi letos delavske športne igre

Škofja Loka, 25. septembra - Desete jubilejne delavske športne igre v Škofji Loki so rešene. Položaj sindikata se je spremenil, zato je organizacija v celoti prevzela Zveza telesokulturnih organizacij Škofja Loka. Organizacijski odbor je že postal razpis iger vsem tovarnam, pa tudi Društvo upokojencev Žiri, Železniški in Škofja Loka. Tekmovanja bodo po že ustaljenih pravilih, panege pa tako izbrane, da se bo lahko vključil vsak, ki se ukvarja z rekreacijo. Tekmovalci bodo v teku, kolesarjenju in balinanju na zunanjih igriščih, v športni dvorani Poden bodo tekmovali v odbojki, malem nogometu, košarki, streljanju, šahu, namiznem tenisu, kegljanju in pikadlu, plavanju pa bo v bazenu v Železniških. Prijava bodo sprejemali do petka, 28. septembra, ko bo že tudi prvo tekmovanje. To bo kolesarjenje na 5300 metrov dolgi progi po Puštalama do Hrastnice. Start bo ob 16. uri. Tekmujejo tričlanske moške in dvočlanske ženske ekipe. ● M. Kalamar

V četrtek v Seničnem

Tržiški kros

Torek, 25. septembra 1990

Lokostrelci tekmovali pod planiškimi skakalnicami

Med zmagovalci tudi Ksenija Podržaj

Nad 100 lokostrelk in lokostrelcev se je udeležilo 28. odprtga prvenstva Jugoslavije v lokostrelstvu in zaključne pte tekme za pokal Alpe Jadran v Planici.

Gozd Martuljek, 23. septembra - Tekmovanje, ki ga je organizirala lokostrelska sekcija TVD Partizan Javornik Koroska Bela, je kljub slabemu vremenu uspel. Ta ocena je bila enoglasno izrečena na zaključku prvenstva pred Petrolovim Hotelom Špik v Gozd Martuljku, ki je bil skupaj s Turističnim društvom Kranjska gora pokrovitelj prvega takšnega tekmovanja v Planici. Kot je povedal predsednik javorniških lokostrelcev Stane Kramer, je bilo to tekmovanje, ki so se ga udeležili lokostrelci iz vseh jugoslovanskih republik, razen iz Črne gore, kjer lokostrelstvo ne gojijo, pa iz Italije in Avstrije, doslej največja organizacijska preizkušnja sekcije, pa obenem prvo tako veliko lokostrelske tekmovanje v Planici. Nič čudnega ni, da se turistični delavci Kranjske gore in Martuljka ter jeseniški lokostrelci navdušujejo, da bi postalo tako tekmovanje v Planici tradicionalno, čez šest let pa kanijo kandidirati za organizacijo svetovnega prvenstva pod Poncami. Javorniška lokostrelска sekcija ni številna, združuje 25 članov, od katerih jih je 19 aktivnih, vendar ju organizacijsko sposobna. Letošnje tekmovanje je bilo popestreno z lokostrelskimi amaterskimi filmi,

najboljši po dosežku pa je za nagrado prejel avtomobil "bulho", ki sta jo poklonili turistični gospodarstvi Gozd Martuljka in Kranjske gore. Prejem ga je Milan Mislinjenovič, član Lokostrelskega kluba Kalamegdan iz Beograda.

Državni lokostrelski prvaki so postali Milan Mislinjenovič (Kalamegdan) med člani compound, Samo Medved (Ljubljana Moste) med člani prosto, Marjan Podržaj (Šenčur) in Marko Podržaj (Ikos Kranj) sta bila tretji in četrtri, Borna Mance (Rijeka) med mladinci prosto, Andrej Smolej (Koroška Bela) med veterani prosto, Grega Podgoršek (Domžale) med pionirji compound, Aleksander Dragičević (Niš) med pionirji prosto, Petra Podržaj (Šenčur) med pionirkami prosto, Irena Rosa (Ankaran) med članicami compound, Zdenka Iskra iz Šenčurja je bila druga, Ksenija Podržaj (Šenčur) pa je zmagala med ženskami prosto in dosegla med vsemi dekleti največje število krogov. Ekipno je bil v prostem streljanju najboljši Maribor, v compoundu pa Ljubljanski lokostrelske klub pred Šenčurjem. ● J. Košnjek

Na Bledu je bilo 14. mednarodno prvenstvo v golfu

Najboljši Britanec Gary Pooley

Bled, 23. septembra - Značilnost letošnjega mednarodnega amaterskega prvenstva v golfu, ki je bilo minule dni na Bledu, sta kakovina udeležba številnih najboljših amaterskih igralcev golfa iz Evrope in dež, ki je spremjal večino tekmovanja.

Tri športne prireditve na Kokriči

Zmagi Boruta Nunarja in Andreje Grašič

Kokrica, 22. septembra - Športno društvo Kokrica je v soboto pripravilo kar tri športne prireditve. Na asfaltnih progah so na rolkah smučarski tekači merili moči pred tekasco sezono, kolesarji so imeli svoje tekmovanje, kaveljci in korenine pa so imeli tek po Udinborštu.

Ob vzorci organizaciji je na rolkah nastopil kar 101 naš smučarski tekač iz vseh slovenskih smučarskih tekaških kolektivov. V članski konkurenčni in konkurenci juniorov sta zmagali ostali pri STK Triglav iz Kranja. V članski konkurenčni je bil najhitrejši na 10 km Borut Nunar, pri juniorkah, 5 km, pa njegova klubnska kolegica Andreja Grašič.

Rezultati - ml. pionirji (1 km)

1. Pukl (Dol) 3:02, 2. Gričar 3:14, 3. Bernard (oba Olimpija) 3:25, 4. St. pionirji - 1. Bergina (Vrhnik) 2:55, 2. Gros 2:57, 3. Iglič (oba Kokrica) 3:93, 4. ml. mlađinci (5 km) - 1. Kavka (Dol) 12:41, 2. Petkoš (Bled) 12:51, 3. Vavpotič (Kokrica) 13:32, 4. mladinci (5 km) - 1. M. Poklukar (Gorje) 11:3, 2. Mali (Kokrica).

Sestnajsti pokal Kokrice

Slabo vreme dan pred dirko je preprečila večjo udeležbo kolezarjev na sestnajstem pokalu Kokrice.

Vrstni red - pionirji II. razred

1. Dejan Dežman, III. razred

1. Rok Dežman (oba Kokrica), ženske A - 1. Kristan (Jup-

ca) 12:01, 3. Jevšenak (Olimpija) 12:25, juniorji (10 km) - 1. Župan (Triglav) 23:16, 2. Zevnik (Janez Peterbel) 24:32, 3. Žepič (oba Kokrica) 25:03, člani (10 km) - 1. Nunar (Triglav) 24:02, 2. J. Šorli (Kokrica) 24:32, 3. Kordež (Triglav) 24:43, ml. pionirke (1 km) - 1. N. Žibert (Kokrica) 3:20, 2. Štrgič (Olimpija) 3:57, 3. S. Žemva (Gorje) 4:05, st. pionirke - 1. Iglič (Kokrica) 2:58, 2. Štamfelj (Brdo) 3:14, 3. Cvirk (Olimpija) 3:15, ml. mlađinke (3 km) - 1. V. Zevnik 8:27, 2. Eržen 8:45, 3. R. Seljak (vse Kokrica) 8:45, st. mlađinke (5 km) - 1. Smrkol 8:14, 2. Paternoster (oba Dol) 8:52, 3. Markič (Kokrica) 9:05, juniorke (5 km) - 1. Grašič (Triglav) 13:10.

Darinka Erzetič najhitrejša med koreninami

Sekcija za rekreacijo pri ŠD Kokrica je organizirala tek za »Kaveljce in korenine« po Udinborštu. Udeležba je bila res rekordna, saj je v obeh kategorijah teklo 90 tekmovalk in tekmovalcev. Zaradi blata so organizatorji skrajšali prog. Ženske so pretekle 8 km, moški pa 16 km.

Rezultati - ženske - 1. Erzetič (Kranj) 33:03, 13. 2. Horvat 37:25, 24. 3. Čamernik (oba Ljubljana) 39:45, 7. moški - 1. Gregorič (Ljubljana) 56:48, 9. 2. Pirman (Škofja Loka) 57:33, 2. 3. Potocnik (Zali Log) 58:11, 51. ● D. Humer

**MERKUR
KRANJ**

**ZA VAŠE
ZADOVOLJSTVO
STA POTREBNA
DVA KORAKA**

PRVI KORAK

Tega smo že napravili mi. V sodelovanju s proizvajalci Gorenje Varstroj Lendava, Gorenje MGA Nazarje, Gorenje GA Velenje, Tovarna meril Slovenj Gradec, TIK Kobarid, Black & Decker Grosuplje, Iskra ERO Kranj smo **ZNIŽALI CENE POSAMEZNIH PROIZVODOV**

od 10 do 35 %

DRUGI KORAK

Ta je vaš. Obiščite eno od naših prodajaln do 20. oktobra. Odločite se lahko za gotovinski nakup ali pa za potrošniško posojilo. Pa še to: znižanja veljajo le v prodajalnah **KRANJSKEGA MERKURA**

**FOTO AKI
MIRA
MOHORIČ**

ŠKOFJA LOKA

**OBČANI MI SMO
Z VAMI**

SLIKE ZA DOKUMENTE
VAM NAREDIMO TAKOJ —

10 min.

064
621-278

SUN SET

Cankarjeva 76
Radovljica
tel. 75488

**AKCIJSKA PRODAJA
ROGOVIH KOLES**

na 4 mesečno
odloženo plačilo

**POSEBNA PONUDBA
ROGOVIH GORSKIH
KOLES**

od 4475,00
- 5750,00 din

Pridite in se prepričajte, da se vam bo nakup izplačal v vsakem primeru.

**PODGETJA,
ZASEBNIKI!**

PERLA d. o. o.
ZA VAS IZDELUJE:

**ŠTAMPILJKE VSEH
VRST**

Oglasite se na Poljanski 3 v Škofja Loka oziroma nas poklicite po tel.: 620-050

ARES

PODJETJE ZA SVETOVANJE, ZASTOPNIŠTVO,
IZOBRAŽEVANJE IN PRODAJO

64220 ŠKOJA LOKA Spodnji trg 2
telefon 064/622-686, telefax 064/631-747

Podjetje ARES d.o.o. Škofja Loka, Spodnji trg 2, telefon 064/622-686, telefax 064/631-747 izvaja inženiring, dobavlja in montira vso potrebno opremo za opremljanje mesnic, vse vrst hiadilnic ter trgovskih in gostinskih lokalov.

Kupca zadovoljimo hitro, poceni in kakovostno!

VIC - MLADI VOZNIK d.o.o.

Podjetje - center za izobraževanje voznikov vozil na motorni pogon
Zlato polje 1, Kranj

razpisuje prosta dela in naloge za
VOZNIKE INŠTRUKTORJE A, B IN C KATEGORIJE

Spoštni pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe
- veljavno inštruktorsko dovoljenje
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- nekadilec

Zaposlitev je možna redna ali honorarna.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter opis o dosedanjih delovnih izkušnjah, pošljite na naslov VIC - MLADI VOZNIK, d.o.o. Zlato polje 1, Kranj

Vse dodatne informacije dobite po tel. št. 064/38-602 v včernih urah.

MLADI VOZNIK

CARINARNICA JESENICE

Titova 37
Jesenice

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

1. POČITNIŠKA PRIKOLICA IMV ADRIA 450, LETNK 1977 - izklica cena 10.000,00 din

Javna dražba bo 27. septembra 1990 ob 10. uri v sejni sobi uprave Carinarnice Jesenice.

Udeleženci morajo pred pričetkom javne dražbe položiti varčino v višini 10 % izklincne cene.

Prodaja bo potekala po sistemu VIDENO - KUPLJENO. Davek plača kupec.

GRADNJE
GRADIMO
MANJŠE NOVOGRADNJE ■ NIZKE GRADNJE
ADAPTACIJE ■ POPRAVIMO ■ OLEPŠAMO ■ PRODA
JAMO ■ PRIPELJEMO ■ GRAMOZ ■ PESEK ■ BETON

STIK
SVETUJEMO ■ PROJEKTIRAMO ■ KALKULIRAMO
REALIZIRAMO ■ NADZORUJEMO
NAKUP
BREZ PROMETNEGA DAVKA IN 5 % POPUSTA
NA PONUDBO IZ PROGRAMA PODJETJA GRADNJE
DEL. ČAS VSAK DELOVNI DAN OD 6. - 14. URE
OB SREDAH OD 6. - 16. URE

ISKRA KIBERNETIKA
Savska loka 4, Kranj

objavlja

javno licitacijo

za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev

inv. št.	naziv	izklicna cena din
1. 4778	hidravlična stiskalnica INDOS	65.000,00
2. 4779	hidravlična stiskalnica INDOS	65.000,00
3. 9311	hidravlična stiskalnica BUSMAN	45.000,00
4. 16441	rezkalni stroj TOS	22.000,00
5. 56620	kalilna komorna peč	30.000,00
6. 27773	namizni vrtalni stroj OUERBECK-72	8.000,00
7. 16502	namizni vrtalni stroj Iskra	5.000,00
8. 16530	namizni vrtalni stroj Iskra	5.000,00
9. 16496	namizni vrtalni stroj Iskra	5.000,00
10. —	podstavek za vrtalne stroje	2.000,00
11. 16474	stroj za rezkanje zobnikov SAFAG	6.000,00
12. 16475	stroj za rezkanje zobnikov SAFAG	6.000,00
13. —	navijalec traku 0,75 KW 250/200	17.000,00
14. 50193	stroj za roliranje STRAUSAK	35.000,00
15. 2448	stroj za roliranje STEINEL	9.000,00
16. 36487	stroj za oblikovanje stekla ARNOLD	3.000,00
17. —	manjša stružnica HABEGGER (nekompletна)	4.000,00
18. 36880	revolverski stružni avtomat BOLEY	45.000,00
19. 36885	revolverski stružni avtomat BOLEY	50.000,00
20. 36873	univerzalna stružnica	
21. 36744	KIKINDA 1000 mm	28.000,00
22. —	univerzalna stružnica	
23. 10460	PRVOMAJSKA 1500 mm	80.000,00
24. 33126	manjša stružnica SCHAUBLIN	7.000,00
25. 49760	ploščinski brusilni stroj VEB tip SFS 1000 mm	75.000,00
26. 12880	slana komora	80.000,00
27. 12881	električni ročni viličar 1000 kg	50.000,00
	ločna žaga BUDAPEST	25.000,00
	ločna žaga	15.000,00

Prometni davek ni vključen v ceno.

Licitacija bo v petek, 05. 10. 1990, ob 12. uri v učilnici nad delavsko restavracijo, ISKRA Kranj, Savska loka 4.

Osnovna sredstva so na vpogled isti dan, dne 05. 10. 1990 od 8. do 11. ure v skladišču rabljene opreme pri ambulanti Iskra v Savski loki.

Interesenti morajo do pričetka licitacije vplačati skupno kavcijo v znesku 500.00 din pri blagajni na mestu licitacije. S tem pridobijo pravico do licitiranja vseh pozicij.

Kupci bodo morali preostanek kupnine plačati v 8 dneh po licitaciji in v istem času prevzeti izlicitirane stroje, sicer kavcija zapade.

Vse informacije dobite v investicijski službi telefon: 064 22-221, 24-351, int. 34-63.

Aerodrom Ljubljana, p.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v varnostni službi:

VAROVANJE OBJEKTOV IN NAPRAV TER RENTGENSKA KONTROLA PRTLJAGE

Pogoji:

- družboslovna, tehnična ali kadetska šola za miličnike V. stopnje zahtevnosti
- pasivno znanje angleškega jezika
- izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja za nošenje orožja ter gibanja in muditive na mejnem prehodu

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (1 leto) s polnim delovnim časom s petimi (5) kandidati, kasneje je možna sklenitev za nedoločen čas.

Pri zaposlitvi imajo prednost pripravniki z odsluženim vojaškim rokom.

Kandidati bodo opravljali izpit za varnostnika, poslani bodo na dodatno usposabljanje za rentgensko kontrolo prtljage in blaga.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o končani šoli pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: AERODROM LJUBLJANA, Kadrovska služba, 64210 Brnik.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi komisije za delovna razmerja.

Z A D O M I N D R U Ž I N O, I Z Š O L S K I H K L O P I

UREJATA: HELENA JELOVČAN IN DANICA DOLENC

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje hotela Creina v Kranju.

Ponedeljek: kuhanje piščanče meso, krompirjeva solata.

Torek: krompirjev golaž, solata.

Sreda: zelenjavna juha z drobtinami, ovret kotlet, pomes frites, solata.

Cetrtek: pražena jetra, fižolova solata.

Petak: sirovi štruklji, miksano sadje s smetano.

Sobota: kokošja juha z jajčnimi vlivanci, nadavana telečja prsa, pražen krompir, solata.

Nedelja: goveja juha z rezanci, pečen piščanec, pire krompir, solata.

Pripravimo se na zimo

Satarš

Zreli paradižniki, mesnate paprike.

Zrele paradižnike zrežemo na nepredobro kolesca in jih denimo na cedilo ali sito, da se odcedijo. Mesnate paprike zrežemo na rezance in jih dušimo v lastnem soku. Po 10 minutah dodamo odcejene paradižnike in vse skupaj dušimo na močnem ognju še 10 minut. Še vrelo spravimo v kozarce, ki jih takoj zapremo in zavijemo v odejo, da se vsebina pasterizira zaradi lastne vročine.

Pozimi uporabljamo to konservo za pripravljanje mesne omake, dušenega mesa, rižote ali kot solato.

Mešana solata za zimo

1 1/2 l vinskega kisa, 1/4 l olja, 15 dkg soli, 10 zrn popra, 8 dkg sladkorja, 1 kg čebule, 1 kg zelenih paradižnikov, 1 kg zelenih paprik, 1 kg neolupljenih kumar.

Zelenjavno operemo, očistimo in odcedimo. Paprikam izločimo semenje, kumare pa izberemo mlade, ki se nimajo razvitih semen. Vso zelenjavno zrežemo na koleške, debele 5 do 6 mm. Kis, olje, poper, sol in sladkor prevremo; ko ta kis z dodatki

zavre, denemo vanj zrezano zelenjavo, ki naj vre 3 minute. Potem posodo odstavimo in počakamo, da se vse skupaj malo ohladi, nato pa s tem napolnimo kozarce. Kis razdelimo enakomerno na vse kozarce. Zelenjava mora biti z njim pokrita. Kozarce zavezemo s celofanom in jih shramimo v hladni in temni shrambi.

Zelenjavna mešanica za zimo

2 kg korenja, 1 kg peteršilja, od tega samo 3 korenine, drugo pa le zelenje, 2 kg čebule, 5 kg paradižnikov, 2 cvetači, 1 velika glava ohrovta, 3 drobne zelene, 8 velikih porov, 2 rumeni kolerabi, 3 nadzemski kolerabice, nekoliko majaron.

Vse operemo, očistimo in zmeljemo na mesnem stroju. Na vsak kilogram primešamo 10 dkg soli. Mešanice vložimo v steklene kozarce ali dobro pološčene lončne lonce. Zavezemo s celofanom ali pergamontom. Čez dva dni odvežemo, prilijemo v vsako posodo toliko olja, da pokrije površino, in spet zavežemo. Konservo hranimo v hladnem in suhem prostoru.

Jedi, ki jim dodamo to mešanico, solimo šele nazadnje.

MODA

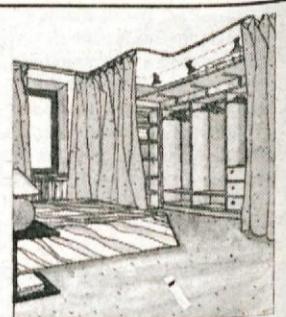
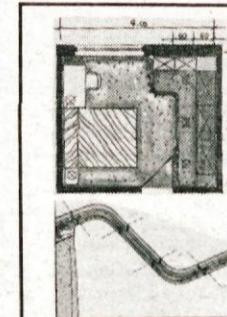

na hrbu pa ima naborke, da je čim širši.

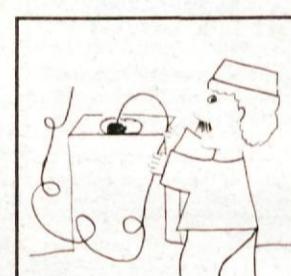
Dolžina plašča sega do kolena, tako da se krilo, ki je tudi kratko, vidi izpod plašča ali pa ga ravno zakriva. In še mimo grede: spet so modne pletenne bluze z luknjičastim vzorčkom, "bubi" ovratnikom in okroglo odprtino pod njim.

Nov kotiček v stanovanju

Garderobne omare za zavesami

Za garderobo navadno vedno primanjkuje prostora. Kako priti poceni do garderobnih omar, ki nam ne bodo preveč zapre prostora? Uporabimo stare omar, snemimo jih vrata, police na novo prebarvajmo z želeno barvo, jih postavimo ob stene v kotu in kot podaljšek okenske zaves potegnimo zaveso tudi čez omar, da jih tako prekrijemo. Na strop nad omarom pritrdim nekaj reflektorjev, da bomo imeli v omarah dovolj svetlobe. Mar potrebujemo še kaj?

Dežnik

Moj dežnik je modre barve. Dobil sem ga za peti rojstni dan. Rabim ga za v šolo, kadar dežuje. Imamo več vrst dežnikov. Majhne in velike. Veliki nam služijo za na terase in plaže za senčnike. Če je vreme sončno, se kaj rado zgodi, da ga pogabim v šoli ali v avtobusu.

Franci Valjavec, PŠ Leše

Dimnikar

Glej, kdo dimnike ometa, skače gor in dol po strehi, z metlo v roki ne odneha.

Črn je kot kak zamore, hiter pa kot bel primorc, briga ga, če umazan je, da le delo dobro je.

Ljudje, ki njega vidijo, za gume brž poprimejo, morda pa sreča vendar čez grič prišla nedeljo to.

Alenka Šmid, 6. a r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

V knjižnici

Danes smo šli v šolsko knjižnico. Gospa knjižničarka nam je najprej pokazala računalnik. Z njim lahko ugotovim, katero knjigo si je izposodil kakšen učenec. Potem smo si ogledali knjige. Na policah je veliko otroških in mladinskih knjig. Z branjem se veliko naučimo, zato bom moral večkrat v knjižnico.

Grega Zavasnik, 2. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Taborjenje na vrtu

Začele so se moje pete počitnice in kot vse prejšnje, mi je bilo tudi letos prve dni kar dolgčas. Nisem vedel, kaj bi počel in kam bi se dal. S prijatelji smo kolesarili po vasi in hodili gledati,

če je bajar dovolj topel za kopanje. S kopanjem še ni bilo nič, na srečo pa smo že po desetih dneh počitnic odpotovali na morje. Tam je bilo teh dni kar prehitro konec. Hotel sem podaljšati počitniško vzdušje iz kampa, zato sem pregovoril ata, da je s podstresja privlekel šotor. Skupaj sva ga postavila na vrtu. Tako se je začela moja počitniška zabava.

Vse se je dogajalo ob šotoru. Ponoči sem v njem spal in skraj vsako noč imel tudi obiskovalca: prijatelja ali koga od domačih. Najbolj zabaven pa je bil teden, ko sem gostil bratranca Pričmoža in Jureta. Zvečer smo v šotoru kartali in se pogovarjali pozno v noč. Žal pa je bila luč všeč tudi komarjem in večkrat smo se zjutraj zbudili vsi opikani. Tudi zajtrkovali smo pred šotorom, nato pa po navadi odšli na kopanje k bajerju ob Savinjo. Proti večeru smo igrali namizni tenis in tem privabili otrocke iz okolice, tako da smo imeli večkrat pravo tekmovanje.

Tudi deževalo je in tista noč je bila v šotoru še posebno imenita. Naslednji dan je bilo oblačno in odšli smo na izlet na Tabor. V naslednjih dneh smo obiskali še kino in se s klesi odpeljali v Radovljico.

Take počitniške dni bi rad še podaljšal.

Gregor Dežman, 6.a r. OŠ Josipa Plemlja Bleč

Od 1. do 7. oktobra mednarodni tened prometne varnosti

Posvečen otrokom

V zadnjih dvajsetih letih je na slovenskih cestah umrlo za 40 šolskih razredov otrok, ranjenih v prometnih nesrečah pa jih je bilo kar za 1136 razredov.

Kranj, 24. septembra - Evropska ekonomska komisija Organizacije združenih narodov je tened od 1. do 7. oktobra določila za tened prometne varnosti. V Evropi namreč zaradi posledic prometnih nesreč vsak dan umre več kot 200 ljudi, več kot 5000 pa jih je vsak dan ranjenih. Z razglasitvijo tedna prometne varnosti je komisija želela poudariti mednarodne razsežnosti problemov in prepranje, da se je treba lotiti sprememb s skupnimi močmi. Skupno geslo akcije je "Prometna varnost pomeni življenje", konkretno programe pa je komisija OZN prepustila posameznim državam glede na specifičnost njihovih problemov.

V Sloveniji je program aktivnosti v tednu prometne varnosti pripravil republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Sprejela ga je tudi republiška vlada. Glede na to, da je prvi tened oktobra tudi tened otroka in glede na srečljivo statistiko (v zadnjih

dvajsetih letih je v prometnih nesrečah v Sloveniji umrlo 1166, ranjenih pa je bilo 34.170 otrok in mlađeletnikov) je slovenski program posvečen predvsem varnosti otrok. Dpoleg posebnih ur prometne vzgoje v osnovnih in srednjih šolah, zloženke, namenjene staršem

predšolskih otrok, sodelovanja na prireditvah za otroke (4. oktobra Cicadan v Ljubljani, 6. oktobra Pikin dan v Velenju) je republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu tudi pobudnik akcije dan varnih poti. V vseh občinah bo v tretku, 2. oktobra, dopoldne dan varnih poti v šolo. Otroci jih bodo narisali na primernih krajih (ulicah, trgih, pred šolami, na pločnikih ipd.), hkrati pa bodo šolarji obiskali vse župane in jim izročili pisna opozorila, kaj je v posamezni občini potrebno storiti za trajno večjo varnost otrok.

V tednu prometne varnosti (in do konca leta) bodo ponovili tudi akcijo "Alkohol? Ne, hvala!" (tudi z njenom pomočjo se je v Sloveniji v prvem pollettu letos za 22,7 odstotka zmanjšalo število prometnih nesreč z mrtvimi in ranjenimi, ki so jih povzročili pijani vozniki) in akcijo "Brezhibno vozilo je varno vozilo"; v tehničnih bazah AMZS bodo opravljali brezplačne tehnične preglede vozil.

Različne akcije v tednu prometne varnosti bodo prav gotovo pomenile dodatno spodbudo tudi programu "-10 odstotkov", s katerega dosedanjim izkupičkom se Slovenci ne moremo ravno bahati.

● H. Jelovčan

V petek med 14. in 15. uro

Policisti so stavkali

Kranj, 24. septembra - Pozivu stavkovnega odbora policijskega sindikata Slovenije k splošni enourni stavki se je v petek med 14. in 15. uro odzvalo tudi okrog 450 gorenjskih delavcev organov za notranje zadeve.

Policisti sindikat Slovenije je 12. septembra zahteval od republiške vlade uskladitev osebnih dohodkov z določili 3. poglavja Zakona o delavcih v državnih organih. Vlada je sindikatu sicer odgovorila, vendar njegovim zahtevam ni ugodila, "ker še ni sprejet sistemski zakon o državnih upravi in podzakonski predpisi, ki so podlagi za uresničitev določb 3. poglavja Zakona o delavcih v državnih organih", za spodbudo pa še dodala, da "ne oporeka zahtevam policijskega sindikata Slovenije, ki so usmerjene v izboljšanje finančno-materialnega položaja delavcev organov za notranje zadeve in da bo v okviru možnosti, ki jih bo omogočil priliv finančnih sredstev v republiški proračun, sklepal o dvigu osebnih dohodkov".

"Največji revolt je med člani policijskega sindikata povzročil dvig osebnih dohodkov delavcem zveznih organov (carine, vojske). Izračunalni smo, da za njimi zaostaja-

mo za celih 76 odstotkov," je pred stavko povedal sindikalni poverjenik gorenjskega policijskega sindikata Alojz Grmovsek in dodal: »Povsem razvedneteno je tudi določilo Zakona o notranjih zadevah, po katerem smo delavci organov za notranje zadeve zaradi narave dela dobivali za 20 odstotkov višje plače kot ostali delavci državne uprave. Osnovna plača policista na Hrvaškem je že za več

v njihovih očeh izgubil pomen. Zato ne moremo odstopati od zahtev, čeprav v republiškem sekretariatu za notranje zadeve trkaajo na naša čustva, češ da moramo deliti usodo z delavci, ki nas plačujejo.«

Anton Suhadolnik: »Posluh za delitev usode z gospodarstvom imamo. Zato že nekaj let nazaj zaostajamo s plačami, zato smo izgubili tudi 20-odstotni dodatak na zahtevnost našega dela, zato se danes ne moremo primerjati z delavci v družbenih dejavnosti. Če ne bi bilo nočnih dodatkov in nadur, bi bile naše kuverte zelo zelo tanke. Mi gledamo osnovne plače, drugi pa, žal, kuverte.« ● H. Jelovčan, Foto: K. Premru

Živko Drekonja: »Policijski sindikat Slovenije je na presoji vseh svojih članov. Med osnovna načela novega sindikata smo namreč zapisali "za pošteno delo pošteno plačilo". Če tega delavcem ne bomo uspeli zagotoviti, bo sindikat

Najslabši vozniki v Evropi

Podatki o prometni varnosti v osmih mesecih tega leta, s katerimi so postregli na petkovi tiskovni konferenci na republiškem izvršnem svetu, zbujujo precej mešane občutke. Število nesreč z mrtvimi in ranjenimi se je v primerjavi z enakim časom lani zmanjšalo za 12,5 odstotka. Torej bi smeli biti zadovoljni, ker smo celo presegli cilj akcije "-10 odstotkov", če...

Če ne bi imeli pred seboj tudi podatkov o posledicah nesreč. Število nesreč z lažje ranjenimi se je resa zmanjšalo za 14,4 in s hujje ranjenimi za 12,8 odstotka, vendar pa je bilanča smrtnih žrtev ostala skoraj nespremenjena, zmanjšana za vsega 1,1 odstotka.

S prometno varnostjo smo na evropskem repu, bojda je slabša samo še na Portugalskem. Na zahodnonemških cestah, denimo, pride na 100 milijonov prevoženih kilometrov štiri do šest smrtnih žrtev, pri nas jih je trikrat več.

Slovesa, da smo slabí vozniki, se ne bo lahko otresti, skromno je tudi upanje, da bomo res uspeli vsako leto za desetino zmanjšati število nesreč. V sicer dobro zamišljeni akciji od nosilcev namreč zasluga pohvalno predvsem prometna politika, ki pa sama seveda ne zmorača čudežev. Velike vrzeli so še vedno v kazovalni politiki, pri vzgoji in izobraževanju, prometni infrastrukturni, zavarovalništvu, izdelovanju varnih vozil pa tudi na področju strokovnega spremjanja prometne problematike, za kar imajo, denimo, v Avstriji poseben državni inštitut. ● H. Jelovčan

Pojasnjeni vlovi v jeseniški občini

V skupini tudi mlađeletniki

Kranj, 24. septembra - Kriminalisti UNZ Kranj so 10. septembra "na delu" zalobil Sakiba L. z Jesenic, delavca brez zaposlitve, ter njegovega mlađeletnega sina N. L., prav tako brez zaposlitve. Oče in sin sta del skupine, ki je tri leta na veliko vlamljala in kradla po jeseniškem koncu. Preiskovalni sodnik je podaljal pripor za Sakiba L. in Huseina J.

Kriminalisti namreč očitajo Sakiba L. in njegovemu sinu, da sta sama ali v sodelovanju s sotorilci Huseinom J., delavcem brez zaposlitve, Sadikom L. ter dijakoma E. T. in G. H. v letih 1988, 1989 in 1990 na območju jeseniške občine z vlovi zagrešila vrsto kaznivih dejanj velikih tativ.

Spisek je res zajeten: 29. oktobra 1988 vlov v kiosk Tobaka na Koroški Beli, 2. do 5. junija 1989 vlov v vrtec Cilke Zupančič na Koroški Beli, v noči na 22. junija 1989 vlov v bencinsko črpalko Petrola in kiosk Tobaka na C. Borisa Kidriča na Jesenicah, 14. decembra 1989 vlov v stanovanjsko hišo D. D. in I. M. v Ratečah, v noči na 15. maj letos vlov v klet A. B. na Cesti Železarjev na Jesenicah, 18. maja letos vlov v kletne prostore V. O. in P. K. na Hrušici, 22. maja letos vlov v stanovanjsko hišo F. T. v Logu pri Kranjski gori, 20. julija letos vlov v gostinski lokal Kalimer na Jesenicah, 17. do 20. avgusta letos vlov v vrtec Cilke Zupančič na Koroški Beli, v noči na 28. avgusta letos vlov v videoteko Inn na Cesti M. Tita, 31. avgusta letos vlov v gostinska lokalna Kalimer in Puck bar ter 6. septembra letos vlov v trgovino Živil na Cesti Železarjev.

Iz gostinskih lokalov so vlomilci odnesli igralne avtomate v vrednosti 210.000 dinarjev. Od šestih ukradenih so doslej našli štiri pri Sakibu B. v vasi Liskovac, Bosanska Gradiška. Drugi so tatoči "posvojili" več predmetov v vrednosti 50.000 dinarjev, ki so jih delno (razen hrane) našli pri Aleksandru V. v vasi Kosierovo, občina Laktasi, Muju C., Bosanska Gradiška, ter Avdiji N., Zvornik. ● H. J.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Popadljivi kuža

Prva kazen sodnika za prekrške očitno ni spomnila S. M. Njegov kuža je namreč pred dnevi, na popoldanskem spredu, že drugič okusal človeško meso. Tokrat je prijava prisla iz bloka na Moše Pijadeja 44. Bo sodnik drugič uspešnejši, bo S. M. svojega ljubljence vendarle pripenjal na kraško vrvico, če ga že z nagobčnikom noče siliti? Morda je res zabavno gledati, ki bezijo pred potuhnjeno mrcino, a takšna zabava je vendar prenevarna in predraga.

Omagal pred Globusom

Popoldne je pred Globusom obležal S. K. iz Tavčarjeve ulice. Možak se je v tekmi z maliganji očitno precenil. Policisti so ga, potolčenega po glavi, najprej odpeljali v zdravstveni dom, nato pa ga pospremili domov. Za nameček bo dobil še povabilo k sodniku za prekrške.

Rad bi v Ljubljano

V. D. iz ulice Lojzeta Horvata se je sredi noči pritožil policijskemu postaji in potožil, da ga je sin ženske, pri kateri je v Ljubljano. Možje v modrem so ugotovili, da je V. D. bolan in zadevo predali Centru za socialno delo.

Vržen na cesto

Prijetni B. A. s Ceste Kokrškega odreda se je oglasil na policijski postaji in potožil, da ga je sin ženske, pri kateri je dorlej živel, vrgel na cesto. Tudi tega reveža, ki očitno ni imel kam, so policiisti napotili k socialnim delavcem.

Zavrnjeni ljubimec

Natakrica iz lokala na avtobusni postaji je poklicala varuh reda, da bi spomnila pisanega gosta, ki je razgrajal. Ugotovili so, da je "junak" V. M. s Partizansko cesto, natakaričin bivši fant, ki se najbrž ni mogel sprizazniti z zavrnitvijo. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

NA SONČNI STRANI ALP

Nevarni radon iz tal

Škofja Loka, 24. septembra - Škofjeloški parlament je pred tednom dni sprejel predlog pristojnim republiškim organom, naj čimprej pripravijo strokovne rešitve za obnovo stanovanjskih hiš na območju z visoko vsebnostjo radona ter ustrezne predpise za zaščiti prebivalcev in morebitne omejitve poselitve rizičnega območja. Hkrati je predlagal tudi vključitev republiškega ekološkega denarja za odpravo posledic ter za nadaljnje meritve, potrebne tudi po morebitnem zaprtju Rudnika urana Žirovski vrh.

Meritve, ki jih je od februarja do maja letos opravil Inštitut Jožefa Stefana v Ljubljani, namreč potrjujejo rezultate nekaterih prejšnjih meritvev koncentracij radona v stanovanjskih hišah, kjer je zaradi višje radioaktivnosti tal in zaradi specifičnega načina gradnje (iz materialov, vzeti iz tamkajšnjih tal) koncentracija radonovih potomcev zelo visoka, celo višja kot na delovnih mestih v jami rudnika.

V razpredelnici petindvajsetih merjenih hiš iz neposredne okolice Rudnika urana Žirovski vrh je na nezavodljivem prvem mestu hiša Rajka Freliha iz Gorenje Dobrave, v kateri so od 17. februarja do 19. maja namerili kar 1688 bekerelov na kubični meter. Dokaj visoke koncentracije radona so izmerili še v hišah Albina Miklavčiča (589 bq na kubični meter), Staneta Homca (774 bq) in Cirila Trčka (553 bq) v Gorenji Dobravi, Janeza Oblaka (700 bq) v Lučinah in Janeza Šubica (685 bq) v Žirovskem vrhu nad Zalo. V vseh drugih hišah so meritve pokazale na nižjo koncentracijo radona do 500 bekerelov na kubični meter, najnižjo (47 bq) v hiši Franca Oblaka v Žirovskem vrhu.

Občinska vlada je že lani priporočila prebivalcem najpreprostejši in najcenejši ukrep, to je čim pogosteje prezračevanje hiš, med dražjimi ukrepi pa zatesnitve med bivalnimi prostori in tlemi z betonskimi ploščami. ● H. Jelovčan

NESREČE

Fičko s ceste

Jesenice, 23. septembra - Ob 0.40 je Ljuban Vučić, roj. 1960, iz Kranja v nepreglednem ovinku na lokalni cesti v Plavini pod Golico zaradi prevleke hitrosti s fičkom zletel s ceste na travnik, kjer se je prevrnil. Med prevračanjem je voznika in sopotnika Boža Brčinovič, roj. 1943, začasno stanuje v Kranju, ki nista bila privezana, vrglo iz avta. Huje ranjenega sopotnika so obdržali na zdravljenju v jeseniški bolnišnici.

Zaspal za volanom

Podbreze, 23. septembra - Oskar Škulj, roj. 1969, iz Škofje Loke je na cesti Tržič-Kranj, zunaj naselja Podbreze zaradi utrujenosti ob 5.30 verjetno zaspal. Namesto da bi izpeljal rahli desni ovinek, je zapeljal čez nasprotni vozni pas na travnik, kjer je po približno 40 metrih vožnje trčil v smrek. Huje ranjenega so odpeljali v UKC. ● H. J.

Halo, 93

Kranj, 24. septembra - Kranjski poklicni gasilci so minuli teden samo enkrat imeli opravka s pravim požarom. V sredo so gasili avstrijski avtomed na delavskem mostu. Sicer pa so tega dne reševali še dva uslužbenca UNZ Kranj, ki sta dve urice v pokvarjenem dvigalu. V Lesnini jih je javljalec požarov lažno klical in gašenju. V petek so prali mastne madeže na cesti na Mlaki, v nedeljo pa mirili sosedje v Gradnikovi ulici, ker je spodnji kuril, pri zgornjem pa se je dim valil ven. ● H. J.

Letošnji Živ-žav je bil prelomen

Fešto rešilo pozno sonce

Petkova večerna filmska projekcija je odpadla, prizorišče napovedane otroške veselice pa je sobotno deževno jutro pričakalo v žalostnem stanju. Postavljeni stojnice in izposojeno stezo za tekmovanje rokarkov so ponoči podrli nepovabljeni in od tekoče omame preveč razgreti obiskovalci na motorjih. Peščica organizatorjev je vse spravila v red, na vreme pa so tudi učinkovito pritisnili. Deževati je nehalo, Andrej Širer je po radijskih valovih sklical občinstvo in z majhno zamudo se je fešta kmalu po poldnevu le začela.

Od napovedanih nastopajočih ni bilo Boža Kosa, zato pa sta vskočila Čena in Matjaž (Moulin Rouge). Nekateri so se, kot kaže, ustrašili neobstavnega vremena, zato je odpadlo risanje in kiparjenje, friziranje in iskanje obetavnih malih nogometov. Za številne obiskovalce, ki jih je končno privabilo popoldansko sonec, so bile najbolj zanimive vratolomije rokarkov in hot-dogerjev na veliki ponjavi, dogajanja na odrnu že zaradi premočnega ozvočenja ni bilo moč prezreti. Najmlajše, ki jim je živ-žav menda namenjen, je zaposlilo nastopanje na odrnu sramežljivih, plezanje po igralnih, občuvanje številnih štirinožnih obiskovalcev, najbolj pa med sedajno spoznavanje in oh, čudoviti, raznobarvni, živi in igrični baloni vseh barv in oblik.

Bolj ko sivi, raje ima Andrej takole prikupno družbo.

Vsek ga je hotel imeti, cena sploh ni bila vprašanje, najbolj pa "so šli" tisti srebrni, polnjenci s helijem, ki so neprevidnem v trenutku ušli v zrak. Teh pisanih papig, slonov, levov, delfinov in drugih begavčkov je bilo vedno nekaj v zraku, čeprav je prodajale malim kupcem vrvice zavezoval okrog zaščit.

Zaradi poznga začetka se je dogajanje zavleklo do mraka in obiskovalci so vztrajali. Tako v gneči, je bilo sicer večkrat slišati, da tole letos le ni bilo tisto pravo, kot prejšnja leta, a organizatorji pravijo, da je ob vseh težavah pri pripravi vse skupaj kar dobro teklo. Do sedanjem vpreženim je v desetih letih že zmanjkovalo moči, pa tudi prireditev je čisto prerasla prvotno raven spontanosti in

Napovedani pojoči sestrici Tina in Anika Horvat sta se pokazali prej kot pojoči damici. Popold-

ne sta ob tehtni pomoči Andreja in Josa odpeli in odplesali še vedno obvezno lambado.

Za vsak primer imam kar tri!

prostovoljnosti. Kot kaže, je nena prihodnost možna le v okviru profesionalne organizacije, ki pa je zaenkrat ni prevzel še nihče. Interes kaže kranjska ZKO, ki je sodelovala pri pripravi že prvo leto, zdaj pa si prireditev zamišljajo kot igriivo, spontano ustvarjanje najmlajših in hkrati predstavitev doščkov tistih mladih, ki se res-

ne posvečajo določenim dejavnostim. Zaenkrat je usoda Živ-žava povsem v zraku, vsaj dokler se zainteresirani ne pogovorijo. Vse se da, če se hoče in za otroke nam običajno ni žal truda. Sicer bi bilo pa preveč nepošteno vzeti jim Živ-žav zdaj, ko je nepreklicno postal njihov. ● T. Jurjevec, Foto: J. Cigler

Kramarski sejem v Gorenji vasi

Luštno, potem pa dež

Sašo in petnajst gostov

Najvišja

Zasebno Trgovsko podjetje Tabor v Gorenji vasi v Poljanski dolini je v nedeljo pod pokroviteljstvom DO Živila, ki podjetje oskrbuje z izdelki, pri-

Ane, kolk' n's je

redilo Kramarski sejem in Gorenjavaško noč. Ce bi malo pretiravali, bi rekli, da se je pol Poljanske doline trlo na prireditvenem prostoru pred Do-

mom partizana, saj so bile vse mize in klopi zasedene do zadnjega kotička, ko pa je nastopil kateri od najavljenih gostov, se je "dren" naredil tudi pred odrom. Plesno razpoloženi pa Poljanci vsekakor niso, saj bi lahko na prste ene roke presteli tiste, ki so se "zasukali" ob glasbi narodnozabavnega ansambla.

No, če je tistih nekaj stojnic,

kakih deset jih je bilo, na kate-

rih so prodajali tekstil, papirnato galerijo, male živali in rekaj prehrabnenih artiklov iz Žrgovine Storžič iz Kokrice, kramarski sejem, naj pač tako velja. Omenjeni "kramarji" so prodali, kar so prodali, do podne, medtem ko je bila od tretje popoldne naprej okrog štantov prava suša, saj je pozornost obiskovalcev pritegnil oder, na katerem so se menjavali najavljeni gosti. Najboljša

Male gorenjske vasi Gozd

Piše: D. Dolenc

"Ne Gozd, to je Paradiž!"

Kdor pozna to malo vasico, bo rad pritrdiril, da je ena najlepših gorenjskih vasic. Enkraten je pogled s poti, ki vodi na Kriško goro, še lepši s pobočja, kadar dolino pokriva morje megle, na gojzanske hiše in sadovnjake pa sije sonec. Ko se je nekoč popotnik povzpel do Gozda po poti iz Golnika, je Martinežovo Micko vprašal, katera vas je to.

"Gozd," mu je dejala.

"Ne, to ni Gozd, to je Paradiž!" ji je odvrnil ves vzhičen nad to nepričakovano najdbo vasicne osemsto in več metrov visoko. Skrita je dolincem, le tisti, ki se radi vzpenja na Kriško goro nad njo (1482 m) ali Tolsti vrh (1715 m), jo pozna. Spokojna, tiha, mirna vasička, kot bi se tu nikoli nič ne zgodilo, kot bi bila zavarovana pred

Šturmov Jože ni domačin, a je danes eden najbolj aktivnih vaščanov; dolgo let je bil cestiar in šest letnih in štiri zimske sezone sta bila z ženo Tončko oskrbnička na Kriški gori.

vsem hudim na tem svetu. Verjetno so se pred veliko stoletji ljudje naselili prav zaradi varnosti. Cerkvica Sv. Miklavž nosi danes sicer letnico 1695, vendar takrat je bila le prezidana in popravljena, zgrajena pa je bila že leta 1451. Menda je bila to nekoč protestantska cerkev.

Kot obarvana čipka

Prinčeva Kati je bila doma in tako prijazna, da je odprla in razkazala cerkev. Ohranjen je gotski prezbiterij, najmočnejši vtič pa naredil freske in rezljani oltar. Kot obarvana čipka

ka se zdi. Bivši kriški župnik - pred kratkim je šel na drugo službovanje - se je zavzel tudi zanjo in pred tremi leti je v njej položil nov tlak, dal obnoviti stene, ki so bile prej od vlage kar zelene, narediti drenažo, zračnike, streho pa je dal na novo prekriti. Skoda je bilo prelepliti starih rezljanih klopi, ki jih je vlagal popolnoma uničila in jih ni bilo moč popraviti. Maša je tu le prvo nedeljo v oktobru, ko je tu semenj.

Danes vasica ni več tako lepa, kot je bila pred vojno, ko so tu čepele stare, nizke hišice z obokanimi vrati, malimi zelenimi okni iz peračiškega tufa. Prinčeve hiši s starim vodnjakom in ospredju je nek tržičski fotograf vzel prav za motiv za razglednico. Vas je bila med vojno požganja in po vojni so zgradili večje hiše. Da, svojo razglednico je imel Gozd že pred vojno. In živahnno je bilo. Gostilna je bila pri Princu, po vojni pa pri Podlogarju. Zdaj je živo le ob koncu tedna, ko skozi vas prihajajo planinci. Svoje zavetišče imajo na začetku vasi, le ob sobotah in nedeljah je odprt. Sicer pa Gozd sameva. Danes je v vasi le še 22 prebivalcev, kot jih štejemo pri

kovem, in Koržmov Peter hodi v Škofjo Loko na lesarsko šolo. Drugih otrok v vasi ni. Včasih je res kot izumrla, le kakšna žaga se kje zaslisi, traktor. Ljudje se ukvarjajo vsak s svojimi skrbmi in vsak s svojim delom.

Sv. Miklavž je bila nekdaj protestantska cerkevica, grajena v gotiki. Na njena najlepša leta spominja rezljani oltar.

Zrncu s Šturmovima dvema, pa jih je bilo leta 1869/70, pred vojno, 1931. leta celo 73, po vojni pa je število občutno pada. Leta 1948 jih je bilo še 52, 1961 še 49, 1966 pa 48. Danes je kar pri dveh hišah, pri Mežnarju in pri Jurju zaprto. Pri Martinežu je ostala samo še Micka, pri Koržmu so štirje, pri Zrncu sta dva, a še ta dva priseljena, pri Knobežu so trije, pri Oraču dva, pri Koširju in Podlogarju po trije in pri Princu štirje. Otrok skorajda ni: le Podlogarjeva Karmen hodi v 6. razred v Križe, pa se ta je doma le vsak drugi teden, ko se z mamo vozi v dolino, sicer pa je pri starji mami v Sna-

Karte že v Živilinih trgovinah

Kranj, 24. septembra - Glasbena agencija in založba Pan prireja v sodelovanju z Gorenjskim glasom, Radiom Kranj in Gorenjskim sejmom dobrodelno zabavnoglasbeno prireditve Gorenjci - Gorenjem. Začela se bo v soboto, 29. septembra, ob 18. uri v dvorani Gorenjskega sejma, kot napovedujejo, pa bo trajala kar šest ur. Torej šest ur dobre glasbe in mode ob hrani in pičči. Izkušček od prodanih kart, ki so že v predprodaji v vseh Živilinih trgovinah po Gorenjski, in od prispevkov podjetij, obrtnikov in posameznikov, ki jih sprejema gorenjsko zdravstvo na žiro račun št. 51500-603-32099. Za ultrazvok, je namenjen napravi za ultrazvočno pregledovanje kolkov pri dojenčkih. Vse darovalce bomo objavili v Gorenjskem glasu!

Tokrat predstavljamo nekatere od dvanajstih zabavnih in narodnozabavnih izvajalcev, ki bodo nastopili v soboto v dvo-

rani Gorenjskega sejma in se v prid gorenjskih dojenčkov in obubožane zdravstvene blagajne odpovedali honorarjem.

California, ena najperspektivnejših pop skupin na Gorenjskem, igra ameriški pop rock, kar je dokaj neobičajno za slovensko "zabavnjaško sceno" tipa Agropop. Fantje so tik pred izidom svoje prve kasete in CD plošče. V meni je California, Vrag in Nočna ptica so gotovo pesmi, ki jih bo prihodnje leto marsikdo prepeljal. California so: Matjaž Zupan, Andrej Volčjak, Franc Logar, Igor Potočnik in Janez Arzenšek.

Helena Blagove, zmagovalka lanskih Melodij morja in sonca, letos druga. Izid četrtega albuma pri Jugotonu je pred vratiti. Čaka jo tudi novoletna avstralska turneja. Spremljala jo bo skupina Abrakadabra, udeleženka YU-vizije.

Romana Krajčan, če ne ravnvo vsi starši, jo zagotovo poznajo vsi otroci. Bolho band je ena najbolje prodajanih otroških kaset. Tudi Romana je pred izidom nove kasete, na kateri bo gostila nekatere zna-

ne slovenske glasbenike, med drugimi Ota Pestnerja. Avtor vrnjenih pesmi in aranžmajev je vrhunski pozavni Lojze Krajinčan, Romanin mož. Na prireditvi bo nastopila z otroškim programom, morda tudi v sestavi otroške moderne revije.

Triglav je poklicni narodnozabavni ansambel, ki ga na Gorenjskem premalo poznamo. V sosednji Avstriji so pravkar izdali četrto kaseto. Z založbo Pan pripravljajo izid slovenske verzije. ● H. J.

je bila Romana Krajčan, so rekli otroci, ki so bili precej bolj živahni kot pa njihovi "starši". Eni so plesali, drugi so peli, tretji so pa plaskali, skraka, v Poljanski dolini živi novi Pogoreliči ali pa vsaj Nace Junkar. Dovolj duhovit je bil tudi Sašo Hribar, multimedijični človek, ki je s seboj pripeljal kakih petnajst gostov, ki so bili priklopljeni na en jezik, njegov. Gorenjavaško noč so pre-

selili kar v dvorano, saj je ob pol sedmih one na nebuh prijelo na WC ali pa so točili solze, da se je tako "uscalo".

Množičen obisk je pokazal,

da takih v podobnih prireditvah v Poljanski dolini primanjkuje, prav gotovo pa Kramarskemu sejmu napoveduje prihodnost, le ljudje bi se od opazovalcev lahko prelevili v tiste, ki se zabavajo. ● Igor Kavčič, foto: Katja Premru

za vedno. Tudi vikendov niso dovolili graditi tod, le štirje stojijo. Zdaj imajo krasno cesto, razširjeno, asfaltirano skoraj do vrha, kakšen kilometr ga je manjka do vasi. Denarja je zmanjkal in je tako ostalo. Pa je škoda. Cesta je bila za asfaltiranjem vse do vrha, danes

je zrazita.

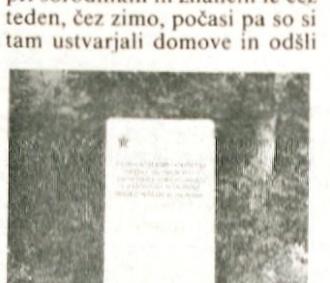
Vas bi bilo treba pripeljati življene, razmišljajo. Gozd bi moral po pozidati z novimi hišami. Kres, hrib nad Golnikom, ki pa se seboj skriva Gozd, bi mirno lahko razparcelirali za zasebne hišice. To je teren, kjer raste slabo drevje, grmičevje in brez škode bi ga pozidali. Vsaj dvajset hišic bi se lahko zvrstili v lejte rebrji nad vasjo in bi bila ohranjena vsa kmetijska zemlja, v vas pa bi prišli mlađi ljudje in Gozd bi zaživel na novo. Sedanje hiše stote kar precej na ravnom, a zato ne misli, da Gožani niso varčevali z zemljo. Kjer stojijo hiše, je bil najslabši teren. Tu sta se zbirala voda in pesek, ki sta v vas ob nalinivih pridrila po drčah Krisče. Ves lep svet pa je bil in je še danes namenjen njivam in travnikom. Mirna, tiha in skriti vasica je Gozd nad Križami pri Tržiču.

Sv. Miklavž je bila nekdaj protestantska cerkevica, grajena v gotiki. Na njena najlepša leta spominja rezljani oltar.

Kres kliče po pozidavi

Predolgo ni bila urejena cesta do Gozda, da bi mladi ostajali doma in bi od tu vozili na štire v tržiče tovarne. Tako pa so za začetek ostajali v dolini pri sorodnikih in znancih le čez teden, čez zimo, počasi pa so si tam ustvarjali domove in odšli

Pa vendar se je prav tu takoj za Dražgošami naredila največja medvojna tragedija na Gorenjskem.

Torek, 25. septembra 1990

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam SESALEC za prah, 800 W
in PARNI ČISTILEC "100 gradi".
25-701, zvečer

Prodam knjigovodstvo ŠKARJE (DE-
AL), 52 cm, električne in ROTA-
PRINT S - 30, A-3, 75-850, od
ponedeljka do petka, od 7. do 14.
ure
13703

VIKENDI
NEMŠČINE

- 6 vikendov = intenzivni tečaj
 - 2 vikenda = osvežitveni tečaj
- Inf. po tel. 622-942, Kon.

Prodam novo PEĆ kiperbusch, s
pečico. 48-636 13970
Prodam rabljeno trajnožarečo PEĆ
Feroterm, 25 kcal, brez bojlerja.
Ogled popoldan. Likozar, Breg 17,
Predvor 13973

2 trgovini na enem mestu sredi Tržiča

ČIPKA JOKER

Trg svobode 20, tel.: 50-534

vse za šivanje
spodnje perilo za vso družino
otroške trenirke, puloverji

VSE ZA VSAKOGAR — UGODNE CENE

Prodam kombiniran ŠTEDILNIK (3
plin, 1 elektrika), nerabljen.
65-198 13977
Prodam GRADBENO DVIGALO na
tleh, z vsemi priključki, ročno NA-
VOJO ČELJUST, do 2 coli in nov
50-litrski stojec BÖJLER. Potočnik,
Sv. Duh 74, Škofja Loka 13985
Prodam manjšo lutzovo PEĆ. Cena
800,00 din. 25-866 13986

Barvni TV ITT Nokia, nov, z garan-
cijo, prodam. Ogled, od 19. do 21.
ure, Predoslje 65, Kranj 13988
Prodam obnovljen enoredni KOM-
BAJN za siliranje, znamke Puttin-
gen. 621-802 13989
Ugodno prodam rabljen, mali,
135-litrski HLADILNIK Gorenje. In-
formacije na 23-302, popoldan
13995
Prodam termoakumulacijsko PEĆ,
2 kW. 66-529 14005
Ugodno prodam dobro ohranjen
HLADILNIK z vgradno omaro. In-
formacije na 52-391, od 18. do
20. ure, 14007

AFRODITA ženitna
posredovalnica iz Kranja
vabi vse osamljene moške,
še posebej pa ženske, da
se oglasijo.
S 1. 10. bo nov delovni čas
in sicer ponedeljek, torek,
v sredo od 8. do 14.
četrtek in petek od 14. do
19. ure,
tel.: 33-171 ali 35-972.

PTT PODJETJE KRANJ,
p. o.
Kranj, Mirka Vadnova 13
PTT podjetje Kranj obveš-
ča uporabnike telefonskih
storitev s področja avto-
matske telefonske centrale
Cerkle, da bo zaradi ob-
sežnejših sanacijskih del na
opremi ATC CERKLJE,
moten telefonski promet v
dneh od 24. 9. 1990 do 15.
12. 1990.
Prosimo, da obvestilo
sprejmete z razumevanjem.

Prodam VRTALNI STROJ RSB 2,
nov, 20 odstotkov cene. Možno
je tudi rezanje navojev. Praše 34,
Mavčiče, 40-002 14009

Ugodno prodam malo rabljeno
PEĆ za etažno centralno kurjavo,
znamke KIV Etaž 25. 68-396
14012

Ugodno prodam nov oljni GORI-
NIK. 35-626 14017

Prodam trajno žarečo PEĆ iz pe-
čnic. 23-013, po 18 ur 14021

Prodam VIDEOREKORDER Pan-
asonic. Cena 600 DEM. Anton Ro-
dež, Rudija Papeža 30, Kranj 14049

GRADBENI
MATERIAL

Prodam večjo količino rabljene
strešne OPEKE Kikinda. Virmaše
60, Škofja Loka, 631-813 13987

Prodam 3,5 kub. m. hrastovih PLO-
HOV. Ogled možen popoldan. Edi-
ka Muschet, Hrušica 12, Jesenice
14015

Ugodno prodam rabljene DESKE
in PUNTE. Bašelj 6, Preddvor,
45-372 14025

Ugodno prodam rabljeno strešno
OPEKO Kikinda. Prebačevo 3,
Kranj 14036

Ugodno prodam smrekov OPAŽ,
100 kvad. m. 68-385 14039

Prodam eno vezano OKNO KLI,
dim. 100 x 120 cm. Ogled zvečer.
Požun, Polje 34, Beaunie 14045

gostilna
sejem

Sara cesta 25,
tel. 21-890

vabi v svojo restavracijo na
JEDI IZ DIVJAČINE,
MORSKE JEDI IN OSTALE
SPECIALITETE PO ŽELJI

Sprejemamo rezervacije za
zaključene družbe, poslovna
kosila, poroke...

Odpri: vsak dan od 11. - 23.
ure

sobota od 19. - 23. ure
nedelja od 8. - 13. ure

Prisrčno vabljeni!

Prodam MOTORNO KOLO ATX 50
C, letnik 1987. 69-237 14060

OBVESTILA

ELEKTRO SERVIS - popravilo ma-
lih gospodinjskih aparatov in elek-
tričnega ročnega orodja, napelje-
vanje nove elektroinstalacije ali
onovnina staro. Huje 19, Kranj,
37-427 9668

TV - VIDEO, HI-FI SERVIS, hitro in
kvalitetno. Informacije na
39-886. SE PRIPOROČAMO!
12463

Če imate POKVARJEN pralni stroj,
štedilnik, bojler - Gorenje, POKLI-
ČITE na 41-950. SE PRIPORO-
ČAMO! 13407

Potrebuješ KONSTRUKCIJSKE in
ESTETSKE REŠITVE na vašem
gradbenem objektu ali NAČRT zu-
nanje ureditve? Poklicite na
78-455, po 18. uri 13804

NUDIM OBNOVO starega stilnega
pohištva. Informacije na
622-725 14024

Postanite član ONE FOR TWO IN-
TERNACIONAL. 061/621-816
14057

Hitro in kalitetno vam PREBELIM
stanovanje. Upokojencem nudim
popust! 74-352 14067

OSTALO

Prodam RISALNO DESKO na sto-
jalu, velikosti A - 1, Reiss. Cena
1.000 DEM. Naslov v oglašnem od-
delku. 13979

Bukova DRVA prodam. 70-227
13983

Kopalno KAD, dim. 160 x 70 cm,
poceni prodam. Kajuhova 2, Kranj
(zgoraj) 13991

Ugodno prodam montažen BUN-
GÁLOV, primeren za vrtno uto ali
gradbeno barako. 721-631
14016

Prodam hrastova DRVA. Dolenc,
Sopotnica 15, Škofja Loka 14022

Prodam otroško POSTELJICO z jo-
gijem. 39-916 14023

Prodam otroški VOZIČEK Buggy.
Informacije na 74-569, po 15.
uri 14026

Prodam VREČE za krompir. Kurirs-
ka pot 7, Kranj 14028

Prodam otroško POSTELJICO z jo-
gijem in odejo ter OBLAČILA za
otroka do 2. leta starosti.
633-479 14033

Prodam sladki MOŠT. Erzen, Za-
bukovec 2, Zg. Besnica 14055

Prodam Western SEDLO, popo-
noma nova. 57-669 14061

Prodam 10 let staro, cepljeno, LI-
MONO, primerna za tople grede.
Kovor 60, Tržič 14062

Mercator
KMETIJSTVO Kranj,
d.o.o. - VRTNARIJA
PIN O - Drevesnica in
cvetličarna:

Prišel je čas urejanja vrtov.
Drevesnica PIN v Stražišču,
Križnarjeva pot 4 vam ponuja
bogat izbor okrasnega drewna in
grmovja.
Tel.: 21-600

PRIČAKUJEMO VAS!

PRIDELKI

Prodam semenski KROMPIR igor
in erla ter nekaj drobnega KROM-
PIRA. Lahovče 13, Cerkle 13990

Tretje razredna JABOLKA kupim.
Pobiram ali otresem. Plaćam od
1,00 do 1,50 din za kg. Šifra: JA-
BOLKA 14018

Drobni KROMPIR prodam. Prosen,
Strahinj 10, Naklo, 48-525 14035

Prodam jedilni in krmilni KROM-
PIR dezire. Ažman, Suha 5, Kranj
(pri Predosljah) 14054

Prodam JABOLKA - voščenka,
rjavček, befler, ajdared. Cene
ugodne! Franc Križaj, Godešič 42,
Škofja Loka 14063

POSESTI

Gozdno PARCELO, 2,43 ha, na Je-
senicah - pod Mežakljo, ob cesti,
ugodno prodam. Jelena Košak,
Betovnova 6, Ljubljana 14027

Na Kočni - nad Blejsko Dobravo,
prodam PARCELO, z dovoljenjem
za takojšnjo gradnjo. 74-078

PRIREDITVE

Vse ljubitelje Jošta VABIMO v ne-
deljo, 30. 9. 1990, na "Dan Joštar-
jev". Zabaval vas bo ansambel OB-
VEZNA SMER. Domačih specialitet
bo dovolj! Vabljeni! 14037

RAZNO PRODAM

Kupim rabljene SALONITNE
PLOŠČE in prodam 4 mesece stava-
rega črnega VOLČJAKA. Lom 21,
Tržič, 51-756 13992

Prodam MOPED APN 6, potreben
manjšega popravila. Cena 4.500,00
din. Prodam tudi zamrzvalno
SKRINJO, potrebna manjšega po-
pravila. 70-524 14014

ROLETARSTVO NOGRAŠEK
MILJE 13
64208 ŠENČUR
061/50-720

Cenjene stranke obveščamo,
da ponovno sprejemamo
naročila za rolete, žaluzije in
lamelne zavesne.

Prodam novo PEĆ za centralno
kurjavo TVT Central Special, 24
kW in dve manjši sobni PEĆ ter
več POSTELJ z vložki. 74-078

STAN.OPREMA

Prodam POHIŠTOVO za otroško so-
bo, zeleno - bele barve in dve PO-
STELJI. 37-725 13999

STANOVANJA

Mlada slovenska družina najame
STANOVANJE, v okolici Škofje
Loke. 620-430 13972

Zamenjam družbeno STANOVA-
NJE, 81 kvadratnih metrov, za dve manjši
stanovanji Šifra: POTREBA 13978

V Škofji Loki ali okolici, najamem
1-sobno ali 2-sobno STANOVA-
NJE. 622-033 14040

Fant, nekadilec, antialkoholik, išče
SOBO s centralnim ogrevanjem.
26-327 14046

VOZILA

Prodam KOMBI IMV 220 D, letnik
1980, 8 + 1. 73-850, od pone-
deljka do petka, od 7. do 14. ure

OPEL ASCONA 1,2, letnik 77,
ugodno prodam, popoldan. Trnje
5, Škofja Loka

Prodam GOLF diesel, letnik 1989.
C. na Brdo 43/a, Kranj - Kokrica

Prodam Z 126 P. 46-702 13980

JUGO 45 Koral, nov, ugodno pro-
dam. 68-106 13994

GOLF JXD, prva registracija marca
1986, modre barve, garažiran,
redno vzdrževan, prevoženih
70.000 km, prodam za 16.500 DEM.
633-893 14000

Prodam VISO 11 RE, letnik 1986,
garažirana, prvi lastnik. 77-274,
popoldan

Prodam Z 101 Konfort, letnik 1980,
dobro ohranjena, karambolirana.
Marija Fenge, Savska c. 19, Ribn-
Bled

Prodam Z 101, celo ali po delih in
malo rabljene GUME, dim. 145 x
13. Britof 100, Kranj 14010

Prodam AUDI 80, prva registracija
1976. Huje 8, Kranj, 34-898

Prodam novo LADO Samaro 1300.
83-355, popoldan 14019

Položaj turistično gostinskih organizacij se je letos še poslabšal

Turizmu je potrebna šok terapija

Čeprav vlada govorji o močno povečanem deviznem prilivu v Jugoslaviji, pa se je treba zavdati, da je ta povečan le na račun večina uradne menjave deviz in pa precejnjega prometa v brezcarinskih prodajalnah.

Ljubljana, 21. septembra - Ekonomski položaj turističnega gospodarstva se ves čas slabša. Tako je v lanskem polletju znašal delež akumulacije v (bruto) dohodku le še 15,4 odstotka, konec leta 1989 nekaj več kot enački odstotkov, v letošnjem prvem polletju pa le še dobrih pet odstotkov. Izguba v gostinstvu je v prvi polovici leta štirikrat večja od akumulacije, ugotovilo pa jo je šestinosemdeset podjetij oz. organizacij gostinstva in turizma. Kot so poudarili na petkovi seji odbora sekcijs za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije, pa je predvsem zaskrbljujoče to, da turistični promet še kar naprej upada.

Tako teoretični turizm v vseh ključnih emittivnih dejelih navaja, da je glavni vzrok upadanja turističnega prometa v Jugoslaviji notranje politične razmere, poleg tega pa še zaostajanje jugoslovenske infrastrukture, omejen assortimenta in kvaliteta storitev in blaga ter drastičen porast cen in storitev v izvenpensonski potrošnji. Nasloho se v Evropi nadaljuje stagnacija turističnega prometa proti Sredozemlju, obenem pa se povečujejo potovanja proti zahodnim in severozahodnim evropskim dejelam. Vse bolj so popularne izvenevropske dežele, predvsem dežele jugovzhodne Azije in Amerike. Pri nas pa poleg izpada gostov iz tujine beležimo še velik izpad domaćih gostov. Kot ugotavlja **Irena Žabkar**, ki je predstavila rezultate poslovanja gostinstva in turizma v le-

tošnjem letu na seji sekcijs za gostinstvo in turizem, tudi ni izdelanih predpisov o tujih vlaganjih, eden največjih problemov poslovanja turističnih organizacij pa je nerealni tečaj. Zato predlagajo, da se tečaj dinarja do tujih valut oblikuje na trgu. S spremembami predpisov pa se mora zagotoviti, da bo republika Slovenija spet evidentirala ustvarjen devizni priliv od turističnih storitev. Če ne bo rešen tečaj dinarja, pa naj se s spremembami zakonov doseži, da Slovenija sama razpolaga z devizami in stimulira neto izvozno turistično gospodarstvo preko celega leta ali dopusti, da turistično gospodarstvo samo razpolaga z devizami. Ker učinki razbremnitve gospodarstva še vedno niso prinesli ustreznih rezultatov, predlagajo, naj zvezna in republiška vlada znižata davčne in pri-

V Sloveniji je, v primerjavi z Jugoslavijo, manjši upad gostov in prenovečev, izpad turističnega prometa pa gre na račun domaćih gostov, saj je njihovih prenovečev kar 12 odstotkov manj kot lani v istem času. V nasprotju s podatki za Jugoslavijo, Slovenija še vedno beleži rast številu tujih gostov (za en odstotek). Znatno se je povečalo število gostov iz Belgije, Finske, Francije in Italije, zaskrbljujoč pa je izpad prenovečev gostov iz Nemčije, Avstrije in Velike Britanije.

spnevne stopnje, prometne davke na prodajo pijač v gostinstvu in spremembu osnovne za obračun prometnega davka od prodajne na nabavno ceno.

Pri sekcijs za gostinstvo in turizem opozarjajo tudi na nizke obvezne dohodke, ki v gostinstvu zaostajajo kar za 13 odstotkov od povprečnih izplačil v gospodarstvu. Poleg tega ni sredstev za razvoj in tudi ne za nove investicije. Razmere se še slabšajo, zaradi političnih in ekonomskih raz-

mer v državi pa se izpad turističnega prometa še nadaljuje. Večkrat ponovljeni predlagani ekonomski ukrepi za turizem niso uveljavljeni, izgube pa so vse večje. Kot je opozoril predsednik odbora sekcijs Janislav Vehovar (direktor UNTEL HOTELI), pa sta v turizmu ta čas v ospredju dva problema. Eden je razvojni (večino časa ob tem vprašanju se posveča tujim vlaganjem), drugi nič manj pomemben pa je sanacija obstoječih problemov v turizmu. "O intenzivnem razvoju znotraj turizma je nemogoče govoriti brez sanacije obstoječe problematike, brez tega je razvoj nemogoč," je poudaril Janislav Vehovar. Mitja Logar iz Obalno kraške turistično poslovne skupnosti pa je prepričan, da turistično gospodarstvo zahteva "šok terapijo", če hočemo do konca leta rešiti panogo, od katere si v prihodnje toliko obetamo. Kot je poudarila **Nataša Pobega** iz republiške sekretarijete za turizem, pa bo pred sanacijo še kako pomembno rešiti problem lastnine.

Zaradi nakopičenih težav v turizmu je Miro Pretnar, sekretar združenja, predlagal, naj se problematika razjasni tudi na eni od prihodnjih sej slovenske skupščine. ● V. Stanovnik

V Kranjski gori nova vršička obvoznična in turistično rekreativni center Relax

Pomembna koraka pri razvoju kraja in občine

Kranjska gora, 22. septembra - "Današnje slavnosti niso samo simbolična znamenja tega trenutka. Gre za nekaj več. Kranjska gora postaja vse bolj moderno turistično središče, ne samo v novih lokalih, trgovskem centru, obvoznic, ureditvi Jasne, temveč je predvsem napredek v novi miselnosti naših ljudi, ki so se začeli zavedati, da je turizem postal gospodarska panoga, ki jim nudi boljše in bogatejše življenje. Je pa tudi poskus nadomestiti tisto, kar je Kranjska gora zamudila v preteklih letih," je ob sobotnih slovenskih v Kranjski gori in Planici dejal predsednik kranjskogorskog Turističnega društva Jože Borštar.

Tako je bilo že ob otvoritvi Odprtga prvenstva Jugoslavije Alpe Jadran slovesno v Planici, kjer je predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič poudaril velik pomen povezovanja turizma in športa, ki lahko prav za Kranjsko goro pomenita veliko priložnost.

"Izgradnja nove cestne obvoznic proti Vršiču mimo Kranjske gore je ena pomembnejših aktivnosti, ki naj prispeva k izboljšanju turistične ponudbe v Kranjski gori. Pomembno je, da se tranzitni promet umakne iz samega kraja. Pričakujemo namreč, da bo Kranjska gora drugače zaživelja, saj ni pomembna le varnost krajjanov in šolarjev, ampak tudi dejstvo, da Kranjski gori vrnemo središče. Sam prihajam z Jesenic in se dobro zavadem, kaj pomeni, če poteka glavna cesta skozi center kraja. Tukajšnje turistično društvo namreč prireja skozi celo leto najrazličnejše prireditve tudi na prostem - zdaj jih cesta ne bo več toliko motila. Prav gotovo bodo tudi prireditve zaživele čisto dru-

V novem Turistično - rekreativnem centru Relax, katerega investitorja sta Miro Brkovič in Intertrade ITA Ljubljana je penzion Landerholz, ki ima 48 postelj in sedem apartmajev, restavracijo, savno, fitness, solarium, bazen, diskoteko, ambulanto in pokrita teniška igrišča. Preuredili so tudi nekdanje gostišče Mojca in drsalische, na katerem so teniška igrišča. Naložba v Turistično rekreacijski center je vredna okoli 25 milijonov nemških mark. Foto: G. Šink

na celotnem področju občine Jesenice. Čaka nas ogromno dela, usklajenje tudi s posegi v prostor. Treba bo dosti dogovarjanja in usklajevanja stališč, kar se tiče zahtev "zelenih" in Triglavskega naravnega parka je moje stališče jasno: ko bomo enkrat opredelili pomembnost neke naravne dediščine se zavedajmo, da vzdrževanje te vrednote nekaj stane. Potrebno bo veliko sodelovanja in tolerance," je poudaril dr. Božidar Brdar.

Slavnostni govornik ob otvoritvi Turistično rekreativnega centra Relax pa je bil republiški minister za turizem in gostinstvo Ing. Paš, ki je številnim gostom in Kranjskogorcem med drugim dejal: "Glede sponzana, da je letni turizem za Kranjsko goro zelo pomemben, pa bi se želel dotakniti vprašanja, ki buri javnost. Gre za vprašanje topov, ki naj bi zasnežili tukajšnjo pobočjo. Reči moram, da je stališče sekretariata tak, da naj ne silimo narave tam, kjer ni sama poskrbela za določene vrste turizma. Kranjskogorska smučišča so nizkoležeča, ne smemo pa pozabiti na infrastrukturo in ljudi. Zato morati takšen podvig omejen na tisti program, ki je omejen na trženje, nikar pa ga ne gre širiti v ponudbo za dnevne goste. To pomeni v nobenem primeru izven obstoječih smučišč in predvsem za stacionarne goste". ● V. Stanovnik

Kranj, 21. septembra - Konec tedna se je v Kranju mudila delegacija italijanske sindikalne konfederacije CGIL iz Torina, s katero kranjski sindikati sodelujejo že dve desetletji. Delegacijo je vodil generalni sekretar CDL Torino Damiano Cesare, poleg sindikalnih predstavnikov pa so v njej sodelovali tudi poslovni predstavniki multinacionalne družbe Olivetti. Morda se poleg sindikalnih z Italijani steklo tudi poslovne vezi, o čemer je bilo govorja v četrtek in petek v Iskri Telekom in Kibernetiki, kjer so sodelovali predstavniki Olivetti. V petek pa je delegacija, v kateri je bil tudi župan mesta Ivrea, Roberto Fogu, sprejela tudi kranjski župan Vitomir Gros. (dž) - Foto: Jure Cigler

Goste škofjeloške delavske univerze iz sorodne zahodnonemške ustanove v Reutlingenu je včeraj dopoldne sprejel župan Škofje Loka Peter Hawlina (na sliki). Danes jih bodo odpeljani v Ljubljano, kjer se bodo na Filozofski fakulteti pogovarjali o izobraževanju andragogov, jutri, v sredo, pa jim bodo v Iskri Železniki predstavili sodelovanje delavske univerze s tem podjetjem in obiskali izobraževalni center Intertrade v Radovljici. Z zaključnim pogovorom o sodelovanju škofjeloške in nemške ustanove za izobraževanje odraslih ter izmenjavo projektov se bo v četrtek sklenil povratni obisk delegacije iz Reutlingena v Škofji Loki. - Foto: J. Cigler

Je to prehitevanje po desni?

Podljubelj ima že verouk v šoli

Tržič, 25. septembra - Tržički izvršni svet bo na današnji seji poleg izbana zaposlenosti in problematike komunalne dejavnosti ter imenovanja direktorja Komunalnega podjetja Tržič, razpravljal tudi o uvedbi verouka v osnovni šoli v Podljubelju.

Vse kaže, da je Podljubelj prvi primer v Sloveniji, kjer so zelo enostavno, le z dogovorom med župnikom in ravnateljem šole odločili, da se verouk lahko uvede v šolo. Z začetkom novega šolskega leta se je začel tudi verouk kot podaljšana peta oziroma šesta šolska ura, torej kot sestavni del rednega pouka, župnik pa v razredu začasno namesti tudi cerkvene rezerve, ki jih potrebuje za svoj pok.

Res je, da Podljubelj nima svoje cerkve in župnišča in so se dosedaj moralni otroci, ki so želeli obiskovati verouk, voziti v Tržič. Tako so bili še dodatno izpostavljeni nevarnostim prometa, ki jim grožijo na vsakem koraku in želja, da bi jim omogočili verouk v Podljubelju, je bila med ljudmi že dlje navzoča. Vendar kar tako enostavno vendarle ne gre. V našem pravnem sistemu še vedno velja, da morajo biti verske skupnosti ločene od šole ter vzgojni in varstveni ustanovi, verski obredi se lahko opravljajo le v cerkvah, hramih in drugih prostorih verskih skupnosti. O tem, katere prostoje bo uporabljala, mora obvestiti tudi pristojni občinski organ za notranje zadeve, ki edini lahko dovoli opravljanje verskih dejavnosti zunaj cerkvenih prostorov. Verski pouk se lahko opravlja le v prostorih, ki so določeni z opravljanje verskih obredov oziroma kjer verska skupnost stalno opravlja versko dejavnost, za obisk verskega pouka pa je poleg privolite otroka potreben tudi soglasje staršev.

Od vsega naštetege, kar zahteva zakon, v podljubelskem pridruženu ni bilo nič upoštevano. Vsekakor bo zanimivo, kaj bo o tem rekel današnji izvršni svet. ● D. Dolenc

Volitve 90

Sem antikomunist — volil bom Kučana

Idealen slovenski politik je izobražen, govorji več tujih jezikov, ima posluh za navadnega človeka in bogate gospodarske izkušnje. Ljudje pač neradi priznajo, da bi volili nekoga tudi zato, ker jim je enostavno - simpatičen.

Ljubljana, 21. septembra — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani poteka letos že drugo srečanje ponudnikov in porabnikov storitev, materiala in opreme MARKETING KLUB 90, na katerem se lahko poslovne udobjejo tudi zanimivih strokovnih forumov. Enega takšnih je v petek pripravila ZSMS - Liberalna stranka. O volilni kampanji kot delu političnega marketinga so spregovorili Pavle Gantar, član predsedstva ZSMS - LS, ter Vlado Miheljak in Drago Kos, predstavnika podjetja VARIANTA, ki ponuja usluge političnega marketinga, in na katere se je v predvolilni kampanji obrnila Liberalna stranka.

"Tako kot kupec na trgu izbira med različnimi opcijami, izbira tudi politični človek - državljan, ki nato s svojim glasom prispeva k promociji neke ideje. Toda politično blago je lahko pokvarljivo, ker nam ni ponujeno v materialni formi, temveč v obliki zaupanja," je v uvodu vedal Pavle Gantar.

Ljudje se v politiki ne obnašajo tako racionalno, kot se obnašajo akterji na ekonomskem trgu. Obstaja določeno razmerje med volilcem in stranko. Mesto političnega marketinga pa je v tem, da identificira osnovne značilnosti ponudnika in porabnika ter iz njih sklepa na najoptimalnejši način delovanja določenega političnega subjekta. Osnovni problem moderrega političnega delovanja je prezentacija političnih idej. Način predstavitev argumentov lahko namreč le-te afirma, po drugi strani pa lahko celo spodbija njihovo vsebinsko vrednost.

Ko sta Vlado Miheljak in Drago Kos predstavljala volilni kampanji v Sloveniji, sta najprej poudarila, da Slovenija v primerjavi z ostalimi jugoslovenskimi republikami ali celo v primerjavi z vzhodno Evropo na spremembu političnega sistema ni bila nepriravljena. Imeli smo kar precej javnomnenjskih raziskav, iz katerih pa se ni dalo sklepati na določeno metodologijo v predvolilnem boju. Zato so strokovnjaki v VARIANTE pripravili podrobni program, pre katerega so skušali ugotoviti, kakšna je naravnost Slovencev do ZSMS-LS, in s tem usmerili predvolilno delovanje liberalcev. Ugotovili so, da je bil ugled stranke v javnosti izjemno velik, kljub temu pa ni dovolj koreliral z izjavljeno namero o tem, kako bo določen anketiranec volil. Z metodo faktorizacije in razvrščanja v skupine so skušali ugotoviti, kako širok je spekter populacije, na katero lahko računajo na volitvah, pripravili so tudi lestvico lastnosti, ki naj bi jih imel idealni politik. V VARIANTI zatrjujejo, da so uporabili metode, ki so živilo znane in priznane v zahodnem svetu. Zapletlo se je torej pri prevajanju rezultatov raziskave v prakso. Stranka je imela dobro kampanjo do enega tedna pred volitvami - ko bi moralno priti do velikega finala, so liberalci omagali. "Če ne bi bilo znanih nerodnosti konkurenčnih strank - spomnimo se znanega plakata socialdemokratov - bi verjetno dobili še manj glasov," je rekel Pavle Gantar. Opozoril je pa tudi, da je bil skrbno izoblikovan predvolilni boj investicijska za prihodnost. Ustvarili so si trdno identitet, za katero se morajo ostale stranke šele boriti, potem ko so jo že pred volitvami žrtvovale nekemu »skupnemu loncu«.

Liberalcipravijo, da je kakršnokoli pripravljanje na naslednje volitve se prezgodaj. Za zdaj se bodo trudili uresničiti obljebo, ki so jih dali svojim volilcem. Vsaka naglica v zvezi s pripravami na konkretno volitve bi prej škodovala kot koristila. Ljudi je nemogoče dolgo držati v napetosti. To dobro vedo iz izkušenj preteklega volilnega boja.

M. A.

Prenovitelji v novih prostorih

ZKS - stranka demokratične prenove Kranj obvešča člane in občane, da so se preselili v nove prostore v nekdanji hotel Evropa, Poštna 3, tretje nadstropje. Delajo vsak dan, razen sobote, od 7. do 15. ure in ob sredah do 17. ure. Telefonska številka je ostala nespremenjena 21-327. Vabijo, da jih obiščete.

Likovna kolonija

Kranjska gora — Likovna sekcija KUD Veriga Lesce v sodelovanju s sorodnim društvom iz Varaždina pripravlja likovno kolonijo v hotelu Kompas v Kranjski gori. Začela se bo v četrtek, 27. septembra, in bo trajala do nedelje, 30. septembra. Sodelovalo bo šest slikarjev iz Verige in širje iz Varaždina.

V. B.